

GUIDE DU
FUTUR
DIPLOMÉ
EDITION 24/25

Laura Oé
Vizepresidentin
Informatioun

Pit Feltes
Comitésmember

Alexandre Luong
Comitésmember

Léift (zukünftegt) Diploméiert, léiwen (zukünftegen) Diploméierten,

wann s du däin Diplom bis an der Täsch hues, hues du eng grouss Etapp an dengem Liewen ofgeschloss, awer deen nächste Schrott léisst net laang op sech waarden: de Start an d'Beruffsliewen! Egal, ob nom Lycée, der Uni oder soss enger Héichschoul, am Ufank wäerten et vill Onkloerheete ginn, fir dësen neie Liewensofschnëtt unzefänken: „Wéi kann ech mäin Diplom vum Staat unerkenne loossen?“, „Wéi kommen ech un eng eege Wunneng?“, „Steieren ...? Wéi, wat, wou?“

D'ACEL probéiert, dir an dëser neier Editioun vum Guide du Futur Diplômé esou vill wéi méiglech Froen ze beäntweren an dir domat däi Wee ze erliichteren.

Säit 1999 bréngt d'ACEL dëse Guide all Joer op en Neits eraus, fir dir déi wichtegst Informatiounen op eng einfach Aart a Weis mat op de Wee ze ginn. Zesumme mat Entreprises a Ministère probéiert d'ACEL soumat hei, dir deng Froen ze beäntweren an dir däi Start an d'Aarbechtswelt ze vereinfachen.

Wann s du d'Äntwert op deng Fro an dësem Guide net fonnt hues, zéck net, dech bei eis ze mellen. Mir stinn dir weiderhin zu all Moment zur Verfügung!

Op dëser Plaz soe mir och all de Leit, den Entreprises an den Institutionen ee grouse Merci fir hir Collaboratioun. Dank hinnen ass et eis méiglech, sou een informative Guide op d'Been ze stellen.

Domat bleift eis näischt aneres méi ze soe wéi: vill Gléck an Erfolleg bei dengem zukünftegen Projeten!

Op der sich no enger

AARBECHT

oder engem

STAGE?

Job Portal

...

© SIP / Claude Piscitelli

Georges Mischo

Minister fir Aarbecht a

Beschäftegung a fir Sport

Léif zukünfteg Diploméiert,

Als Aarbechtsminister ass et mir eng grouss Éier, lech dëse Guide fir zukünfteg Diploméiert virzestellen. Dir hutt mat Ärem Diplom en entscheidende Schrëtt an Ärem Liewen erreecht, an elo stitt Dir virun der nächster spannender Etapp: den Untrëtt an d'Beruffsliewen.

Dëse Guide gouf speziell erstellt, fir lech an dëser Iwwergangsphas ze ënnerstëtzen. Mir wëllen lech déi néideg Informatiounen a Ressourcen ubidden, déi Dir braucht, fir Är berufflech Rees erfollegräich unzefänken. Ob Dir elo no der passender Aarbechtsplaz sicht, lech op Interviewen virbereet oder Tipps zur Gestiou vum Ärer Karriär braucht – dës Brochure ass do, fir lech ze guidéieren.

Et ass wichteg, datt Dir gutt informéiert an optimal virbereet sidd, fir d'Méiglechkeeten a d'Erausforderungen um Aarbechtsmaart unzegoen. D'Beruffswelt ass an engem stännege Wandel. D'Digitaliséierung, déi ökologesch Transitioun an d'Entwécklung vum neien Technologien hunn d'Aarbechtswelt verännert a féieren zu neie Berufsbiller. Flexibel Aarbechtsmodeller, Remote Work a stännege Weiterbildung sinn elo méi wichteg wéi jee.

Dëse Guide hëlleft lech och, lech un dës dynamesch Verännerungen unzepassen an déi néideg Kompetenzen ze entwéckelen, fir an dëser neier Beruffswelt Fouss ze faassen. Mir encouragéieren lech, lech kontinuéierlech ze forméieren an déi innovativ Méiglechkeeten ze notzen, déi sech bidden, fir Är berufflech a perséinlech Ziler ze errechen.

Dëse Guide ass en Tool, dat lech hëllef soll, äre Wee an d'Beruffsliewe mat Succès un ze goen.

Ech wënschen lech vill Erfolleg bei dëser spannender Erfahrung an hoffen, datt Dir mat Ärem Talent an Ärem Engagement zu der wirtschaftlecher Stabilitéit an der sozialer Kohäsion vu Lëtzebuerg bäidroen kënnt.

Mat beschte Wënsch fir Är Zukunft,

Georges Mischo

Minister fir Aarbecht a
Beschäftegung a fir Sport

Éditeur

Association des Cercles
d'Étudiants Luxembourgeois (ACEL)

2, avenue de l'Université
L-4365 Esch-sur-Alzette

Tél.: 20 60 84 84
E-mail: contact@acel.lu
Site Internet: www.acel.lu

Tirage

2.500 exemplaires

Coordination

Laura Oé, Pit Feltes, Alexandre Luong

Réalisation

Laura Matheis

Photos page de garde

www.shutterstock.com

Publicité

régie.lu s.a.

Impression

Antilope De Bie nv

Mir soe jidderengem Merci, deen eis bei der Realisatioun vum „Guide du Futur Diplômé“ gehollef huet. Ouni lech wier dës Publikatioun net zustane komm.

Merci soe mir folgenden Institutiounen, fir d'Schreiwen an d'Iwwerpräiwe vun den Texter:

Der ACA, der ADEM, der ANEFORE, dem CCSS, der CdM, dem CGPO, der CNAP, der CNS, der CO, der CSL, der FGFC, dem FNR, dem HoE, dem IPIL, dem LHH, dem MESR, dem ML, dem SNJ, esou wéi all deenen aneren, déi eis gehollef hunn, dëse Guide op d'Been ze stellen.

E grouse Merci soe mir och all eise Sponsoren a besonnesch dem Groupe Mediahuis Luxembourg, genau esou ewéi eisem Haaptpartner, der Spuerkeess.

Ouni hir Ënnerstëtzung wier et net méiglech gewiescht, dëse Guide erauszebréngen.

ACEL – DE STUDENTEVERTRIEDER	8
GAP YEAR. WAT SI MENG MÉIGLECHKEETEN	11
Service national de la Jeunesse (SNJ)	12
Fräiwëllegenndéngscht	12
Maison Eisenborn	12
Stages de découverte	12
Atelieren	12
ANEFORÉ	12
De Programm Erasmus+	12
De Programm Corps européen de solidarité	13
EUROPASS – Kompetenzepass & Ensembl vun Online-Instrumenter fir Àre Parcours ze geréieren	13
ECH WËLL SCHAFFE GOEN	15
Stagen zu Lëtzebuerg	16
Unerkennung vun den Diplomer hei zu Lëtzebuerg	16
Aschreiwung vum Diplom am Registre des titres	16
Homologatioun vun Droit's Diplomer	17
Strofrëgester (casier judiciaire)	17
Eng Aarbecht sichen	18
Wou informéieren ech mech?	18
ADEM (Agence pour le développement de l'emploi)	18
Sech fir eng Plaz mellen	19
Wourauser besteet eng Kandidatur?	19
Déi next Etappen – Virstellungsgespréich a Selektioun	21
Virstellungsgespréich	21
Déi verschidden Aarbechtssecteuren zu Lëtzebuerg	22
Privatsecteur	22
Fontion Publique	24
Associatioun vun de Universitairen op de Gemengen (AFUC)	26
Wéi mellen ech mech op eng Gemengeplaz?	26
D'Handwierk - E wichtige secteur fir D'Lëtzebuurger Wirtschaft	26
D'Handwierk bitt reell Perspektiven a Karriärschancen	27
D'Ausbildung	27
De Meeschterbréif	27
AARBECHT FONNT. ELO KOMMEN D'PAPERASSEN	29
Kontrakt	30
Wat muss am Kontrakt stoen?	30
Kontraktformen	30
Proufzäit	31
Wat versteet een ënner Proufzäit a wat ass d'Zil dovun?	31
Aarbechtdokter:esch (médecin du travail)	32
MENG RECHTER ALS SALARIÉ:E.	34
Mäi Salaire	35
Prinzip vun der Quellesteier	35
Vum Bruttoloun op de Nettoloun	35
Wat gëtt alles vu mengem Bruttoloun ofgerechent?	35
Mindestloun	35
Sozialkotiatiounen	35
» Sozialversécherung	35
Caisse nationale de santé (CNS)	36
Wat ass d'CNS?	36
Wat ass den Ënnerscheid tëschent dem CCSS an der CNS?	36
Wourëm këmmert sech d'CNS?	36
Wéi kréien ech meng Suen zeréck?	37
CMCM (Caisse médico-complémentaire mutualiste)	38
Pensioun	39

Wéi eng Assurancen ginn et?	39
Steieren	39
Wéi, wou, wat, firwat?	39
Steiererklärung an Décompte annuel	40
Mäi Congé	41
Jäerlechen Erhuelungscongé	41
Extra Congéen	41
Krankheet	41
Wéi, wou, wat, firwat?	41
Formatioun	42
Individuelle Formatiounscongé (Congé individuel de formation)	42
Congé sans solde pour formation	43
Chômage	43
Wéini kann ech mech bei der ADEM mellen?	43
<hr/>	
ECH HUELE MÄI LIEWEN SELWER AN D'HAND.	45
Assurancen	46
De Secteur vun den Assurancen zu Lëtzebuerg	46
Haftpflicht	46
Assurancen um Auto	46
Ënnerstëtzung	46
Chambre-professionnelle	46
Gewerkschaften	47
Logement	47
Eng Wunneng fannen	47
Eng Wunneng lounen	48
Eng Wunneng kafen	48
Wunnengsbäihëllef	48
Adorabel Wunnengen an d'Gestion locative sociale	48
Zréckbezuele vum Studentepret	48
De Studentepret vum « Service Aides financières » bei der Spuerkeess	48
Wéi kanns du eng Wunneng oder en Auto finanzéieren?	49
<hr/>	
ECH MAACHE MECH SELBSTÄNNEG.	50
Meng eegen Entreprise grënnen	51
Chambre de Commerce – Begleedung am Parcours vun der Selbst- stännegeheet mam House of Entrepreneurship an der House of Startups	51
Vun der Iddi bis zur Selbstännegkeet	51
Meng Iddi ass innovativ, d'HoST gëtt mäin Doheem?	51
Accès zu reglementéierte Beruffer: Autorisation d'établissement	51
Wéi eng Rechtsform (forme juridique) auswielen?	51
Entreprise am eegenen Numm	52
Handelsgesellschaften	52
Kapitalgesellschaften	52
Hybrid Gesellschaften	52
Administratiounen	52
Luxinnovation	53
<hr/>	
RECHERCHE A GEESCHTEGEN EEGENTUM.	54
Dei éischt Schrëtt a Richtung Chercheur	55
Wie muss ech kontaktéieren?	55
Déi verschidde Méiglechkeeten, fir e Posten an der Recherche ze fannen	55
Finanziell Ënnerstëtzung während dem Doktorat?	55
Wat fir Precautiounen muss ech huelen?	55
Beruffer a Karriären am Beräich vum Geeschtegen Eegentum	55
Viraussetzung, fir am Beräich vum geeschtegen Eegentum ze schaffen	56

IWWER **40** CERCLEN
 VERDEELT OP **8** LÄNNER
10 000 STUDENT:INNEN

WAT ASS D'ACEL?

D'Association des Cercles d'Étudiants Luxembourgeois (ACEL) ass ee Comité, deen aus Lëtzebuenger Student:innen besteet, déi als Zil hunn, d'Schüler:innen an d'Student:innen aus dem Land iwwert déi verschidde Studiëgänger ze informéieren, se reegelméisseg zesammenzebréngen an se duerch ee permanente Kontakt mat deene verschiddene Ministère, ze representéieren.

D'ACEL ass 1984 gegrënnt ginn an huet sech säitdem als Missioun gesat, dass d'Student:innen besser gehéiert solle ginn. D'Association ass zanterhier net méi aus dem Lëtzebuenger Studentemilieu ewechzedden. Haut vertritt d'ACEL ongeféier 40 Cerclen, déi duerch d'ganz Welt verdeelt sinn. Et fënnt ee se an Däitschland, a Frankräich, an der Belsch, zu Lëtzebuerg, an Éisträich, an der Schwäiz, a Groussbritannien, an Holland an an den USA. Dës Cerclen empfänken d'Lëtzebuenger Student:inne während hirer Studienzäit an hirer Studiestad a ginn de Student:innen d'Méiglechkeet, u flotten Eventer deelzehuelen.

Dernieft ginn et nach déi fachspezifesch Cerclen. Dozou gehéieren d'Medezins-, d'Ekonomie-, d'Droits-, d'Geschichts-, d'Psychologies-, d'Archivistik/ Bibliothekär- an d'Ingenieursstudent:innen.

Dës grouss Unzuel u Cerclë mécht d'ACEL zum gréissten a wichtegste Studentevertrieeder zu Lëtzebuerg.

WAT ASS DER ACEL HIR AUFGAB?

MIR REGRUPPÉIEREN

Ee vun de ACEL hiren dräi Haaptziler ass et, d'Student:innen aus deene verschiddene Stied zesammenzebréngen. Dofir organiséiert d'ACEL alljoers verschidden Evenementer. Ee vun deene gréissten Eventer ass „De Studentebal“ deen alljoers am Juli stattfënnt. Mat sengem eenzegaartege Konzept bréngt en an engem Owend déi verschidde Kulturen an Traditionen aus deene verschiddene Studentestied zesammen.

Ee weidert Event ass den „Tournoi de Noël“, deen alljoers am Dezember stattfënnt an deene verschiddene Cerclen d'Méiglechkeet gëtt, während 2 Deeg, am Basket, am Volleyball an am Fussball géinteneen unzetrieden.

Och d'Réunion Européenne des Étudiants Luxembourgeois (REEL), déi all Joer ronn 150 Lëtzebuenger Student:innen an enger europäescher Studentestad zesummebréngt, ass ee wichtegt Event, dat d'Student:innen vereent.

MIR INFORMÉIEREN

Der ACEL ass et wichteg, dass d'Schüler:innen an d'Student:innen iwwert hir Méiglechkeeten nom Lycée, während dem Studium esou wéi och no de Studien informéiert ginn. Fir dëst Zil ze erreechen, bréngt d'ACEL alljoers verschidde Publikatiounen eraus. Am „Guide du Futur Étudiant“ fannen d'Schüler:innen all déi néideg Informatiounen iwwer déi verschidde Studiested, wéi och iwwer déi verschidde Formatiounen, déi an deenen eenzele Länner ugebuede ginn. „De Studenteguide“ riicht sech un d'Student:inne während hirer ganzer Studienzäit. Nieft deene wichtegsten Informatiounen ronderëm d'Studenteliewen, wéi dem Finanzement vum Studium oder hëllefriich Tipps zur Wunnengssich, informéiert dës Broschür och iwwer Besonneschkeeten a verschiddene Länner. De „Guide du Futur Diplômé“ gëtt de Student:innen eng ganz Rei vun Informatiounen mat op de Wee, déi hinnen de Start an d'Beruffswelt erliichtere soll. Niewent dësen dräi Publikatiounen geet d'ACEL och reegelméisseg an déi verschidde Lycéeën uechtert Land, fir d'Schüler:in iwwert d'Studien ze informéieren.

Fir de Schüler:inne bei hirer Entscheedung iwwer zukünftig Studien ze hëllef, organiséiert d'ACEL alljoers de „Student fir 1 Dag“. Hei hunn d'Schüler:innen d'Méiglechkeet, mat engem Bus oder mam Fliger an hir zukünftig Studentestad ze fueren a sech op der Plaz vun de Lëtzebuerger Student:innen d'Stad, d'Uni an aner Raimlechkeete weisen ze loossen.

D'Schüler:inne kommen esou a Kontakt mat de Lëtzebuerger Student:innen a kënnen sech all hir Froen iwwert d'Studenteliewe beäntwären loossen.

D'ACEL an hir Membercerclé sinn och alljoers op der „Foire de l'Étudiant“ vertrueden, déi am Oktober stattfënnt, fir den zukünftege Student:innen esou vill wéi méiglech nützlich Informatiounen mat op de Wee ze ginn an hinnen all hir Froen, wat d'Studéieren ugeet, ze beäntwären.

MIR REPRESENTÉIEREN

Nieft dem Regruppement an der Informatioun, vertritt d'ACEL d'Student:inne virun den Autoritéiten a verdeept hir Rechter. An dësem Kontext steet d'ACEL a reegelméissegem Dialog mat de verantwortleche Ministèren, ënner anerem dem Ministère fir Héichschoulbildung a Fuerschung, wéi och dem Aarbechtsministère. D'ACEL ass awer net nëmmen national aktiv, mee hëlleft och de Student:innen am Ausland bei Problemer mat den Autoritéiten.

D'ACEL ass ideologesch a politesch neutral, dat heescht, datt si keng bestëmmt parteipolitesch Meenung vertritt. Dat ass extrem wichteg, well d'ACEL dem Usproch, all d'Student:innen ze representéieren, wëll gerecht ginn.

Een Thema wat d'ACEL schonn ëmmer begleet a beschäftegt ass d'Bourse. Hei ass een am reegelméissegem Austausch fir d'Bourse un déi aktuell Erausforderunge vun de Student:innen unzepassen.

Ee weidere bedeitende Sujet ass d'Stagegesetz. 2020 ass dëst a senger éischter Form gestëmmt ginn, wat et erméiglecht huet de Stagë vu Schüler:innen oder Student:innen zu Lëtzebuerg ee legale Kader ze ginn. 2023 gouf d'Stagegesetz eng éischte Kéier ugepasst.

D'ACEL beschäftegt sech awer och mat weidere fir d'Student:inne relevant Themen, sief et den Transport an de Logement zu Lëtzebuerg oder déi aktuell Debat iwwer eng eventuelle Reforme vum Pensiounssystem fir der nëmmen ee puer ze nennen.

KONTAKT

www.ancel.lu // contact@ancel.lu // [f](https://www.facebook.com/ancel.lu) ACEL-De Studentevertrieder
[in](https://www.linkedin.com/company/ancel-luxembourg) ACEL-De Studentevertrieder // [@](https://www.instagram.com/acelluxembourg) @acelluxembourg

ÄR GESONDHEETSMUTUELLE
ZANTER 1956

1 Joer
GRATIS
CMCM*

DE MASTER QUASI AN DER TÄSCH.

MIR SINN DO.

D'CMCM, ass als Gesondheetsmutuelle do wann et heescht Doktesch-, Zännoktesch- a Klinikskäschten ze decken, heiheem a wann Dir bei e Spezialist an d'Ausland iwwerwise gitt. Zousätzlech profitéiert Dir 24St/24 a 7 Deeg op 7 vun onsem Service Assistance wann lech eppes an der Vakanz am Ausland geschitt. De medikaliséierten Transport an de Rapatriement sinn inclus, an dat ouni Limitten. Dobäi kënnt, datt eng Assurance Annulation Voyage och mat dran ass.

Loscht Member bei der CMCM ze ginn? Méi Detailler op www.cmcm.lu

MIR SINN DO. FIR JIDDEREEN.

[f cmcm_luxembourg](https://www.facebook.com/cmcm_luxembourg) [@cmcm_lu](https://www.instagram.com/cmcm_lu) [▶ CMCM Luxembourg](https://www.youtube.com/channel/UCMCM) [x cmcm_lu](https://www.x.com/cmcm_lu) [CMCM-App](https://www.cmcm.lu)

Scan me!

* Fir all Jonken ënner 30, deen als Co-affilié iwwert seng Eltere Member bei der CMCM war, an deen elo selwer Member gëtt, schenkt d'CMCM d'Cotisation wärend dem lafenden an dem drop folgenden Joer.

mosfito.lu

GAP YEAR

01

WAAT SI MENG MÉIGLECHKEETEN

Service national de la jeunesse

Hey! Du hues tëschent 15 an 30 Joer a weess am Moment net wirklech wéi s du dir deng berufflech an/oder schoulesch Zukunft virstells oder bass onsécher ob däin aktuelle Wee dee richtege fir dech ass? Mir si fir dech do! An de lokalen Antenne vum Service national de la Jeunesse (SNJ) kriss du eng individuell Berodung a Begleedung a gëss ënnerstëtzt beim Ausschaffe vun dengem perséinleche Liewensprojet.

» Fräiwellegendéngscht

Du géings gär en e Gap Year maachen? Mat engem Fräiwellegendéngscht kanns du dech fir e konkrete Projet vun allgemengem Interessi engagéieren. Et ass eng Méiglechkeet, duerch praktesch Erfarungen ze léieren an dech ze orientéieren, bei där s du dech fir e bestëmmten Zäitraum Vollzäit engagéiers. D'Aktivitéite kënnen zu Lëtzebuerg, am europäeschen Ausland oder esougauer iwwer Europa eraus stattfannen.

Du mengs, dass e Fräiwellegendéngscht dat Richtegt fir dech kéint sinn? Den SNJ organiséiert reegelméisseg digital souwéi och physesch Info-Sessiounen a verschiddene Regiounen vum Land. Hei kriss du de Fräiwellegendéngscht presentéiert an op deng Froen geäntwert. Maach mat a fann eraus, wéi e Service volontaire am beschten bei dech passt.

» Maison Eisenborn

Wann s du op d'Studiebäihëllefe vum Staat zeréckgräife wëlls, brauchst du eng Adress zu Lëtzebuerg. Wann s du awer keng Adress hei am Land hues, well s du zum Beispill aus dem Foyer kënnst oder net méi d'Méiglechkeet hues, bei dengem Elteren ze wunnen, da kanns du dech an der Maison Eisenborn vum SNJ umellen. Esou behäls du eng Adress zu Lëtzebuerg, wat dir erméiglecht, d'Bourse beim Service Aide financières unzefroen. Hei hues du och d'Méiglechkeet, während de Weekender oder an de Vakanzen ee vu 17 Zëmmer ze lounen an do ze wunnen. Zu deenen Zëmmeren zielen eng Gemeinschaftskichen, en Openthaltsraum an e gemeinsaamt Buedzëmmer. De Loyer ass relativ gönschteg an erlaabt dir, deng Wunneng am Ausland weiderzebezuelen. Du kanns awer och just e Raum kréien, fir deng perséinlech Saachen ënnerzestellen.

» Stages de découverte

Du bass op der Sich no engem flotte Beräich an deem s du spéider schaffe wëlls? Du brauchst méi Informatiounen zu engem bestëmmten Beruff a bass interesséiert e konkreten Abléck an de Beruffsalltag bei enger Firma oder Organisatioun ze kréien? Mat Hëllef vun den Agenten aus de lokalen Antennen kanns du ganz geziilt a verschidde Beruffer era luussen. Dës Erfahrung kann dech bei denger Entscheidung fir d'Zukunft ënnerstëtzen.

» Atelieren

An den Atelieren vum SNJ kanns du entdecken, wat Upcycling ass a verschidden Technique fir mat diversen Materialien ze schaffe kenne léieren. Du kanns deng kreativ Säit entdecken an erliefst flott Momenter an engem frëndleche Kader.

Dobäi gëss du vun enger sozio-educativer Equipe an vun Experten am Handwerk begleet. Zesummen, bereeden si dech ideal drop vir, déi nächst Etapp an dengem Liewen ze plangen an se dann och ëmzesetzen. Eis Atelieren erlaben dir et, an enger éischer Etapp aktiv ze sinn an all Dag dank fräiwëlleger Aarbecht eng Motivatioun ze fannen. An enger zweeter Etapp

gëtt dir gehollef, erëm Vertrauen an dech selwer ze kréien an e perséinlecht Zil ze definéieren. Och besteet d' Méiglechkeet, dech an engem Atelier ze engagéieren an e Fräiwellegendéngscht oder Stage ze maachen fir déi Jonk an hirem Alldag ze begleeden.

Kontakt

Du bass un eisen Offeren intresséiert? Méi Informatiounen kriss du bei eisen Agenten, déi uechtert d'ganzt Land an eise lokalen Antenne verdeelt sinn oder op www.hey.snj.lu.

Europäesch Programmer an de Beräicher vun der Edukatioun an der Jugend bidde rezent Diploméierte vill verschidde Méiglechkeeten:

» Den Erasmus+ Programm

Erasmus+

Är Méiglechkeeten als rezent Diploméierter

Diploméierter, déi rezent hir Berufsausbildung oder Héichschoul ofgeschloss hunn an op der Sich no engem Stage an enger Firma am Ausland sinn, kënnen iwwer den Erasmus+ Programm eng Bourse ufroen. Dës Stagen erlaben et rezenten Diploméierte vun enger éischer Berufserfahrung am Ausland ze profitéieren.

De Stage:

- muss an enger Firma stattfanne, wou d'Land een anert ass wéi dat wou den Diploméierte wunnt, gewonnen huet oder studéiert huet. Entweder an Europa oder doriwwer eraus
- muss an deenen 12 Méint nom Secondairesofschloss, respektiv Héichschulofschloss stattfannen
- ka fir Diploméierter déi rezent hir Berufsausbildung ofgeschloss hunn 10 Deeg bis 1 Joer daueren. Fir Héichschuldiploméiert ass Dauer vum Stage tëscht 2 an 12 Méint. De Stage kann sech och un engem hybriden Modell orientéieren a mat enger virtueller Aktivitéitsperiod kombinéiert ginn.

Wéi kann ee matmaachen?

Wann Dir als rezenten Diploméierten un engem Erasmus+ Stage intresséiert sidd, kontaktéiert Äre Lycée oder Äre Héichschoul. D'Institutiounen déi um Programm deelhuefen, bidden eng Erasmus+ Bourse un, déi zu Äre Rees- an Openthaltskäschten bäidreit. Zu dësen Institutiounen ziele verschidde Lycéeën, Héichschoulen an d'Uni Lëtzebuerg.

» DE PROGRAMM CORPS EUROPÉEN DE SOLIDARITÉ

**CORPS
EUROPÉEN
DE SOLIDARITÉ**

Är Méiglechkeeten: e Volontariat an Europa an doriwwer eraus

Sidd Dir net prett fir eng Aarbecht oder Studien unzufänken, oder wëllt Dir e „Gap year“ maachen a Beruffserfahrung sammeln? Den Europäesche Solidaritéitskorps (ESC) Programm férdert Engagement a Solidaritéit andeems e gratis a héichqualitativ Fräiwëllegendéngschter am Ausland ubitt.

Volontariat:

- kann individuell oder am Grupp gemaach ginn
- gëtt an Organisatioune vum Solidaritéitssecteur gemaach, entweder an Europa oder doriwwer eraus
- dauert vun 2 Woche bis 2 Méint (Gruppevolontariat) oder vun 2 bis 12 Méint fir individuell Volontariat.

Wéi kann ee matmaachen?

Wann Dir wëllt en ESC Fräiwëllegen Déngscht maachen, musst Dir tëscht 18 an 30 Joer al sinn a Member vum ESC sinn. Dir kënnt lech op folgendem Site an den ESC aschreiwen www.youth.europa.eu/solidarity_fr. Wann Dir lech ugemellt hutt, kritt Dir Zougang zu enger Datebank, wou Dir no Offere kënnt sichen oder vun interesséierten Organisatioune kontaktéiert kënnt ginn.

Op d'mannst zwou Organisatioune sinn an Ärem Fräiwëllegendéngscht involvéiert: eng Entsendeorganisatioun zu Lëtzebuerg an eng „organisation d'accueil“ am Destinationsland. Zu Lëtzebuerg verschécken d'Agence Nationale pour l'Information des Jeunes (ANIJ) an de Service national de la jeunesse (SNJ) Fräiwëlleger. Während Ärem Fräiwëllegendéngscht sidd Dir versécherd a kritt Täschegeld. De Loyer an d'lesskäschte ginn iwwerholl an de Programm leescht e Bäitrag zu de Reeskäschten.

» EUROPASS – Kompetenzportfolio & Instrument fir d'Gestioun vun Ärer Karriär

Är Méiglechkeeten: valoriséiert Äre schouleschen a beruffleche Parcours

Europass ass en Ensembl vum Online-Instrumenter an -Dokumenter, déi lech hëllefen, Äre liewenslaange schouleschen a beruffleche Parcours ze geréieren. Op der Europass-Plattform kënnt Dir Äre Kompetenzportfolio uleeën, deen a 34 europäesche Länner unerkannt ass, an Informatiounen iwwer Aarbechtsplazen a Formatiounen a ganz Europa fannen.

Leet lech Ären europäesche Kompetenzepass online un op www.europass.eu, an hutt direkt Accès op Äre perséinlechen Espace an déi sëllege Funktionalitéite fir:

- Är Kompetenzen a Qualifikatiounen sou wéi Erfarungen ze beschreiwen an ze deelen
- Ären Europass-CV automatesch aus Ärem Profil ze erstellen
- Iwwert Är Ziler an Interessen ze reflektéieren
- Bildungsméiglechkeeten a Job-Offeren, déi Ärem Profil entsprechen, ze consultéieren
- Är Sprooch an digital Kompetenze selwer ze bewäerten

- Är Kandidaturen ze geréieren.
- Nieft dem Instrument fir Är Karriär ze geréieren, ginn déi standardiséiert Europass-Dokumenter lech d'Méiglechkeet Är Stärken op eng vergläichbar Manéier ze weisen:
- Europass Mobilitéits Zertifikat fir Kompetenzen, déi während enger Studie- oder Stagemobilitéit erfaasst goufen, ze beschreiwen
  - De Zertifikat-Supplement beschreift d'Kompetenzen, déi den Titulaire vu Zertifikater sech am Kader vun der theoretescher a praktescher Berufsausbildung ugëeegent huet
  - Den Diplom-Supplement beschreift d'Kompetenzen, déi den Titulaire vun engem Héichschouldiplom sech ugëeegent huet.

Bei Froe kontaktéiert Anefore, den nationalen Europass-zenter zu Lëtzebuerg. Weider Informatiounen fann Dir op: www.europass.lu

Kontakt

Anefore ASBL

eduPôle Walferdange
Bâtiment 03 – étage 01
Route de Diekirch
L-7220 Walferdange
TEL: 2478 5284 – FAX: 2478 5293
E-MAIL: info@anefore.lu
www.anefore.lu

Pourrais-je
**développer mes
compétences ?**

**Toi ?
Bien sûr !**

Tu es jeune, motivé·e et tu recherches un stage ou un premier emploi ?

Nous te proposons de travailler dans une entreprise **innovante, dynamique**, bien **implantée sur le marché** et fortement **orientée client**.

Bénéficie d'un **climat coopératif**, d'un **salaire attrayant**, et profite d'un programme de **formation continue** ainsi que d'autres avantages liés au bien-être au travail.

Rends-toi sur baloise.lu/jobs

02

ECH WËLL SCHAFFE
GOEN

STAGEN ZU LËTZEBURG

Aktualiséierung 2023

Stagen zu Lëtzebuerg

Den 21. Mee 2020 gouf d'Stagëgesetz gestëmmt. Doduerch, datt d'Chamber dëst Gesetz ugeholl huet, huet se de Stagen zu Lëtzebuerg endlech eng legal Basis ginn. Dëst Gesetz reegelt ënnert wat fir enge Konditiounen Stagen zu Lëtzebuerg kënnen gemaach ginn.

Ënnerscheet gëtt dobäi tëschent zwou Kategorien, nämlech de konventionéierte Stagen (Stages conventionnés), déi een am Kader vu senger Formatioun muss maachen, an de praktesche Stagen (Stages pratiques), déi ee fräiwëlleg mécht.

Stagëkonventioun:

Eng weider Neierung ass d'Aféiere vun enger Stagëkonventioun (Convention de stage). Dëst Dokument ass obligatoresch fir Stagen, déi zu Lëtzebuerg gemaach ginn. Bei de Stagen, déi am Kader vun enger Formatioun gemaach ginn (Stages conventionnés), muss dëst Dokument vum Stagiaire sengem Patron a vun der Uni/Héichschoul ënnerschrifwe ginn. Fir praktesch Stagë muss natierlech just dem Patron an dem Stagiaire hir Ënnerschrëft op dësem Dokument stoen. Déi genau Informatiounen, déi an dëser Konventioun mussen drastoen, an eng Beispillkonventioun (erstallt vun der CSL) fënns du op www.ancel.lu/stagegesetz.

Bezuellung:

D'Stagëgesetz bréngt och mat sech, datt d'Stagiairen ab elo musse während hirem Stage bezuelt ginn. Wei héich dëse Montant ass, hänkt vun der Aart vum Stage (konventionéiert oder praktesch), vun der Dauer a vum Stagiaire sengem Qualifikatioun of. Als Orientéierung ass dëst an der Tabell zesummegefaasst.

Wochen	0-4	4-12	13-26*
Stage pratique	Fakultativ	40 % vum S.S.M	75 % vum S.S.M

D'Indemnisioun bezitt sech op de Mindestloun (S.S.M), deen zum Zäitpunkt, wou de Stage gemaach gëtt, festgeluecht ass. Dës Virgab ass e Mindeststandard. Et kann een also och méi eng héich Indemnisioun kréien. Wann een nom erfollegräichen Ofschloss vun engem éischten Zyklus (Bachelor) vun enger Héichschoul e praktesche Stage mécht, gëtt als Referenz de qualifizéierte Mindestloun geholl.

* Bei de prakteschen Stagen dierf een e Stage vun maximal sechs Méint beim selwechte Patron maachen. (Hei ginn all d'Stagen innerhalb vun engem Joer beim selwechte Patron zesummegezielt.)

* Konventionéiert Stagë ginn ënner enger Dauer vun véier Wochen net bezuelt. Wann de Stage méi wéi véier Wochen dauert, kritt een 30 % vum onqualifizéierte Mindestloun.

Stagen tëscht dem 1. an 2. Zyklus:

Zwee wichteg Punkte gëllt et dann och nach ze ernimmen. Stagen tëscht dem Bachelor (Zyklus 1) a Master (Zyklus 2) si weiderhi méiglech. Allerdéngs ass et esou, datt heifir just ee Joer virgesinn ass. Ab dem Zäitpunkt vum Bachelordiplom huet een also ee Joer laang d'Méiglechkeet Stagen ze maachen. Allerdéngs dierf een net méi, wéi sechs Méint Stage am Ganze maachen. Dëst gëllt och, wann een e Stage nom Ofschloss am Lycée wëll maachen éier een op der Universitët/Héichschoul ufänkt.

Wann ee säi Masterdiplom bis an der Täscher huet, dierf een zu Lëtzebuerg kee Stage méi maachen, ausser, wann een an engem Bachelor- oder Masterstudium ageschriwwen ass a während senger Studien e Stage maache muss.

Weider Informatiounen

Dobäi handelt et sech ëm obligatoresch Stagen am Kader vun der Formation professionnelle, Orientéierungsstagen, déi een am Lycée maache muss (Schnupperstagen). Mam neien Héichschoulegesetz ginn elo och Stagen, déi am Kader vun der Formatioun vun engem reglementéierte Beruff, indemniséiert.

Méi genau Informatiounen zum Stagëgesetz fënns du op www.ancel.lu/stagegesetz.

UNERKENNUNG VUN DEN DIPLOMER HEI ZU LËTZEBURG

Aktualiséierung 2024

» Aschreiwung vum Diplom an de Registre des titres

Wie muss säin Diplom aschreiwwe loosse?

D'Aschreiwung an de Registre des titres ass néideg fir d'akademesch Unerkennung vun auslänneschen Héichschouldiplomer. Duerch dës Aschreiwung kritt een d'Recht, säin akademesch Titel ëffentlech zu Lëtzebuerg ze droen.

Konkret gëtt dës Aschreiwung fir déi ieweschst Karriären am ëffentleche Secteur gefrot. Och e privaten Employeur kann esou eng Inscriptioun verlaangen. Well all administrativ Prozedur mat enger Bearbeitungszeit verbonden ass, ass et vu Virdeel, den Diplom schonn direkt, wann een ufänkt, eng Aarbecht ze sichen, unerkennen ze loosse, fir datt een all d'Dokumenten zesammenhuet a kuerzfristeg a mat engem kompletten Dossier op eng Annonce ka reagéieren.

Eng Ausnam existéiert fir Diplomer vun unerkannten Héichschoulen aus de follgende Länner: Lëtzebuerg, Belsch, Holland, Estland, Lettland a Litauen. Dës sinn automatesch unerkannt a mussen net an de Registre des titres ageschriwwen ginn. Betreffend sinn deemno:

- **Lëtzebuerg:**
Allegierten d'Ofschlëss, déi op dëser Lëscht stinn: <https://gd.lu/51x6T>
- **Belsch an Holland:**
D'Ofschlëss vun enger sougenannter Formation initiale, also engem Bologna-Cycle (Cycle court, Bachelor, Master, Doktorat). Een Tableau mat de betreffenen Diplomer fënns du hei: <https://gd.lu/5LwJ5J>
Och automatesch unerkannt sinn eeler Ofschlëss, fir déi eng formal Korrespondenz besteet zu engem haitegen Titel/Grad, dee betraff ass: <https://gd.lu/7LsfM>
- **Estland, Lettland a Litauen:**
D'Ofschlëss vun enger sougenannter Formation initiale, also engem Bologna-Cycle (Cycle court, Bachelor, Master, Doktorat). Een Tableau mat de betreffenen Diplomer fënns du hei: <https://gd.lu/5LwJ5J>

De Prinzip funktionéiert folgendermoossen: Wann den Titel/Grad vun enger unerkannter Héichschoul ausgestellt gouf an och explizit vun an de Grundlagen-Texter vun der automatescher Unerkennung erwänt ass, dann ass dësen zu Lëtzebuerg automatesch um selwechten Niveau unerkannt wéi am Land, an deem den Diplom ausgestellt gouf. D'Qualifika-

tionskadere vun de Benelux- an de baltische Staate sinn nämlech uneneen ugepasst ginn. Domat ass z. B. e Bachelier an der Fédération Wallonie-Bruxelles um Niveau 6 vum frankophone Qualifikationskader agestuft an deemno zu Lëtzebuerg automatesch um Niveau 6 vum lëtzebuergesche Qualifikationskader uerkannt.

Wat kascht d'Aschreiw vu mengem Diplom?

Wann däin Diplom automatesch uerkannt ass (méi Informatiounen heizou uewendriwwer), da bass du vun der Aschreiwungsprozedur dispenséiert a muss näischt bezuelen.

D'Aschreiw vun all anerem Héichschouldiplom kascht 75€. Wann s du den Dossier online areechs, kanns du direkt op www.guichet.lu bezuelen. Wann s du d'Demande per Post aschécks, muss du d'Taxe am Viraus per Iwwerweisung bezuelen an den Avis de débit bei den Dossier leeën.

Och wann däin Diplom refuséiert gëtt an dowéinst net ageschriwwer gëtt, muss du dës Taxe bezuelen.

Wou fannen ech de Formulaire?

Op www.guichet.lu ass de Formulaire direkt an d'Demarche integréiert, du brauchst also just schrëttweis déi néideg Informatiounen unzeginn, déi s de um Site gefrot gëss. D'Prozedur fënns de ënner der Rubrik „Études supérieures ou postsecondaires“ oder ënnert folgendem Link: <https://gd.lu/83LN41>

De Formulaire fir eng Demande iwwer de Postwee anzeschécken fënns du um Site vum Ministère fir Fuerschung an Héichschoul (MESR) ënner der Rubrik „Démarches“ – „Reconnaissance académique“ – „Tout autre diplôme étranger“ oder ënnert folgendem Link: <https://gd.lu/2Q89nB>

Kontakt

E-Mail: registre@mesr.etat.lu

En français:

www.mesr.gouvernement.lu/fr/demarches/reconnaissance-academique.html

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/famille-education/etudes-superieures/reconnaissance-diplomes/inscription-registre-titres.html>

» Homologatioun vun Droit's Diplomer

Wie muss säin Diplom homologéiere loossen?

D'Homologatioun ass eng Unerkennungsprozedur spezifesch fir Diplomer am Beräich vum Droit. Se ass obligatoresch fir d'Cours complémentaires en droit luxembourgeois (CCDL) kënnen ze beleeden. Den Ofschluss vun de CCDLe gëtt ënner anere fir de Beruff vum Affekot oder Riichter gefrot.

Wéi funktionéiert dat Ganzt?

D'Demandë fir d'Homologatioun vun den Diplomer gi vun der Homologatiounskommissioun analyséiert, déi e consul-

tativen Avis doriwwer ofgëtt, ob d'Diplomer mat de Lëtzebuurger Gesetzer a Reglementer iwwertenee stëmmen. De Ministère fir Fuerschung an Héichschoul decidéiert dann, op Basis vum Avis vun der Kommissioun, ob d'Diplomer homologéiert ginn.

Wat kascht d'Homologatioun vu mengem Diplom?

D'Taxe fir d'Homologatioun vun engem Diplom kascht 125€ a muss virun der Demande per Iwwerweisung bezuelen ginn. Och wann d'Homologatioun vun dengem Diplom refuséiert gëtt, muss du dës Taxe bezuelen.

Wou fannen ech weider Informatiounen?

Weider Informatiounen fënns du um Site vum Ministère fir Fuerschung an Héichschoul: www.mesr.gouvernement.lu/fr/demarches/reconnaissance-professionnelle/homologation-de-diplomes-de-droit.html

Kontakt

Madame Josiane Laures

Ministère de la Recherche et de l'Enseignement supérieur

Tel.: 24 78 51 35

E-Mail: josiane.laures@mesr.etat.lu

STROFRËGESTER (CASIER JUDICIAIRE)

Aktualiséierung 2023

Verschidden Entreprisë froe bei der Kandidatur en Extrait aus dem Strofrëgester vum Kandidat. Déi meescht erwaarde sech en eidele Casier vun hiren zukünftege Mataarbechter.

Däi Casier kanns du ganz einfach iwwert MyGuichet.lu oder an der App ufroen. Du kriss en no denger Ufro an Zäit vun e puer Deeg per Post heem geschéckt oder kanns en online agesinn.

Et besteet awer och d'Méiglechkeet, de Casier bei de Service du casier judiciaire an d'Stad op d'Gericht sichen ze goen. Heifir muss du däi Pass oder deng Carte d'identité mathuelen.

De Casier kriss du gratis ausgestallt.

Méi Informatiounen zum Casier fënns du um Site www.guichet.lu, ënnert der Rubrik „Citoyenneté“ – „Certificats, copies d'actes et extraits de casier judiciaire“ – „Extrait de casier judiciaire“ – „Demander un extrait de casier judiciaire“ oder ënnert folgendem Link:

En français:

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/justice/certificats-copies-actes-casier-judiciaire/extrait-casier-judiciaire/casier-judiciaire-pers-physique.html>

Auf Deutsch:

<https://guichet.public.lu/de/citoyens/justice/certificats-copies-actes-casier-judiciaire/extrait-casier-judiciaire/casier-judiciaire-pers-physique.html>

ENG AARBECHT SICHEN

Aktualiséierung 2024

Nom Studium stellt ee sech oft eng ganz Rei Froen, fir déi richteg Aarbechtsplaz ze fannen – oder mol op der richteger Plaz ze sichen: An elo? Wou fänken ech u mat sichen? Wéi war dat nach méi mat dem CV? A wat ass e Motivationsbréif (lettre de motivation)? Wëll ech léiwier an den öffentleche Secteur oder awer an de private Secteur?

Den éischten Job zefannen ass e wichtige Schrëtt, deen oft d'Weiche fir déi professionell Zukunft vu jonke Leit setzt. Éier een ufänkt mat sichen, muss een sech awer fir d'éischt fir ee Beräich entscheiden.

Wann s du nach net richteg decidéiert bass, wat s du maache wëlls oder wou däi Wee hiféiere soll, da rode mir dir, dech op d'Sich no enger Aarbechtsplaz an no engem:enger Patron:ne ze maachen, deen dir d'Méiglechkeet gëtt, verschidde Facettë vum Beruff duerch intern Formatiounen, déi an der Firma selwer duerchgeféiert ginn, ze entdecken. Lifelong Learning ass e Konzept, dat hautdesdaags ëmmer méi wichteg gëtt, an dir d'Méiglechkeet gëtt, d'Richtung vun denger Karriär wärend denger professioneller Lafbunn ze wiesselen.

» Wou informéieren ech mech?

Hautdesdaags verëffentleche vill Entreprises hir Jobofferen net nëmmen an den Zeitungen, mee virun allem um Internet. Oft hu Firmae souguer eng Internetplattform, iwwert déi ee seng Kandidatur eraschécke kann.

Et kann ee sech awer och op Jobfoiren a Porte-ouvertes informéieren oder iwwert sozial Netzwierker wéi LinkedIn eng flott Offer fannen.

Internet

Um Internet ginn et eng ganz Rëtsch Sitten, op deenen een no enger Aarbechtsplaz siche kann. Hei eng Opzielung vu verschiddene Sitten, op deenen ee sécherlech déi eng oder aner interessant Offer fënnt:

www.acei.lu/jobs	www.eu.experteer.com
www.springprofessional.lu	www.moovijob.com
www.monster.lu	www.jobserve.com
www.jobs.lu	www.jobs.paperjam-delano.lu
www.beruffer.anelo.lu/de/	www.jugendinfo.lu/emploi/
www.jobfinder.lu	www.itnation.lu/jobs/
www.efinancialcareers.lu	www.ictjob.lu

Secteuere

- Association des Banques et Banquiers, Luxembourg www.abbl.lu
- Commission de Surveillance du Secteur Financier www.cssf.lu
- Association des Compagnies d'Assurances et de Réassurances www.aca.lu
- Fedil Business Federation Luxembourg www.fedil.lu
- Association of the Luxembourg Fund Industry www.alfi.lu
- Chambre des Notaires www.notariat.lu
- Ordre des Avocats www.barreau.lu www.mj.public.lu
- Ordre des Experts-Comptables www.oec.lu
- Ordre des Architectes et des Ingénieurs-Conseils www.oai.lu
- Institut des réviseurs d'entreprises www.ire.lu
- Association d'Ingénieurs www.aliai.lu
- Inspection du Travail et des Mines www.itm.lu

Career Days

Verschidde grouss Firmaen organiséiere reegelméisseg sougenannt „Career Days“ oder „Journée de recrutement“. Dës Deeg si virun allem fir Student:innen geduecht, déi deemnächst hire Studium ofschléissen an op der Sich no enger éischer

Aarbecht sinn. Op esou Deeg hues du d'Geleeënheet, d'Entreprise besser kennenzelieren a gläichzäitig un der Astellungsprozedur deelzehuelen. D'Firmae benotzen dës Méiglechkeet awer och, fir d'Kandidat:innen kennenzelieren an ze kucken, ob si bei d'Entreprise passen. Dofir mussen d'Participanten hei oft eng Rei Tester maachen, déi hir Kompetenzen a verschidde Beräicher iwwerpräiwen.

Tipp: Informéier dech scho virun, wat op deem Dag alles geschitt a gefrot gëtt. Esou kanns du dech besser op eventuell Tester preparéieren an du weess, wat dech erwaart.

Sozial Medien

Vill Firmae rekrutéieren hautdesdaags iwwert LinkedIn oder kucke sech virum Virstellungsgespréich d'Profiller vun de Kandidaten op de verschiddene soziale Medien un. Hei sinn e puer Tipps, wéi s du däi LinkedIn-Profil méi interessant gestalten kanns:

DO'S AND DON'T'S FIR D'AARBECHTSSICH OP LINKEDIN

DO	DON'T
✓ Schaf der en detailléierten Profil D'Recriteure mussen wichteg Schlësselwierder (passend zum Beruff/Posten) fannen. Déi kann een afügen, wann ee seng Erfarunge beschreift oder ee Resumé schreift.	✗ Schéck keng Ufroen ouni Message Wann s du enger Persoun eng Ufroeschéck, déi s du net kenns, solls de e Message dobäischreiw. Esou hëlt déi Persoun dech éischer un.
✓ Activéier d'Job-Alarmen Da kriss du ëmmer eng Benorrichtung, wann eng Job-Offer gepost gëtt, déi dech interesséieren kéint. Esou kéints du dann ee vun deenen éischte Kandidate sinn.	✗ Bewerb dech nëmmen wann s du däin CV matschécks Och wann däi LinkedIn-Profil komplett ass, schéck däin CV mat Patronen kréien d'Bewerbunge per Mail geschéckt a brauchen dann och däin CV.
✓ Benotz eng Profillfoto LinkedIn-Profiller mat enger Foto si 40% méi visibel, wéi déi ouni Foto. D'Foto soll awer professionell sinn (kee Selfie!)	✗ Net forcéieren Ee Recriteur stänneg unzeschreiw fir e Posten ass net professionell an dëst Behuele gëtt net als Motivatioun opgeholl.
✓ Kuck, wien däi Profil gesinn huet Kontrolléier reegelméisseg, wéi sech däi Profil ugekuckt huet. Et ass villäicht ee Recriteur.	✗ Denk drun, deng Norichten all Dag ze liesen Wann ee seng Message net all Dag liest, kann et sinn datt een eppes Wichtiges verpasst, wéi eng Demande fir een Entretien.

» ADEM (Agence pour le développement de l'emploi)

Et ass net ëmmer einfach, nom Studium direkt eng Aarbechtsplaz ze fannen. Hei kann dir d'ADEM duerch verschidden Outilen hëllefen. Si ass en direkt Mëttel, dat all Mënsch zu deem Zweck zur Verfügung steet. Et ass dofir oft gutt, d'ADEM scho vum Ufank vun der Aarbechtssich un ze kontaktéieren, an net eréischt, wann ee wierklech näischt fënnt.

All d'Informatiounen zur ADEM an hire Servicer fënns du ënnert www.adem.lu.

Wat soll ech als Diploméierte maachen?

Soubal ee mam Studium fäerdeg ass, kann ee sech bei der ADEM umellen an a reegelméissegem Kontakt mat engem:re conseiller:ère référent:e stoen. Dëst déngt virun allem dozou, keng Zäit bei der Aarbechtssich ze verléieren.

Mell dech iwwer de Contact Center vun der ADEM ënner der Nummer 247-88888 oder via MyGuichet.lu. All Info fënns du op www.adem.lu ënner der Rubrik „Demandeurs d'emploi/Comment s'inscrire“.

Wichtig! Och wann ee sech bei der ADEM ugemellt huet, soll a muss ee selwer weider no engem Job sichen.

Wat mécht de Service Demandeurs d'emploi?

De Service Demandeurs d'emploi mécht de Lien tëschent de Leit, déi op der Sich no enger Aarbecht sinn - dat heescht dir - a potentiellen Employeuren. De:D' Beroder:in hëlleft dir bei der Sich an informéiert dech iwwert deng Rechter. En encadréiert d'Leit, déi eng Aarbecht sichen, och andeems en hinnen hëlleft, hire professionnelle Projet ze definéieren a proposéiert de Kandidate Formatiounen oder Mesuren, déi hir Chancen, sech um Aarbechtsmarché z'integréieren, erhéijen.

Wat ass de Service d'orientation professionnelle vun der ADEM an der Maison de l'orientation?

Le Service d'orientation professionnelle situé au sein de la Maison de l'orientation à Luxembourg-ville, au sein de l'agence de l'ADEM à Esch-Belval ainsi qu'à la Maison de l'orientation de Diekirch accompagne toute personne souhaitant s'orienter ou se réorienter et met à disposition de nombreuses informations/documents relatifs aux métiers ou au choix d'une profession. L'ADEM-OP organise également des entretiens d'orientation individuels et gère le placement en apprentissage. En étroite relation avec le marché de l'emploi, l'ADEM-OP propose ainsi des services non seulement personnalisés mais aussi en adéquation avec la réalité de l'emploi.

Wat ass den JobBoard?

Den JobBoard vun der ADEM ass en Online-Service, deen et dir erméiglecht, Jobofferen, déi vun den Entreprisé bei der ADEM gemellt goufen, online ze kucken. Däin Accès op den JobBoard kriss du esoubal s du ageschriwwen bass.

Wann eng Offer dech interesséiert, gees du an d'Rubrik "Candidature". De Conseiller kuckt, ob däi Profil bei dës Joboffer passt, a wann dat de Fall ass, setzt hien dech mam Patron a Relatioun.

Wat ass de „Pool des assistants pédagogiques“?

De „Pool des assistants pédagogiques“ ass eng Mesure vun der ADEM, vun där eng Persoun, déi op der Sich no enger Aarbecht ass an déi mindestens eng Première huet, ka profitéieren.

Wann ee fir dës Mesure selektionéiert gëtt, huet ee während engem Joer d'Méiglechkeet, Direktore vu Lycéeën mat administrativen Tâchen ze assistéieren an et ass ee verantwortlecht fir d'Surveillance vun de Schüler:innen.

En français:

Toutes les informations concernant l'Agence pour le développement de l'emploi: www.adem.lu

Informations concernant les jeunes demandeurs d'emploi: www.adem.public.lu/fr/demandeurs-demploi.html

Aschreiwung

Wéi scho erkläert, soll een sech als Jonken, wann ee mat der Uni fäerdeg ass, direkt bei der ADEM unmelden. Dëst gëllt awer och, soubal een säi Job verléiert.

All d'Informatiounene zur ADEM fënns du op hierem Site: www.adem.lu

Wéini kann ech mech bei der ADEM mellen?

Bei der ADEM kann een sech mellen, wann:

- Ee gekënnegt krut
- D'Aarbechtsverhältnis op en Enn gaangen ass (Ofrafe vum CDD, Kënnegung, asw.)
- Ee mat senger Tätigkeet als Fräiberuffler ophält oder am Fall vun enger Insolvenz
- Ee mat sengem Studium fäerdeg ass
- Een zwar nach schafft, mee d'Aarbecht wëllt wiesselen.

Wéi leeft d'Unmeldung bei der ADEM of?

Déi einfachst Method, fir sech unzemellen, ass, iwwert MyGuichet ze fueren. <https://adem.public.lu/fr/demandeurs-demploi/sinscrire-a-ladem/comment-sinscrire.html>

Wat si meng Virdeeler, wann ech mech bei der ADEM mellen?

Eng Umeldung bei der ADEM erméiglecht dir:

- Ënnerstëtzung an Orientéierung duerch d'ADEM bei der Sich no enger Aarbecht ze kréien
- Vun de Servicer vun der ADEM ze profitéieren
- Reegelméisseg Hëllef vun engem Beroder vun der ADEM ze kréien
- Chômage ze kréien, falls du d'Konditiounen erfëlls, an do-duerch och weiderhi sozialverséichert ze sinn.

Wéini kréien ech Chômage?

Am Fall wou d'Aarbechtsverhältnis ouni Schold vum Salaré op en Enn geet, huet dësen, ënner verschiddene Konditiounen, d'Recht op Chômage. Och als frësch Diploméierte kanns du heivunnen profitéieren.

Fir Chômage kënnen ze kréien, muss du:

- ouni eege Schold deng Aarbecht verluer hunn
- Zu Lëtzebuerg wunnen
- Tëscht 16 a 64 Joer al sinn
- Aarbechtsfäeg a prett fir ze schaffen sinn
- Op der ADEM als Demandeur d'emploi ageschriwwen sinn
- Minimum 26 Woche vun deene leschten zwielef Méint geschafft hunn.

Internet

www.adem.lu

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/travail-emploi/chomage/indemnité-chomage/indemnité-chomage-salarie.html>

SECH FIR ENG PLAZ MELLEN

Aktualiséierung 2023

Wann een eng Plaz fonnt huet, déi engem gefält, an déi bei een passt, geet et drëm, den Dossier ze preparéieren, an dat esou, dass een sech méiglechst gutt an avantagéis beim: bei der Patron:ne presentéiert.

» Wourouser besteet eng Kandidatur?

D'Form vun der Bewerbung ka vun engem Employeur zum anere variéieren, mee generell besteet se aus engem Curriculum vitae (CV) an engem Motivatiounsbrëif. Den Employeur huet d'Recht, eng Kopie vun dem Diplom a Referenzen ze froen. E kann och no engem Extrait aus dem Strofregëster froen, mee dat muss an der Annonce stoen a begrënnt ginn (z. B. am finanzielle Beräich, am juristesche Beräich, etc.). Wann s du am Ausland studéiert hues, muss du däin Diplom am Registre des titres aschreiwelassen.

Den Employeur freet oft Referenzen. Déi kënnen iwwerpréift ginn, andeems e mat verschiddene Firme Kontakt ophëllt, fir ze kontrolléieren, ob s du do geschafft hutt. Nodeems du e Stage gemaach hues, kanns du e Stagecertificat ufroen, dee beweist, datt s du de Stage effektiv gemaach hues. Wann alles gutt während dem Stage gelaf ass an d'Leit, mat deenen s du geschafft hues, mat denger Aarbecht zefridde sinn, kanns du en Empfee-

lungsbréif ufroen, an deem de:d' Patron:ne iwwer deng Aarbecht a Stärkte schwätzt.

Liewenslaf (CV)

Den CV ass e bëssen ewéi eng Visittekaart, wou all wichteg Informatiounen drop opgeféiert solle ginn. Et ass d'Dokument, dat als éischt gekuckt gëtt, mee et ass normalerweis ganz kuerz. Däin CV soll dofir kloer, konkret an iwwerzeegend sinn.

Inhalt

Perséinlech Donnéeën

Den Numm, de Virnumm, d'Adress, d'Telefonsnummer, d'E-Mail-Adress, d'Nationalitéit, de Führerschäin an ob s du e perséinlechen Auto hues, muss op alle Fall um CV stoen. Du kanns däi Geschlecht an däi Gebuertsdatum och erwänen, mee a verschidde Kulture sollen déi Informatiounen net um CV stoen. Informéier dech, falls du eng Plaz am Ausland sichts.

Studium

D'Studie sollen och op dengem CV opgeféiert sinn. Den Diplom, de Studieberäich, d'Joer vun der Erhuelung an déi besicht Institutiounen sollen och dropstoen. Du kanns däi Studiegang kuerz beschreiwen an deng Hauptstudieberäicher oder déi wichtegst Themen erwänen, zum Beispill de Sujet vun denger Masterarbeit drop erwänen. Wann s du op enger renommierter Universiteit studéiert hues, kanns du dat och uginn, fir däin akademesche Parcours ervirzehiewen.

Praktesch Erfarungen

An dëser Rubrik solls de all deng praktesch Erfarungen opzielen a beschreiwen, zum Beispill deng Studentenjobben a Stagen.

Fir all Erfahrung solls de den Numm vun der Firma, d'Stad an d'Land, d'Dauer vum Studentenjob/Stage an d'Positioun uginn. Beschreif deng Aufgaben a Responsabilitéiten, fir dës Erfarungen ervirzehiewen.

Verschiedenes

- EDV/Kenntnisse an der Informatik

Ziel déi Programmen a Systemer op, mat deenen s du scho geschafft hues, déi no Beräicher ënnerschiddlech sinn. Déi Programmer, déi hautdesdaags bal ëmmer gefrot ginn, sinn MS Office an Outlook.

- Sproochen

Fir deng Sproochekenntnisse unzeginn, benotz d'Referenz-Ofkierzung vum CECRL (A1, A2, B1, asw.) a wann s du Certificaten hues, déi däin Niveau bestätegen, da schreif dat och op den CV. Wann s du net weess, a wéi eng Kategorie deng Kenntnisse kënnen agestuft ginn, da beschreif däin Niveau (fléissend, Basiskenntnisse, asw.). Dëst ass awer relativ vague.

- Hobbyen an Interessi

Wann s du Hobbyen hues, déi eppes mam Job ze dinn hunn an déi wichteg Kompetenzen ervirhiewen, kanns de déi op den CV dobäischreiwen (z. B. Fotografie fir e Posten am Marketing oder Graphikdesign).

Wann s du aktiv an Associatiounen bass, kanns de dat och op den CV schreiwen. Géff den Numm vum Veräin un a präziséier, a wéi engem Beräich en aktiv ass. Beschreif däi Posten an deng Responsabilitéiten.

Reegelen

Am Prinzip ginn et keng Reegelen, wat den CV betrëfft. Dat hänkt awer vum Land a vun der Kultur of. Informéier dech, wann s du am Ausland wëlls schaffen.

- Schreif keng Feeler! – Iwwerlies däi CV a looss och aner Leit driwwer kucken. Schreiffeeler um CV sinn absolut Tabu!
- **Léi net!** Verschidde Firmae kontrolléieren, ob s du och tatsächlech ob der Uni studéiert hues, a wéini s du däin Diplom krus. Dobäi kënn, dass een zu Lëtzebuerg oft ee kennt, deen dech och kennt a sou Informatiounen aus dem CV iwwerpreiwe kann.

Motivationsbréif

De Motivationsbréif gëtt meeschtens mam CV matgeschéckt. Do solls du weisen, dass s du de perfekte Kandidat fir de Poste bass. Et ass wichteg, dass s du dech iwwert d'Firma informéiers an d'Job-Beschreibung genau lies. Obwuel dëst Dokument manner gefrot gëtt, hätten e puer Firmen nach ëmmer gär e Motivationsbréif.

Inhalt

Als éischt emol muss deng Adress an déi vun der Firma uewe stoen, souwéi de Sujet (Beispill: *Objet: Candidature pour le poste de XXX*)

1. Stell dech kuerz vir an erkläre, wou s du d'Annonce gesinn hues a firwat s du dech mells.
2. Weis dem Employeur, dass s du d'Firma kenns, andeem s de vun den Haaptaktivitéiten a vum Poste schwätzt. Erkläre, firwat dee Poste dech interesséiert a wat deng Motivatiounen sinn.
3. Beweis, dass s du dee perfekte Kandidat bass an erkläre, wat s du der Firma bréngen kanns.
4. Schléiss mat Héiflechkeetsformelen of. Denk drun, ze schreiwen, dass s de fir e Gespréich disponibel bass.

Hautdesdaags gëtt de Motivationsbréif bal ëmmer um Computer geschriwwen. Wann awer an der Annonce steet, dass si gären en handgeschriwwene Motivationsbréif hätten („lettre de motivation *manuscrite*“), da schreif en op der Hand.

Wann all deng Dokumenter prett sinn, kanns de deng Kandidatur fortschécken. Déi meescht Kandidature gi per E-Mail, iwwert d'Internetsäit vun der Firma oder iwwert LinkedIn verschéckt.

- Wéi beim CV soll de Bewerbungsbréif op de Poste ugepasst ginn an Orthografiesfeeler sinn ze vermeiden.
- Denk drun, de Bréif ze ënnerschreiwen.

Den Elevator Pitch, eng effizient Method fir sech virzestellen

„Wat méchs du esou am Liewen?“, „Kënnt Dir Iech virstellen?“ ... dëst si Froen, déi ee mol heiansdo gestallt kritt. Sech kompetent virstellen an net ze vill oder ze mann soen ass net ëmmer einfach. Hei hues du e puer Tipps, fir däin Elevator pitch ze verbesseren an e gudden éischten Androck ze hannerloossen.

1. Ech

Stell dech verständlech a präzis vir (**Numm, Funktioun oder Posten**). Benotz einfach Wierder a kee fachspezifische Vocabulaire. Géff net ze vill Detailer. Déi aner Persoun soll relativ schnell begräifen, wat s du méchs.

2. Meng Leeschtungen

Géff een oder e puer Beispiller vu **bedeutend professionellen Erfolger oder Leeschtungen**. Benotz Zuelen, fir se ze beschreiwen (Beispill: „Ech hunn ee Prozess verbessert an doduerch den Émsaz vun der Firma ëm 15% erhéicht“). Et soll einfach ze verstoe sinn, dofir solls de net ze vill an den Detail goen. Wann et däi Gesprächspartner interesséiert, wäert hien dir Froen dozou stellen.

3. Dir

Schwätz vun der **Situatioun vum Interviewer an/oder der Firma**. Weis, dass s du d'Problemer kenna, déi si begéinen an eng Léisung dofir häss. Benotz Ausdréck wéi „Dir“, „selwecht“ an „ähnlech“, fir ze weisen, dass s du déi Situatioun verstees.

4. Mir

Iwwerlee, **wat s du der Firma bréinge kanns**. Firwat solle se dech astellen an net een aneren?

Deng Presentatioun soll net méi wéi zwou Minutten daueren. Et ass wichteg, dass ee säin Elevator pitch auswenne kennt an en net einfach opseet. Et soll natierlech wierken. Üb virum Spigel oder mat engem Kolleg.

- Du fënns vill Online-Modeller fir Bewerbungsbréiwer. Du kanns se als Referenz benotzen an dech dovunner inspiréieren, mee kopéier se net einfach!
- Vermeit Klischeeën – de Bewerbungsbréif soll en authentesch Bild vu dengem Profil ginn.
- Setz deng Stärkten an de Vierdergrond a géff konkret Beispiller, fir deng Kompetenzen aus dem CV ze beleeden.
- Schreif am Present a benotz aktiv Verben.
- Benotz déi gängeg Schrëften a schreif weder ze kleng, nach ze grouss.
- Iwwerlies! Feeler am Motivatiounsbréif sinn absolut ze vermeiden a kënnen als Konsequenz hunn, dass deng Kandidatur eliminéiert gëtt.

Referenz

- Ëmmer méi Entreprisë froe Referenze vu Stagen an Diplomer. Heiansdo kontrolléieren si déi Donnéeë selwer, ouni dass du agräife kanns oder muss.
- Wann s du e Stage gemaach hues, fro no engem Certificat de stage an duerno no engem Certificat de travail. Dës kanns du mat dengem Dossier fir d'Kandidatur fortschécken.

Wann all deng Dokumenter prett sinn, kanns de deng Kandidatur fortschécken. Déi meescht Kandidature gi per E-Mail, iwwer d'Internetsäit vun der Firma oder iwwer LinkedIn verschéckt. Verschéck all deng Dokumenter als PDF a géff de Fichiere passend Nimm (CV_Max_Mustermann.pdf; Lettre_de_motivation_Max_Mustermann.pdf).

DÉI NÄCHST ETAPPEN – VIRSTELLUNGSGESPRÉICH A SELEKTION

Aktualiséierung 2023

» Virstellungsgespréich

Nodeems de:d' Patron:ne deng Kandidatur analyséiert huet, kann en dech an e Virstellungsgespréich ruffen. Dat weist, dass en interesséiert ass a méi Informatiounen wëll.

Den Oflaf

Et ka sinn, dass s du e Virstellungsgespréich mat enger oder mat e puer Persounen hues. Dat hänkt vun der Firma of. An enger éischer Phas probéiert den Interviewer méi Informatiounen iwwer dech ze kréien. Meeschtens muss ee sech direkt

am Ufank emol virstellen. Do solls du iwwer däin universitäre Parcours schwätzen, deng Erfarungen an däin eventuelle Bevolat oder däin Engagement an Associatiounen oder Veräiner. Lies net einfach däin CV of, mee géff dem Interviewer zousätzlech Informatiounen, zum Beispill iwwer deng konkret Aufgaben an dengem Stagen. Du wäerts dozou nach Froen gestallt kréien. Fir deng Kompetenzen ze bewäerten, wäert den Interviewer konkret Situatiounen oder Beispiller froen, wou s du déi verschidde Kompetenze virweise konnts. Do ass et wichteg, eng Äntwert ze ginn (et kënn net positiv eriwwer, wann een näischt ze ziele weess) an déi ze beschreiwen.

WÉI EE SECH FIR E VIRSTELLUNGSGESPRÉICH VIRBEREET

- 1. KONTAKTDATE VUM INTERVIEWER.** Informéier dech iwwer dës Persoun, wat se méischt a wéi laang se schonn an der Firma schafft. Op LinkedIn fënnt ee meeschtens vill Informatiounen.
- 2. NUMM AN ADRESS VUN DER FIRMA.** Informéier dech iwwer d'Firma, wat se mécht a wat hir Wäerter sinn. Kuck, wou se sech befënnt an wéi een am einfachsten dohinne kënn. Falls du mam Auto fiers, informéier dech wou s du parke kanns. Et ass wichteg dass s de pünktlech bass (5-10 min éischer, net méi fréi an net ze spät!)
- 3. LIES D'JOB BESCHREIWUNG** nach eemol an iwwerlee a wéi wäit deng Erfarungen der Firma eppes bréinge kënnen.
- 4. ADEQUATEN OUTFIT.** Du solls dech an denge Kleeder wuelfillen, awer och professionell wierken. Propper Schong, kee Fleck oder Lach an de Kleeder, net ze vill Parfum a Make-up.
- 5. DU SOLLS WESSEN, WAT OP DENGEM CV STEET,** (Datumer vun dengem Erfarungen, ...) mee du solls en net einfach opsoen. Probéier, fréi ze schwätzen an natierlech eriwwerzekommen. Bréng däin CV mat.
- 6. PASS OP DENG KIERPERSPROOCH OP!** Hal dech rucht, bleif roueg setzen a behal e Bléckkontakt, och wann e puer Persounen um Gespräch deeluelen.
- 7. PREPAREIER E PUER FROEN FIR DE SCHLUSS.** Schwätz net vum Salaire wann den Interviewer en net erwäant.
- 8. BLEIF EMMER HEIFLECH.** Kritiséier däin ale Patron net a géff net deenen aneren d'Schold, wann eppes an dengem Studium oder Stage net geklappt huet.

PRETT ?

Hei e puer Tipps, wéi ee sech kompetent virstellt: An enger zweeter Phas wäert den Interviewer dir d'Entreprise an de Poste virstellen, fir deen s du dech gemellt hues. Et ass natierlech erwünscht, Froen ze stellen. Zéck also net. Et ka sinn, datt den Interviewer an dëser Phas scho vum Salaire schwätzt. Du kanns och roueg den Delai fir d'Äntwert froen (e läit meeschens tëscht e puer Deeg an e puer Wochen). Et kann natierlech och sinn, datt s du nom Gespréich direkt e Kontrakt kriss. Dat ass allerdéngs seelen de Fall.

E Virstellungsgespréich dauert am Prinzip tëscht 30 Minuten an enger Stonn. Dëst kann awer variéieren (et hängk dovun of, wéi vill Zäit den Interviewer huet, ob s du d'Büroe gewise kriss, asw.).

Normalerweis huet een zwee bis dräi Gespréicher, éier een eng Äntwert kritt, awer dat variéiert jee no Firma. A verschidde Fäll geet ee Gespréich duer, wat awer seelen ass. Et ka sinn, datt dat éischt Gespréich mat de Ressource-humainen ass an dat nächst mam Chef, dat hängk och vu Firma zu Firma of.

- Wa méi wéi eng Persoun do ass, soll ee sech net nëmmen op eng Persoun konzentréieren, mee op se all. Och wann nëmmen eng Persoun d'Fro stellt.
- Eng Erfahrung vun zwee Joer an zéng Minutte presentéieren an déi zéng Joer duerno an nëmmen zwou Minuten ass och net erwünscht. Am beschten alles ëmmer zäitlech gutt équilibréieren.
- Net ze vill, net ze wéineg schwätzen. E Virstellungsgespréich soll ausgeglach sinn. Du solls kloer op dem Interviewer seng Froen äntwerten ouni ze laang ze braddelen, op der anerer Säit soll den Interviewer dir och net all Wuert aus der Nues mussen zéien.

Nom Virstellungsgespréich

So dem Employeur Merci. Dat weist däin Interessi fir den Job an ass herno villäicht den Detail, deen den Ënnerscheed mécht. Schreif him eng E-Mail a ruff op kee Fall un (dat kënnt opdränglech eriwwer). Du kanns an där E-Mail och nach kleng Saache präziséieren, déi s du am Virstellungsgespréich vergiess hues. Hei ass e Beispill:

Objet: Suite à notre entretien pour le poste de « intitulé du poste »

Madame, Monsieur,

Faisant suite à notre entretien de ce matin, je tiens à vous remercier pour le temps que vous m'avez consacré et la qualité de notre échange, qui n'ont fait que renforcer mon intérêt pour le poste de XXX.

Lors de notre discussion, nous avons évoqué le projet XXX que j'ai entrepris lors de mes études. Veuillez trouver ci-joint un document qui illustre les actions menées dans ce cadre.

Je me permets en outre de vous transmettre les coordonnées de mon ancien manager chez XXX, qui pourra vous en dire davantage sur moi si vous le souhaitez: ...

Dans l'attente de votre retour, je reste à votre disposition pour de plus amples informations ou un second entretien.

Veuillez agréer, Madame, Monsieur, l'expression de mes respectueuses salutations.

Virnumm Numm / Adress / Telefonsnummer

Stell dir d'Fro, wéi et gelaf ass. Du muss dech auto-evaluéieren. An iwweeree, wat s du häss sollen anescht maachen a wat gutt war. Dat ass wichteg fir déi nächst Gespréicher. Verschidde Firmae froe méi wéi nëmmen e Virstellungsgespréich. Et ka sinn, datt nach Tester oder Assessments duerchgefieert ginn.

Sproochentester: Déi hunn als Zil, däin Niveau ze bestätegen.

Perséinlechkeetstest: Do ginn et keng richteg oder falsch Äntwerten an d'Zil ass et net, dech ze jugéieren. Et ass einfach fir erauszefannen, wat deng Preferenzen an deng Motivatioun op der Aarbecht sinn. Do solls du also éierlech a spontan äntweren.

Wëssenstester: Excel, Kompatibilitéit, asw.

Logiktester: Déi sollen deng Raisonement a Léierfäegkeete moossen, fir ze kucken, ob s du fir dee Poste géegent bass.

Assessment centre: Wann eng Firma wëll, datt s du un engem Assessment centre deelhëls, da wëll se eng méi komplett a komplex Vue vun denger Perséinlechkeet an denge Kompetenzen. Et dauert tëscht engem hallwen Dag an zwee Deeg, wou s du verschidden Tester méchs an Aufgabe léis, u Fallstudie schafft a bei Rollespiller matmaache muss. Während engem Assessment centre huet een och erëm Virstellungsgespréicher.

Wann de Patron den Delai net anhält, bannent deem e gesot hat, datt e géing äntweren, da waart nach zwee bis dräi Deeg, éier s du dech mells. Och hei solls du eng E-Mail schécken an net uruffen. Hei ass e Beispill:

Objet: Suite à notre entretien pour le poste de « intitulé du poste »

Madame, Monsieur,

À l'issue de notre entretien dans vos locaux en date du (date de l'entretien) pour le poste de (intitulé du poste), vous m'avez indiqué que vous seriez en mesure de me faire un retour pour le (date). N'ayant à ce jour aucune nouvelle et étant toujours intéressé(e) par le poste, je me permets de vous recontacter afin d'en savoir plus sur votre position concernant ma candidature. Je reste à votre disposition pour toute information complémentaire ou pour un autre entretien éventuel.

Je vous remercie par avance.

Avec mes cordiales salutations,

Virnumm

Numm

Adress

Telefonsnummer

Wann s du trotz där E-Mail keng Äntwert kriss, da looss et sinn. Et huet kee Wäert nach weider Mailen ze schécken oder unze-ruffen. Géff net op a schéck weider Kandidaturen.

DÉI VERSCHIDDEN AARBECHTSSECTEUREN ZU LËTZEBUERG

Wëlls du deng Karriär am Privatsektor maachen? Oder awer éischter am ëffentleche Sektor?

Fir dir dës Entscheedung ze erliichteren, hu mir eng Rei Informatiounen vun deene verschidde Representante gesammelt an dës fir dech zesummegeallt.

» Privatsektor

Ënner Privatsektor falen all déi Beruffer, déi net „ëffentlech“ sinn, also keen direkte Lien mam Lëtzebuerger Staat opweisen. Am Privatsektor fënns du eng Hällewull verschidden Berufsméiglechkeeten: vun Independant, Kooperatiounen, kleng- bis mëttelgrouss Firmen, Multinationalen, HORECA, a villes weider. Hei fënns du puer Beruffer aus dem Privatsektor:

www.en.jobs.lu/Jobs.aspx?Keywords=Secteur+Priv%C3%A9

AN DER FONCTION PUBLIQUE SCHAFFEN SETZT OCH DIR ÄR TALENTER AN DEN DÉNGSCHT VUM BIERGER!

EN EENZEGAARTEGEN EMPLOYEUR ZU LËTZEBUERG

Ander Fonction publique, déi aus Ministère a Verwaltunge besteet, sinn iwwer 36.000 Agente* beschäftegt, déi Dag fir Dag duerfir suergen, datt d'Land funktionéiere kann, an datt de Bierger hiert Liewe méi einfach gëtt.

*Stand Ufangs 2024

SECH MAM LAND BEWEEGEN

Zur sozialer, kultureller a wirtschaftlecher Entwécklung vun engem Land bäidroen, dat sech stänneg verännert, dat ass eng eenzegaarteg Aufgab! Verschiddener sinn direkt no der Schoul an den öffentlechen Déngscht gaangen, anerer réischt am Laf vun hirer Carrière. Awer all hu si ee gemeinsaamt Zil: d'Gesellschaft weiderbréngen an d'Bezéiungen tëscht dem Staat an de Bierger nei erfannen.

VILLFÄLTEG BERUFFER

D'Villfalt vun eise Profillen an eise Beruffer gehéiert zu eise Stärkten! Beruffer, déi sech stänneg entwéckelen, fir beschtméiglech op d'Besoinen vun der Gesellschaft anzugehen a fir jidderengem säin Alldag méi liicht ze maachen. Mir setzen eis all Dag an, fir d'Déngschtleschtungen, déi d'Bevëlkerung gebuede kritt, ze verbessern oder fir se weider ze digitaliséieren.

BEDEELEGT IECH UM WANDEL

Andeems si am Déngscht vun der Allgemengheet schaffen, iwwerhuelen eis Agenten hir Aufgab an der Gesellschaft a gläichzäiteg verwierkleche si sech selwer. Ënnert hinne ginn et gebueren Ingenieuren. Anerer sinn zanter hirer Kandheet frou mat der Natur oder mat Sproochen. Nach anerer wollte schonn ëmmer Polizist ginn. Bei eis fannt Dir eng Plaz, wou Dir Ärer Leidenschaft nogoen an Är Talenter an engems sënnvoll asetze kënt.

Tasso

Chef vun der Sektoun Guidance et allocations beim Nationale Büro fir Opnam (Office national de l'accueil)

**"D'Méiglechkeet, sech weiderzubilden,
weiderzekommen a sech ze
perfektionéieren, ass iwweregens eng vun
den Ursaachen, firwat ech elo, no 24 Joer,
nach ëmmer begeeschtert sinn,
am öffentlechen Déngscht ze schaffen."**

EISEN ENGAGEMENT ALS ÄNTWERT OP ÄREN

Déi berufflech Entwécklung an d'Zefriddenheet vun eisen Agenten, dat sinn eis Prioritéiten! Mir bidde ganz villfälteg Formatioune grad ewéi intern Mobilitéitsméiglechkeeten, duerch déi jidderee seng Kompetenzen erweideren a säi beruffleche Projet verwierkleche kann. Bei all Etapp vun Ärem Wee ginn Är Ambitioune gefërdert a wäertgeschätzt.

GOVJOBS

De Rekrutéierungskanal vum Lëtzebuurger Staat

Rekrutéierungsprozeduren

Job-Offeren

Artikelen a Videoen, fir eis Beruffer ze entdecken

Informatiounen iwwert de Staatsexamen

Newsletteren

Stagen an Jobs fir Schüler a Studenten

www.govjobs.lu

ASSOCIATIOUN VUN DE UNIVERSITAIEN OP DE GEMENGEN (AFUC)

Aktualiséierung 2024

AFUC

ASSOCIATION DES FONCTIONNAIRES
UNIVERSITAIRES AU SERVICE DES
COMMUNES ET SYNDICATS DE COMMUNES

» Wéi mellen ech mech op eng Gemengeplaz?

De Rekrutement vun de Gemengenagente gëtt op Basis vun „Appel-à-candidatures“ um Internet-Site vun de Gemengen, déi rekrutéieren, oder/an an de verschidden Zeitunge publizéiert. D'Leit ginn da fir e Virstellungsgespräch geruff. Fir d'Karriär A1 sinn Admissibilitéitsexame mat spezifesch Tester néideg.

Op wéi eng Plaze kann ech mech mat engem Secondaires-, Bachelor- oder Master-Diplom mellen?

D'Membere vun der AFUC sinn alleguerten an der Karriär supérieure (A1, sous-groupe scientifique et technique) an hunn ee Master-Diplom. Déi verschidde Carrière mat hire jeeeweilgen Diplomer sinn am *Règlement grand-ducal du 28 juillet 2017 déterminant le régime et les indemnités des employés communaux* stipuléiert.

A wéi enger Karriär fänken ech un?

Während deenen éischte Jore muss de rekrutéierten Agent e Stage maachen, während deem dësen och un enger Formatioun muss deel huelen.

Wann den Agent dann definitiv noméiert gëtt, gëtt seng Remuneration (op Basis vun der viregter Aarbechtsdauer am privaten oder öffentleche Secteur) ugepasst.

D'Gemengebeamte ginn nom stipuléierte Barème remuneréiert.

Wou fannen ech d'Offeren?

D'Aarbechtsplaze ginn iwwer „Appel-à-candidatures“ um Internet-Site vun deene Gemengen annoncéiert, déi rekrutéieren, oder/an an de verschidde Medien/Zeitunge publizéiert.

Virdeeler, wann een op der Gemeng schafft

D'Gemeng bitt esouwuel ofwiesslungsräich Tâchen am Déngscht vum Bierger wéi och eng sécher Plaz.

Wéi eng Exame muss ee maachen?

De Kandidat muss eng „Epreuve d'aptitude générale“ an een Admissibilitéitsexame maachen.

Während sengem provisoreschen Déngscht muss den Agent eng Formatioun général (Formatioun „du tronc commun“ a Formatioun „au Choix“) an eng Formatioun „spéciale“ um Institut National de l'Administration Publique (INAP) matmaachen a jee weils zum Schluss een Exame schreien.

Weider Informatiounen iwwert Formatiouns-Prozedure fannt dir ënnert folgendem Link: www.fonction-publique.public.lu/fr/formation-developpement/formationinitiale/agentserviceprovisoiresecteurcommunal.html

Wéi mellt een sech dofir un?

Esouwuel fir d'Epreuve d'aptitude générale wéi och fir den Admissibilitéitsexamen muss een sech iwwert den Inneministère, deen d'Ausschreibung mécht, umellen.

Weider Informatiounen iwwert d'Examens-Prozedure fannt dir ënnert folgendem Link:

www.govjobs.public.lu/fr/secteur-communal/examens.html

D'HANDWIERK - E WICHTIGE SECTEUR FIR D'LËTZEBUERGER WIRTSCHAFT

Aktualiséierung 2024

CHAMBRE
DES MÉTIERS
LUXEMBOURG

D'Handwierk ass e wichtege Pilier vun enger effikasser an no-halterger Wirtschaft zu Lëtzebuerg. Als Haaptacteur vun der Ekonomie beschäftegt d'Handwierk qualifizéiert Persounen a performanten Entreprises a schafft domat stabil Aarbechtsplazen.

All Dag consomméiere mir Produiten a benotze mir Services, déi vun Handwierksbetriber hiergestallt oder ugebuede ginn. D'Handwierk befénnt sech matzen an der Gesellschaft, léist esou munch Problemer, déi sech an eisem Alldag stellen, an ass DE Partner, wann et ëm d'Schafe vun Iddien an Innovatiounen, Aarbechts- an Zukunftsperspektiven, Zefriddenheet an Houfert duerch d'Hierstelle vu konkrete Produkte geet.

Mat iwer 8.900 Betriber an engen 107.000 Leit, déi an deem Beräich schaffen, ass d'Handwierk den éischten Employeur am Land a mat ronn 1.700 Persounen, déi eng Léier maachen, den Haaptformateur zu Lëtzebuerg. D'Handwierk representéiert 20 % vun alle Betriber an 21 % vun der gesamter Aarbecht hei am Land.

D'Handwierk spillt domat eng wichteg Roll an der Lutte géint de Chômage, well et eng grouss Unzuel vu stabillen Aarbechtsplaze schafft. Allerdéngs ass eng qualifizéiert Aarbechtskraaft ze fannen eng vun den Erausforderungen, déi d'Aktivitéit vun den Handwierksbetriber aschränkt. D'Nofro no qualifizéierte Persounen ass deemno am Allgemenge grouss.

Am Handwierk schaffen 99,5% vun de Salariéen a klengen a mittelstännege Betriber, déi a sechs verschidde Secteuren opgestallt sinn.

- Liewensmëttelberäich
- Moud, Gesondheet an Hygiène
- Mechanik
- Bau
- Kommunikatioun a Multimedia
- Konscht a Verschiddenes

Handwierk - dat heescht, eng Vilfalt vu Beruffer a Karriärs-méiglechkeeten an dat esouwuel fir Leit, déi fréi hir beruflech

Ausrichtung an d'Handwierk gemaach hunn, ewéi och fir Quereinsteiger, déi méi spéit iwwer Ëmweeër an d'Handwierk fannen an déi spéider an hirer beruflecher Karriär festgestallt hunn, datt hiert d'Häerz fir d'Handwierk schléit.

» D'Handwierk bitt reell Perspektiven a Karriärschancen

D'Handwierk brauch dynamesch Leit, mat enger gudder Qualifikatioun, staark Profiller a virun allem motivéiert jonk Talenter. Méi wéi 35 % vun de Betriber wäerte sech an deenen nächsten zéng Joer d'Fro vun der Nofolleg stelle mussen, wat eng Chance a gläichzäiteg eng Erausforderung duerstellt. Wien also Karriär am Handwierk maache wëll, deem stinn d'Dieren op.

» D'Ausbildung

Eng handwierklech Ausbildung, déi mat engem DAP ofschléisst, ass nach ëmmer d'Referenz-Qualifikatioun, fir sech déi néideg technesch Kompetenzen unzëeegnen. Dës ass vun de Betriber immens gefrot, fir esou dem Client eng qualitativ héichwäerteg Aarbecht ubidden ze kënnen.

87% vun den Absolvente:innen vun enger handwierklecher Ausbildung fanne bannent sechs Méint eng Aarbechtsplaz oder féieren hir Formatioun weider. 61% vun den Absolvente vun enger Ausbildung am Handwierk fannen eng Aarbechtsplaz bei hirem Ausbildungsbetrieb. (Quell: CDM 2023)

D'Ausbildung ass also immens attraktiv an och fir Erwuessener nach méiglech.

» De Meeschterbréif

De Meeschterbréif ass déi Formatioun, déi een als zukünftegen Entrepreneur a Féierungskraaft beschteens op d'Gestioun an d'Iwwerhuele vun engem Betrib virbereet. Et ass DÉI Ausbildung, déi déi theoretesch, praktesch a pedagogesch Kompetenze vermëttelt, déi gebraucht ginn, fir e Betrib ze grënnen an ze leeden a säi Knowhow a Kënnen un déi nächst Generatioun weiderzeginn.

D'Inhalter vum Meeschterbréif gi kontinuierlech un d'Erausforderunge vu Muer a vum Aarbechtsmarché ugepasst, an esou mécht dech den Diplom vum „Brevet de Maîtrise“ fit fir d'Zukunft. Den Accès zu dëser Formatioun kritt een ënnert anerem och mat enger Première, engem Bachelor oder engem Master.

Informéier dech:

D'Handwierk ass deemno och op fir Leit, déi net den traditionellen Wee gaange sinn, mee sech spéider beruflech ëmorientéiere wëllen, gäre praktesch schaffen, an e reellt Resultat um Enn vun engem Aarbechtstag wëllen hunn.

Och aner Diplomer kënnen engem d'Dieren an d'Handwierk opmaachen. Doriwwer eraus beschäftegen d'Handwerksbetriber ënnert anerem och Comptabelen, Juristen, Ingenieuren, Zeechner a Grafiker a bidden esou etlech Méiglechkeeten, fir sech beruflech weiderzëntwëckelen.

Et hânt also ganz vun dir, denger Passioun an denge Kompetenzen of! A well een am Liewen ni ausléiert, hues du och ëmmer d'Méiglechkeet, dech weiderzebilden oder esouguer eng ganz nei Karriär ze starten.

Wann s du Loscht hues, an engem villfältigen an innovativen Secteur ze schaffen, dann huel deng Zukunft an d'Hand. Informéier dech bei der Chambre des Métiers a looss dech vun hire verschiddene Servicer ënnerstëtzen, sief et fir eng Berodung fir eng adequat Weiterbildung oder awer fir d'Begleedung bei de Formalitéiten, fir eventuell e Betrib ze grënnen oder ze iwwerhuelen.

Weider Informatiounen fënns du ënnert:

www.cdm.lu

formations.cdm.lu

services.cdm.lu/

PERSPEKTIV HANDWIERK

TOUTES LES ROUTES MÈNENT À L'ARTISANAT

**CHAMBRE
DES MÉTIERS**
LUXEMBOURG

**De Partner
vum Handwierk**

cdm.lu

03

AARBESCHT FONNT.
ELO KOMMEN D'PAPERASSEN.

Den Aarbechtskontrakt ass e Vertrag¹, deen en Aarbechtsverhältnis reegelt an duerch deen eng Persoun sech dozou engagiert, enger anerer Persoun, där déi éischt Persoun sech subordonéiert, hir Aarbechtskraaft géint eng Remuneratioun zur Verfügung ze stellen.

» Wat muss am Kontrakt stoen?

En Aarbechtskontrakt soll prinzipiell schriftlech an an duebeler Ausféierung ofgeschloss ginn. Dat heescht, dass souwuel du, wéi och de Patron, en énnerschiwwenen Exempleire vum Kontrakt kritt.

De Kontrakt soll folgend Informatiounen enthalten:

- Numm a Sätz vun der Firma vum:vun der Patron:ne
- Numm vum Verrieder vun der Firma
- Numm a Wunnuert vum:vun der Salarié:e
- Ufanksdatum vum Kontrakt
- Informatiounen zu der Proufzäit, wann eng virgesinn ass
- Funktioun vum:vun der Salarié:e
- Bruttoloun
- Aarbechtsplaz
- Aarbechtszäiten
- Congésdeeg
- Detailer zur Kënnegungsfrist

Nieft den obligatoreschen Informatiounen, kënnen och nach eng Rei aner Klauselen am Kontrakt stoen. Am Prinzip gëllt, dass legal Virschreften nëmme kënnen geännert ginn, wann dës Ännerunge favorabel fir de:d' Salarié:e sinn am Verglach mat de Mindestbestëmmungen aus dem Aarbechtsgesetzbuch.

Méi Informatiounen fënns du:

- um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits“.
- um Site www.guichet.lu, ënnert der Rubrik „Travail“

» Kontraktformen

Et gi verschiddenen Zorten Aarbechtskontrakten, déi mir am folgende Kapitel méi genee virstelle wäerten:

- de Contrat à durée indéterminée (CDI)
- de Contrat à durée déterminée (CDD)
- de Contrat d'intérim

Méi Informatiounen a Modeller vun de verschiddene Kontrakter fënns du um Site vun der Chambre des salariés .

www.csl.lu/fr/vos-droits/salaries/types-demplois

Contrat à durée indéterminée (CDI)

Wat ass e CDI?

De Contrat à durée indéterminée (CDI) leeft iwwert eng onbegrenzt (illimitéiert) Period, bis den Employeur oder de:d' Salarié:ede Kontrakt kënnegt.

Enn vum Kontrakt

Och wann de CDI fir eng illimitéiert Zäit opgestallt ass, kann en niewent senger Opléisung duerch d'Parteien och duerch ver-

¹ De Léierkontrakt huet seng eege Spillregelen. Net all Dispositiounen, déi fir den Aarbechtskontrakt virgesi sinn, gëlle fir den Léierkontrakt.

schidde Situatiounen automatesch (per Gesetz) beendegt ginn. Dëst geschitt zum Beispill wann:

- den:d' Dokter:esch bei der Visite médicale d'embauche eng Onfäegkeet vum:vun der Salarié:e di envisagéiert Tätegkeet auzeübe feststellt
- de:d' Salarié:e oder den Employeur stierft
- den Employeur faillite geet
- de:d' Salarié:e eng Alterspensioun oder eng Invalidérent kritt

Wéi kann een e CDI kënnegen?

Delaian

Déi Persoun, déi de Kontrakt kënnegt, sief dat de:d' Salarié:e oder den Employeur, muss e gewëssen Delai op Basis vun der Anciennetéit vum:vun der Salarié:e anhalen.

Am Fall vun enger Faute grave kann de Kontrakt vu béide Säite gekënnegt ginn, ouni dass en Delai agehal muss ginn.

Muss ech uginn, firwat ech kënnegen?

Nee, d'Kënnegung vun engem:enger Salarié:e muss net motivéiert sinn. Wann de Patron de Kontrakt kënnegt², muss hien dogéint en trëftege Grond hunn an op Nofro vum:vun der Salarié:e och uginn.

Firwat kann ech gekënnegt kréien?

Et gi verschidde Grënn, firwat en Employeur engem:enger Salarié:ekënnegen kann:

- Kënnegung, déi duerch d'Persoun bedéngt ass: wéinst Problemer, wat d'Fäegkeeten oder d'Behuelen op der Aarbecht ugeet. Esou eng Kënnegung geschitt entweder mat engem Preavis oder ouni, am Fall vun enger Faute grave vum:vun der Salarié:e.
- Kënnegung aus wirtschaftleche Grënn: aus Grënn, déi mam Fonctionnement vum Betrib ze dinn hunn. Esou eng Kënnegung geschitt ëmmer mat Preavis.
- Kënnegung wéinst Faute grave: Eng Faute grave läit vir, wann eng weider Zesummenaarbecht net méi méiglech ass, well d'Vertrauen tëschent dem Employeur an dem:d' Salarié:egebrach ass, zum Beispill a folgende Fäll:
  - o Feelen ouni Begrënnung
  - o Klauen
  - o Physesch Menace a Gewalt géintiwwer dem Employeur oder Kollegen
  - o Verweigerung vun engem Uerder.

Wat fir eng Zorte vu Kënnegung ginn et?

Et gi folgende Fäll:

- Kënnegung mat Preavis: D'Kënnegung mat Preavis ass de Broch vun engem Kontrakt duerch den Employeur, deen eréischt no enger gewëssener Zäit a Kraaft trëtt. Eng Kënnegung mat Preavis muss prinzipiell duerch en ageschriwwene Bréif festgehale ginn. De Bréif kann och dem:d' Salarié:e perséinlech iwwerreicht ginn an de:d' Salarié:e muss dann en Accusé de réception op eng Kopie vum Bréif setzen. Wann d'Entreprise op d'mannst 150 Salariéen huet, muss virun der Kënnegung e Virgespréich stattfannen. Wann d'Entreprise méi kleng ass, kann de:d' Salarié:e ouni Virgespréich gekënnegt kréien.
- Direkt Kënnegung: D'direkt Kënnegung trëtt, wéi den Numm et seet, direkt a Kraaft. Si kann nëmmen am Fall vun enger Faute grave erfollegen. Wann d'Entreprise op d'mannst 150 Salariéen huet, muss virun dëser Kënnegung vum:vun der Patron:ne och e Virgespréich stattfannen.

Contrat à durée déterminée (CDD)

² Ausser an der Proufzäit.

De Contrat à durée déterminée (CDD) ass op eng zäitlech begrenzt Period an op d'Ausféiere vun enger bestëmmter Aufgab limitéiert.

En CDD dierf net fir permanent a normal Aufgaben an enger Firma ofgeschloss ginn. Dofir muss een e CDI ofschléissen.

Wéini kann een dat maachen?

E CDD kann een zum Beispill ofschléissen:

- fir e:eng permanente Salarié:e ze ersetzen, deen aus gesondheetleche Grënn oder Ähnlech, eng Zäit laang fort ass,
- wann d'Firma temporär méi Aarbecht huet,
- fir saisonal Aarbechten auszeféieren.

Wéi laang geet e CDD?

E CDD ka fir maximal zwee Joer ofgeschloss ginn. Seng Dauer muss un d'Missioun ugepasst sinn.

Et kann een och méi kuerz CDDen ofschléissen. An dësem Fall däerf de Kontrakt zwee Mol erneiert ginn, mee d'Gesamtdauer vum Kontrakt mat maximal 2 Renouvellementer däerf net iwwer 24 Méint erausgoen.

De CDD hält automatesch no sengem Echéancedatum op.

Wéi kann een e CDD kënnegen?

Ausser bei enger Faute grave, kann de CDD net eesäiteg gekënnegt ginn, soss huet de:d'Salarié:e oder den Employeur gegebenefalls d'Recht op Schuedenersatz.

Wéini gëtt aus dem CDD e CDI?

Wann d'Aarbechtsverhältnis nom Enn vum CDD weidergeet, gëtt aus dem Kontrakt automatesch e CDI. An deem Fall gëtt et och keng nei Proufzäit.

Interimsaarbecht

„Interimsaarbecht“ ass, wann eng Interimsagence enger anerer Firma e:eent Salarié:e zur Verfügung stellt, deen eng präzis Aufgab während enger limitéierter Zäit ausféiert. Eng Firma kann zum Beispill op Interimsaarbecht zeréckgräifen, wann e:eng Salarié:e krank gëtt oder op eemol vill méi Aarbecht ufällt, wéi virgesinn. An dësem Fall ënnerschreift de:d'Salarié:e e Kontrakt mat der Interimsagence, duerch deen hien sech engagéiert, eng Aufgab bei enger drëtter Firma auszeféieren. D'Interimsagence ass dem:der Salarié:e säin Employeur.

Kollektivvertrag

Wat ass e Kollektivvertrag?

E Kollektivvertrag ass e Kontrakt tëscht de Verrieder vun de Salarié:en an dem Employeur oder engem Patronsverband deen d'Aarbechtsrelationen a – konditione reegelt.

Wéini ass e Kollektivvertrag gültig?

E Kollektivvertrag ass nëmme valabel, wann en Bestëmmungen enthält, déi mei favorabel fir de:d'Salarié:e sinn, ewéi d'Mindestbestëmmungen aus dem Aarbechtsgesetzbuch.

Eenzel Verträge an intern Reglementer vun der Firma mussen och dem Kollektivvertrag gerecht gin andeem se Bestëmmungen enthalen, di mei gönschteg wi de Kollektivvertrag sinn.

Fir wien gëllt de Kollektivvertrag?

Wann d'Firma mat enger Gewerkschaft e Kollektivvertrag ofgeschloss huet, gëllt dee fir sämtlech Salarié:en vun dëser Firma. Wann s du an esou engem Fall bass, kriss du de Kollektivvertrag och op dengem éischte Schaffdag.

Muss ech dofir Member bei enger Gewerkschaft sinn?

Nee, dat muss de net.

PROUFZÄIT

Aktualiséierung 2024

» Wat versteet een ënner Proufzäit a wat ass d'Zil dovun?

D'Zil vun der Proufzäit ass et, dem Employeur Zäit ze ginn, fir d'Kompetenze vum:vun der Salarié:e ze bewäerten an dem:der Salarié:e d'Chance ze ginn, sech eng Iddi vu senger Aarbecht ze maachen.

Muss d'Proufzäit am Kontrakt stoen?

Jo, d'Klausel vun der Proufzäit muss schrëftlech am Kontrakt festgehale ginn. Eng mëndlech festgeluechte Proufzäit ass net gültig.

Allerdéngs, wann am Kollektivvertrag eng obligatoresch Proufzäit fir all neie Salarié virgesinn ass, muss dës net méi explizit am Aarbechtskontrakt ernimmt ginn.

Eng Proufzäit kann u sech an all Kontrakt agebaut ginn, egal ob et sech ëm e CDI, e CDD oder e Contrat d'intérim handelt. D'Bedingungen (z. B d'Dauer vun der Proufzäit) si beim Contrat d'intérim awer anescht.

Wéi laang leeft d'Proufzäit?

D'Proufzäit fänkt mam Ufank vun engem Kontrakt un. Eng Proufzäit, déi méi spët ufänkt, ass net gültig.

D'Proufzäit ass fir minimum zwou Wochen virgesinn a muss no maximal sechs Méint ofgeschloss ginn. Hei ginn et awer zwou Ausnamen:

- Wann de:d'Salarié:e keen Diplôme d'aptitude professionnelle (DAP) huet, dierf d'Proufzäit maximal dräi Méint daueren.
- Eng Proufzäit vu bis zu 12 Méint kann am Vertrag festgehale ginn, wann de Brutto-Ufanksloun méi héich wéi 536€ de Mount beim Index 100 (5 062,14€ mam aktuellem Index vu 944,43) ass.

Am Fall wou am Kontrakt méi eng laang Proufzäit virgesinn ass, wéi erlaabt, gëtt se reduzéiert a leeft automatesch aus wann di erlaabte Maximaldauer erreecht ass.

Kann eng Proufzäit erneiert, verlängert oder ënnerbrach ginn?

Erneiert? Nee, d'Proufzäit kann net erneiert ginn.

Verlängert? Jo, awer nëmme wann d'Aarbechtszäit während der Proufzäit ënnerbrach gouf, z.B. aus gesondheetleche Grënn. D'Proufzäit kann dann ëm déi Deeg verlängert ginn, déi de:d'Salarié:e krankheetsbedéngt gefeelt huet. De Maximum, ëm deen eng Proufzäit ka verlängert ginn, läit awer bei engem Mount.

Ënnerbrach? D'Proufzäit kann am Fall vun enger Schwangerschaft ënnerbrach ginn. Dëst gëllt awer nëmme fir de CDI.

Wéi kënnegen ech eng Proufzäit?

Während deenen éischten zwou Woche vun der Proufzäit kann ee Kontrakt net gekënnegt ginn, ausser am Fall vun enger Faute grave.

No deenen éischten zwou Woche kann de Kontrakt mat engem ageschriwwene Bréif gekënnegt ginn. Oder de Kënnegungsbréif gëtt der anerer Partei perséinlech iwwerreecht an déi gëtt dann en Accusé de réception op d'Kopie vum Kënnegungsbréif.

D'Kënnegung vum Kontrakt während der Proufzäit muss net begrënn ginn. Muss ech bei der Kënnegung vun der Proufzäit e Preavis anhalen?

Jo, souwuel de:d'Salarié:e, wéi och den Employeur muss en Delai anhalen, fir eng Proufzäit ze kënnegen. Déi eenzeg Ausnam ass d'Faute grave.

Den Delai fir den Employeur an de:d'Salarié:e ass deen nämmelech an hänkt vun der Dauer vun der Proufzäit of.

Dauer vun der Proufzäit	Kënnegungsfrist, déi agehale muss ginn
1 Woch	Kënnegung net méiglech ausser am Fall vu Faute grave
2 Woch	
3 Wochen	3 Deeg
4 Wochen	4 Deeg
1 Mount	15 Deeg
2 Méint	15 Deeg
3 Méint	15 Deeg
4 Méint	16 Deeg
5 Méint	20 Deeg
6 Méint	24 Deeg
7 Méint	28 Deeg
8 Méint	1 Mount
9 Méint	1 Mount
10 Méint	1 Mount
11 Méint	1 Mount
12 Méint	1 Mount

Et handelt sech heibäi ëm Kalennerdeeg an net ëm déi sougenannte Schaffdeeg.

De Preavis muss spëtstens de leschten Dag vun der Proufzäit ophalen, soss verwandelt de Kontrakt sech an en definitiven Kontrakt.

Méi Informatiounen fënns du um Site vun der Chambre des salariés: www.csl.lu/fr/vos-droits/salaries/periode-dessai

En français:

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/travail/fin-contrat.html>

Plus d'informations sur le site de la Chambre des salariés (www.csl.lu), rubrique „Vos droits“ > „Salariés“ > „Types d'emploi“

Auf Deutsch:

<https://guichet.public.lu/de/citoyens/travail/fin-contrat.html>

Weitere Infos auf der Internetseite der Chambre des salariés (www.csl.lu): <https://www.csl.lu/de/ihre-rechte/arbeitnehmer/probezeit>

In English:

<https://guichet.public.lu/en/citoyens/travail/fin-contrat.html>

More information on the website of the Chamber of Employees (www.csl.lu)

<https://www.csl.lu/en/your-rights/employees/trial-period/>

AARBECHTS-DOKTER:ESCH (MÉDECIN DU TRAVAIL)

Aktualiséierung 2024

De Code du travail gesäit vir, dass all Salarié:e, éier en op senger neier Aarbecht ufänkt, fir eng Consultatioun bei den:d' Aarbechtdokter:esch goe muss. Dat nennt een den Examen médical d'embauche. Dës Visitt ass gesetzlech virgeschriwwen an dofir obligatoresch.

Den:d' Aarbechtdokter:esch decidéiert dann, ob s du „fäeg“ bass, fir schaffen ze goen.

D'Médecine du travail ass virun allem präventiv an interesséiert sech an éischer Linn fir dat physescht a psychesch Wuelbefanne vum:vun der Salarié:e. Et handelt sech deemno net ëm eng Medezin, déi hëllef soll, Kandidaten ze selektionéieren.

Wéini muss ech bei den:d' Aarbechtdokter:esch?

D'Visite médicale fënnt idealerweis virun éischer Schaffdag statt. Wann et sech net ëm e Poste à risque handelt, mee ëm een normalen Aarbechtsposten, ka se och an deenen éischenen zwee Méint stattfannen. Dëst ass bei ville Bürosberuffer de Fall.

Wat ass d'Roll vun engem:enger Aarbechtdokter:esch?

Den:d'Aarbechtdokter:esch huet verschidde Rollen, dozou gehéieren:

- D'Verbesserung vun den Aarbechtkonditiounen an der Entreprise
- D'Adaptatioun vun den Aktivitéiten an den Equipementer
- D'Fërdere vun engem gesonden Aarbechtrhythmus
- D'Protektioun vun de:d' Salarié:e géint physesch, chemesch a psychesch Nuisancen, déi mat der Aarbecht verbonne sinn
- D'Organisatioun vun der Éischer Hëllef an der Entreprise

A verschiddeenen Entreprisë kann den Aarbechtdokter och als Mediateur oder Vermëttler bei moralescher oder sexueller Belästegung op der Aarbechtspolz intervenéieren.

Wat gëtt bei der Visite médicale gekuckt?

D'Zil vun dësem Besuch beim: bei der Aarbechtdokter:esch ass et, erauszefannen, ob de:d'Salarié:e aus medezinescher Siicht géeegeent ass, fir d'Aarbecht auszeféieren. Et gëtt also gekuckt, ob e keng gesondheetlech Problemer huet, déi en dru kéinten hënneren, d'Aarbecht ze maachen, respektiv déi eng Gefor fir hie selwer oder di aner Mataarbechter duerstelle kéinten.

Drogentester

A verschidde Firmen, déi an der Industrie tätég sinn, ginn och toxikologesch Tester vum:vun der Aarbechtdokter:esch duerchgefouert, fir feststellen, ob de Salarié keng Droge konsuméiert. Verschidde Substanze kënnen nach e puer Méint nom Gebrauch am Blut oder an den Hoer nogewise ginn. E positiven Test huet oft als Konsequenz, dass een net agestallt gëtt, an dat aus Sécherheetsgrënn.

An der Fonction publique sinn déi Drogentester duerch e Règlement grand-ducal fir verschidden Aarbechtsgruppe virgeschriwwen.

Déi Tester ginn op spezifesch Demande vum:vun der Dokter:esch duerchgefouert. De:D'Salarié:e muss allerdéngs säin Averständnes zum Test ginn. Wann de:d'Salarié:e den Test refuséiert, kann en:d' Dokter:esch verweigeren e „Certificat d'aptitude“ auszustellen.

Wat muss ech maachen, wann ech déi Visite médicale hunn?

Well s du nach net fest agestellt bass, solls du, wéi fir all Virstellungsgespréich, gefleegt an net ënner Alkohol- oder Drogenafloss dech beim:bei der Aarbechtsdokter:esch presentéieren. Am Fall vun enger chronischer Krankheet, vergaange Krankheeten oder bei regelméissegem Anhuele vu bestëmmte Medikamenter ass et wichteg, déi jeeweileg Ënnerlagen derbäi ze hunn - idealerweis a Form vun engem Rapport vum:vun der Dokter:esch, deen dech behandelt.

Huel och deng Impfkaart mat.

Wat gött den Employeur gewuer?

Wéi all aner Dokter:esch, ass och den:der Aarbechtsdokter:esch un de Secret médical gebonnen. D'Informatiounen, déi ausgetosch ginn, bleiwen deemno téschent dir an dem:der Dokter:esch. Den Employeur kritt just de Certificat, deen dokumentéiert, ob de:d'Salarié:e fäeg ass, ze schaffen oder net. Op dësem medezinesche Certificat kann den Aarbechtsdokter vermierken, ob de:d'Salarié:e weider regelméisseg muss bei den:d'Dokter:eschgoen, a wa jo, wéi oft. Ee vun den Ziler vun dëser regelméissege Consultatiounen ass, no eventuelle Symptomer oder Krankheeten, déi a Relatioun mat der Aarbecht stoe kënnen, ze sichen.

Wat geschitt, wann ech de Certificat d'aptitude net ausgestallt kréien?

Och wann nëmme seelen entscheet gött, dass e Kandidat fir eng Aarbecht onfäeg ass, soll ee sech bewosst sinn, dass esou eng Decisioun zum Verloscht vun der Aarbechtsplaz féiert an dass et och keen aneren Auswee gött. Géint dës Decisioun vum:vun der Aarbechtsdokter:esch kann ee kee Recours aleeën.

Méi Informatiounen fënns du um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits“ > „Salariés“ > „Santé et sécurité au travail“

En français:

<https://sante.public.lu/fr/espace-citoyen/dossiers-thematiques/s/sante-securite-travail.html>

Plus d'informations sur le site de la Chambre des salariés:
www.csl.lu/fr/vos-droits/salaries/sante-et-securite-au-travail

04

**MENG RECHTER ALS
SALARIÉ(E)**

MÄI SALAIRE

Aktualiséierung 2024

Als Salarié:e hues du d'Recht, fir deng Aarbecht bezuelt ze ginn. De Montant, deens du kriss gouf am Kontrakt als Bruttoloun mat dengem:er Patron:ne festgehalen. Duerch de Prinzip vum Sozialstaat an der Quellesteier kriss du zu Lëtzebuerg awer net de Bruttoloun, mee de sougenannten Nettoloun.

Nieft dem Bruttoloun kann ee jee no Patron:ne och vun aneren Avantagé profitéieren. Et handelt sech hei zum Beispill ëm d'Chèque-repasen, en Auto, asw.

» Prinzip vun der Quellesteier

Als Salarié:e zu Lëtzebuerg kriss du net de Bruttoloun op däi Konto iwwerweisen, mee den Nettoloun. Däi:eng Patron:ne bezilt all Mount fir dech deng Steieren a Sozialkotiatiounen an iwwerweist dir dann de Nettoloun. Dat ass de Prinzip vun der Quellesteier.

» Vum Bruttoloun op de Nettoloun

Bruttoloun

De Bruttoloun ass dat, wat ee kritt, éier d'Sozialkotiatiounen an d'Steieren ofgerechent ginn. Normalerweis verhandelt een de Bruttoloun mat dem:der Patron:ne. Dëse Montant muss och am Kontrakt dra stoen.

Nettoloun

Den Nettoloun ass dat, wat däi:deng Patron:ne dir all Mount op däi Konto iwwerweist.

» Wat gëtt alles vu mengem Bruttoloun ofgerechent?

Vum Bruttoloun gi verschidde Saachen ofgerechent. Dee gréissten Deel dovun maachen d'Sozialkotiatiounen an d'Steieren aus.

Zu de Sozialkotiatiounen gehéieren:

- D'Krankekeess (3,05%)
- D'Pensiounskeess (8%)
- D'Fleegeversécherung (1,4%)

Als Abatement virun de Steiere kommen nach d'Deplacementskäschten.

Duerno ginn dann d'Steieren ofgehal.

» Mindestloun

Zu Lëtzebuerg gëtt et e soziale Mindestloun (SSM), dee jidderee fir seng Aarbecht als Minimum muss kréien.

Den onqualifizéierte Mindestloun läit aktuell bei 2 570,93€ (Index 944,43) de Mount. De Salaire läit ëm 20% méi héich, wann d':den Salarié:aire fir d'Plaz qualifizéiert ass an ëm 20 bis 25% méi déif, wann et sech ëm e Jugendlechen handelt.

Alter a Qualifikatioun		Stonneloun	Salaire pro Mount
Méi al wéi 18 Joer an net qualifizéiert	100% vum SSM	16,0683€	2 570,93€
Méi al wéi 18 Joer a qualifizéiert	120% vum SSM	19,2819€	3 085,11€
Tëschent 17 an 18 Joer	80% vum SSM	12,8546€	2 056,74€
Tëschent 15 a 17 Joer	75% vum SSM	12,0512€	1 928,20€

Méi Informatiounen heizou fënns du um Site vun der Chambre des salariés: www.csl.lu/fr/vos-droits/salaries/remuneration

SOZIALKOTIATIOUNEN

Aktualiséierung 2024

» Sozialversécherung

De Centre commun de la sécurité sociale a seng Aufgaben.

De Centre commun de la sécurité sociale (CCSS) ass en autonomen Etablissement public, deen ënnert dem Ministère de la Sécurité sociale steet. Als Persoun, déi zu Lëtzebuerg schafft, muss ee beim CCSS affiliéiert si fir datt ee géint sämtlech Riske verséichert ass.

Dem CCSS seng Haaptmissiounen sinn:

- D'Affiliatioun vun de Salariéen a Fräiberuffler:innen bei der Sécurité sociale,
- D'Festleeën an d'Ophiewe vun de Sozialkotiatiounen (fir Krankheet, Maternité, Aarbechtsaccident, Berufskrankheeten, Alter, Invaliditéit a Fleegebedierftegkeet)
- D'Verdeelung vun dëse Sozialkotiatiounen op déi verschiddenen Institutiounen vun der Sécurité sociale

Wéi kommen ech do dran?

All Persoun, déi zu Lëtzebuerg als Salarié:e schafft an dofir bezuelt gëtt, ass als „Travailleur salarié“ z'affiliéieren. De:D' Patron:ne iwwerhëlt d'Umeldung vum:vun der Salarié:e beim CCSS. Dës Aschreiwung muss bannent aacht Deeg vum Ufanksdatum vun dengem Kontrakt geschéien. Du kriss dann en Accusé heem geschéckt, deen deng Affiliatioun attestéiert.

Wat hunn ech dovun?

D'Affiliatioun beim CCSS erlaabt et dem Salarié:e a senger Famill, ënnert anerem vun de Prestatiounen vun der Kranken- a Maternitésassurance ze profitéieren a spéider eng Pensioun kennen ze kréien.

Wéi bezuelen ech meng Sozialkotiatiounen?

Als Salarié:aire muss du selwer näischt bezuelen. Däi:Deng Patron:ne iwwerhëlt dat fir dech.

Um Enn vun all Mount gëtt de:d' Patron:ne de Montant vun dengem Bruttoloun an d'Zuel vun de Stonnen, déi's du geschafft hues, un de CCSS weider. Op där Basis rechent den CCSS de Montant vun de Sozialkotiatiounen aus, déi den:d' Employé:e bezuele muss, an deelt dem:der Patron:ne et mat. Dës Zomm enthält souwuel dem:der Patron:ne säin:hiren Deel (Part patronale) wéi d':dem Salarié:aire säin Deel (Part salariale). De:D' Patron:ne huet op senger:hiren Säit schonn d'Part salariale direkt vum Bruttoloun ofgezunn a këmmert sech drëm, dass d'Sozialkotiatiounen bezuelt ginn.

Vum 1. Januar 2023 u sinn d'Kotiatiounen fir d':de Salarié:aire déi folgend:

Risk	Charge	
	Salarié:e	Employeur
Krankheet	3,05%	3,05%
Pensioun	8%	8%
Accident		0,75% (x facteur bonus/malus)
Mutualitéit		Tëscht 0,60% an 2,98%
Fleegebedierftegheet	1,4%	
Aarbechtsmedezin		0,14%

Kontakt

Centre commun de la sécurité sociale
 Guicheten: 125, route d'Esch, Lëtzebuerg
 Courrier: L-2975 Lëtzebuerg
 Tel.: +352 40 14 11 / Internetsäit: www.ccss.lu

CAISSE NATIONALE DE SANTÉ (CNS)

Aktualiséierung 2024

» Wat ass d'CNS?

D'Gesetz iwwert den Eenheitsstatut vun 2008 huet zur Grënnung vun der Caisse nationale de santé gefouert. D'CNS, oder „d'Gesondheetskeess“, ass en autonommen Etablissement public, dat ënnert dem Ministère fir Sozialversécherung steet. Säit der Aféierung vum Eenheitsstatut, ass d'CNS souwuel den Usprichpartner fir all d'Salariéen aus dem Privatsektor, wéi och fir d'Aarbechter beim Staat. D'CNS gëtt vun engem Conseil d'administration verwalt, zesummege stellt aus Salariat a Patronat. De President vun der CNS, e Staatsfonctionnaire, gëtt vum Grand-Duc nominéiert.

» Wat ass den Ënnerschied tëschent dem CCSS an der CNS?

Jiddereen, deen zu Lëtzebuerg schafft, sief et fir een Anerent oder als Fräiberuffler:in, gëtt obligatoresch iwwert de „Centre commun de la sécurité sociale“ (CCSS) sozialverséichert. Dës Versécherung zielt fir Krankheet, Maternité, Aarbechtsaccidenten a Berufskrankheeten, Alter, Invaliditéit a Fleegebedierftegheet. Dës Affiliatioun erméiglecht et dem Verséicherten a senger Famill, vun de Leeschtunge vun der zoustänneger Krankerversécherung ze profitéieren an zwar iwwert déi kompetent Keess, z.B. d'CNS.

» Wourëm këmmert sech d'CNS?

D'Gesondheetskeess ass ënner anerem responsabel fir d'Leeschtunge vun der Kranken- a Maternitésassurance. Hei gëtt tëschent Geldleeschtungen a Sachleeschtungen ënnerscheet.

Prestation-en-espèc

Prestation-en-espèc si Geldleeschtungen. Et handelt sech heibäi ëm Entscheedungen, déi dem Hauptverséicherte bezuelt ginn, fir e verluerent Akommes auszegläichen.

Déi verschidde Geldleeschtungen si finanziell Entscheedung fir:

- Aarbechtsonfäegheet
- Maternité an Accueil
- E Congé aus familiäre Grënn
- Eng Aarbechtsdispens wéinst Maternité
- E Congé fir eng Persoun um Enn vun hirem Liewen ze betreiien

Entscheidung fir Aarbechtsonfäegheet

E Certificat vum: vun der Dokter:esch, deen zu Lëtzebuerg ausgestallt gëtt, besteet aus dräi Deeler, déi déi folgend Informatiounen enthalen mussen:

- D'Datumer vum Ufank a vum Schluss vun der Aarbechtsonfäegheet
- De Code-diagnostic
- Den Datum, op deem de Certificat ausgestallt gouf

Fir eng Aarbechtsonfäegheet ze deklaréieren, muss de Verséicherten den éischte Volet vum Krankeschäin un d'CNS adresséieren, den zweeten un den Employeur an den drëtten selwer behalen. D'Declaratioun vun der Aarbechtsonfäegheet muss bannent dräi Schaffdeeg nodeems de Verséicherten als aarbechtsonfäeg erkläert gouf un d'CNS geschéckt ginn. Fir d'Anhale vum Delai ass de Poststempel ausschlaggebend. Ausserdeem ass bei all Korrespondenz d'Matriculesnummer unzeginn.

E Krankeschäin ass net néideg fir Aarbechtsonfäegheeten, déi zwee Deeg oder manner daueren. Allerdéngs muss den Employeur an deem Fall trotzdeem benoriichtegt ginn. Falls d'Aarbechtsonfäegheet ëfters virkënn, kann d'Gesondheetskeess verlaangen, dass all Absence op der Aarbechtsplaz (wéinst Krankheet oder Accident) gemellt gëtt, an dat direkt ab dem éischten Dag vun der Absence.

Falls d'Aarbechtsonfäegheet méi laang dauert wéi de Krankeschäin am Ufank virgesinn huet, muss bis spëtstens den zweeten Aarbechtsdag, nodeems de leschte Certificat ofgelaf ass, en neie Certificat bei der Gesondheetskeess agereecht ginn.

Den: D'Employé:e huet d'Recht, säi Salaire während der Aarbechtsonfäegheet weider vum Patron bezuelt ze kréien, an dat bis un d'Enn vum Mount an deem de 77. Dag vun der Aarbechtsonfäegheet läit, gerechent iwwert eng Referenzperiod vun uechtzëng successive Méint. Ab dem Mount nodeem de 77. Dag Aarbechtsonfäegheet erreegt ass, huet de:d' Salarié:e d'Recht op eng finanziell Entscheedung vun der Gesondheetskeess, wann de Contrôle médical vun der Sécurité sociale e positiven Avis ofgëtt.

Fir e:eng Fräiberuffler:in ass dës Entscheedung bis zum Enn vum Mount, an deem de 77. Dag Aarbechtsonfäegheet läit, gerechent iwwert eng Referenzperiod vun zwielef successive Kalennerméint, suspendéiert (Période de carence). Fir d'Entscheidung vun dem:der Fräiberuffler:in während dëser Period, muss hie sech fräiwëlleg bei der "Mutualité des employeurs" versécheren. Dann gëtt de:d' Fräiberuffler:in op Basis vun de Krankeschäiner vun der "Mutualité des employeurs" indemniséiert während der Période de carence.

De:D'Fräiberuffler:in muss d'Aarbechtsonfäegheet deklaréieren, andeems en der CNS den éischte Volet vun de Krankeschäiner zoukomme léist, déi d'Period tëschent dem Ufank vun der Onfäegheet an dem Enn vun der Période de carence integral ofdecken. D'Période de carence leeft eréischt ab dem éischten Dag vun der Aarbechtsonfäegheet, déi duerch e Krankeschäin, deen un d'CNS geschéckt gouf, ofgedeckt ass. Fir d'Aarbechtsonfäegheet ze verlängeren, muss en neie Certificat vum: vun der Dokter:esch virum Enn vum lafende Certificat ageschéckt ginn.

Während deenen éischte fënnf Deeg vun der Aarbechtsonfäegheet ass et net erlaabt, aus dem Haus ze goen (och wann um Krankeschäin de Géigendeel steet). Ab dem sechsten Dag si Sortien tëschent 10:00 an 12:00 Auer an tëschent 14:00 an 18:00 Auer erlaabt, wann den:d' Dokter:esch ukräizt, datt näischt géint eng Sortie schwätzt.

Déi noutwenneg Sortië fir bei de Contrôle médical vun der Sécurité sociale, de:d' behandelnd:en Dokter:esch oder en aneren Ubidder vu Gesondheetsleeschtunge sinn ëmmer erlaabt. D'Persoun muss dës Sortien awer beleë kënnen, falls néideg.

Persounen, déi als aarbechtsonfäeg zielen, dierfen net:

- U Sportsaktivitéiten deelhuelen (ausser op Empfehlung vum:vun der Dokter:esch)
- Aktivitéiten ënnerhuelen, déi net mat hirem Gesondheitszoustand kompatibel sinn
- Sech an engem Café, engem Restaurant oder Ähnlichem ophalen, ausser fir eng Moolrecht zou sech ze huelen an ënner der Konditioun, datt d'CNS am Virus informéiert gouf, per Mail, an dat ab dem éischten Dag vun der Aarbechtsonfäegkeet. Zu dësem Zweck gëtt et e spezielle Formulaire, deen um Site vun der CNS ausgefüllt sollt ginn.

www.cns.public.lu/de/assure/vie-professionnelle/arret-de-travail/maladie/demande-prise-repas.html

Déi arbeitsfähig Persoun muss der CNS déi genau Adress (Uertschaft, Strooss, Nummer, Etage, asw.) uginn, op där si sech während der Aarbechtsonfäegkeet ophält. D'Adress vum Openhalt während dem Krankeschäi muss um Certificat uginn sinn, falls et eng aner Adress ass, wéi déi legal Adress vun der Persoun. Wann dat net de Fall ass, muss d'Persoun der CNS d'Adress per Mail duerchginn, andeems se de spezielle Formulaire um Site vun der CNS ausfüllt.

www.cns.public.lu/fr/assure/vie-professionnelle/arret-de-travail/maladie/adresse-sejour-temporaire.html

Ab deem éischten Dag vun der Aarbechtsonfäegkeet kann e:eng Kontrollereuse vun der CNS tëschent 8:00 an 21:00 Auer op der Plaz iwwerpréifen, ob de Versécherter an där Adress, déi hien eragereecht huet, unzetreffen ass. Wann dat de Fall ass, stellt hie seng Presence fest, anerefalls huet de Versécherter dräi Schaffdeeg Zäit, fir seng Absence ze justifiéieren.

Entscheidung fir Maternité oder Accueil

De Maternitécongég fänkt am Prinzip aacht Woche virum Accouchement un an hält zwielef Wochen duerno op. Bei der Adoptioun vun engem Kand, dat manner wéi zwielef Joer al ass, kann e Congég vun zwielef Wochen accordéiert ginn.

Fir d'Recht op e Maternitécongég oder e Congég d'accueil ze hunn, ass e Stage d'affiliation obligatoresch. An deem Joer virum Ufank vum Maternitécongég oder dem Congég d'accueil muss ee minimum sechs Méint obligatoresch versécherter gewiescht sinn, fir datt dat Recht op Entscheidung duerch d'CNS garantéiert ass. Fir d'Demande fir de Congég de maternité brauch een ee Certificat vum:vun der Dokter:esch deen de viraussichtlechen Datum vun der Gebuert ugëtt. Dëse muss bannent de leschten 12 Woche vun der Schwangerschaft ausgestellt ginn.

Entscheidung fir Congég aus familiäre Grënn

All Salarie:e oder Non-Salarie:e (Fräiberuffler:in), deen e Kand zu Laaschten huet, huet d'Recht op e bezuelte Congég aus familiäre Grënn, fir kënne bei sengem Kand ze sinn, wann et krank ass, en Accident geschitt ass, oder aner gesondheetlech Grënn seng Präsenz néideg maachen.

D'Dauer vum Congég pour raisons familiales hänkt vum Alter vum Kand of. 3 Altersgruppen si virgesinn:

1. E Kand am Alter vu 0 bis manner wéi 4 Joer /// 12 Deeg Congég pro Kand
2. E Kand am Alter vu 4 bis manner wéi 13 Joer /// 18 Deeg Congég pro Kand
3. E Kand am Alter vun 13 bis manner wéi 18 Joer an hospitaliséiert /// 5 Deeg Congég pro Kand am Fall vun enger Hospitalisatioun . Pour les enfants bénéficiant d'une allocation spéciale supplémentaire (art. 274 du Code de la sécurité sociale), la condition d'hospitalisation ne s'applique pas.

D'Unzuel u Congésdeeg gëlle fir de ganzen Zäitraum fir deen se virgesi sinn a ginn net all Joers op 0 gesat.

Béid Elterendeeler kënnen déi selwecht Unzuel u Congésdeeg huelen awer net zur selwechter Zäit.

Eng Absence muss an dësem Fall mat engem Certificat vum:vun der Dokter:esch justifiéiert ginn.

Entscheidung fir eng Aarbechtsdispens am Fall vu Maternité

Verschieden Aarbechte si geféierlech fir d'Gesondheet vu Fraen, déi schwanger sinn oder nieren. D'Evaluatioun vun de Risike vun der Aarbecht esou wéi och d'Dispens geschéien op Avis vum:vun der kompetenten:er Aarbechtsdokter:esch, op Ufro vum:vun der Patron:ne. Am Fall vun enger Dispens gëtt de Loun net méi vum Employeur bezuelt, mee vun der CNS. Déi néideg Dokumenter fir den Dossier unzeleeë sinn un d'CNS ze schécken.

Entscheidung fir d'Betreiung vun enger Persoun um Enn vun hirem Liewen

Dëse Congég ka vu Salarieë ugefrot ginn, déi Mamm/Papp, Schwëster/Brudder, Duechter/Jong, Partner (Mann/Fra oder legal unerkannte Partner), Schwoer/Schwéiesch oder Schwéierpapp/Schwéiermamm vun enger Persoun mat enger schlimmer Krankheet am Endstadium sinn. D'Dauer vun esou engem Congég ass op maximum fënnf Schaffdeeg (oder 40 Stonnen) d'Joer pro Fall begrenzt. Wann zwou oder méi Persounen sech d'Betreiung deelen, müssen déi sech déi fënnf Deeg oder 40 Stonnen ënnereneen opdeelen. D'Absence vun der Persoun op der Aarbechtsplaz muss mat engem Certificat vum:vun der Dokter:esch, deen d'Krankheet vun där Persoun, déi betreit gëtt, attestéiert, justifiéiert ginn.

Entscheidung am Stierfall

Falls de Versécherter oder ee vu senger Matversécherter stierft, gëtt dës Entscheidung ausbezuelte.

Prestation-en-nature

Prestation-en-nature si Sachleeschungen. Dorënner versteet een d'Gesondheitsleeschungen, déi d'Prestataire an d'Fournisseuren dem Haaptversécherter an de Matversécherter ubidden. Et handelt sech dobäi ëm:

- Medezinesch oder zännmedezinesch Versuergung
- Versuergung duerch aner Persounen aus dem Gesondheitssecteur
- Analysen an Ënnersichunge vu Laboratoiren
- Therapeutesch Kuren an Erhuelungskuren no enger OP
- Rehabilitatioun a funktional a psychiatresch Readaptatioun
- Orthopedesch Prothesen, Ortheesen an Epitheesen
- Organspenden
- Medikamenter zu Laaschte vun der Krankeversécherung, ausserhalb vum Spidolssecteur
- Brëller a Kontaktlënsen
- Bluttproduiten a Plasmaderivater
- Transport
- Fleeg an der Klinik
- Néideg medezinesch Anlagen an Apparater
- Leeschtunge während der Schwangerschaft

» Wéi kréien ech meng Suen zeréck?

De Prinzip vun der Entscheidung

Zu Lëtzebuerg ass et jidderengem fräigestallt, fir seng medezinesch Versuergung, säi Prestataire selwer ze wielen. Zu Lëtzebuerg gëtt et fir all Kategorie vu Prestataire eng Konventioun an d'Prestataire müssen sech un d'Tariffer halen, déi an de Nomenclature festgehale sinn.

D'Krankeversécherung iwwerhëlt nëmmen d'Akten, d'Servicer an d'Fournituren, déi an enger Nomenclature oder an de Lëschten, déi vun de Gesetzer, Reglementer, Konventiounen a Statute virgesi sinn, ageschriwwen sinn.

Falls et sech bei engem:r Patient:in ëm en ongewéinleche Fall handele sollt, kënnen d'Prestatiounen, déi sech net an enger Nomenclature befannen, nëmmen ënner verschiddene Konditiounen iwwerholl ginn. De „Contrôle médical“ vun der Sécurité

sociale kann decidéieren, Leeschtungen, déi aus dësem Kader erausginn, z'iwwerhuelen.

Modalitéite vun der Entschieedung

Beim Ausbezuere vun den Entschieedunge ginn et zwou Méiglechkeeten:

- D'Gesondheetskeess iwwerhëlt d'Leeschtung direkt (tiers payant)
- De Versécherter muss d'Sue virstrecken a kritt se da vun der CNS rembourséiert.

An deene Fäll, wou d'Gesetz et virgesäit, iwwerhëlt d'Gesondheetskeess direkt hiren Deel, an de Versécherter muss nëmmen deen Deel, deen net vun der Versécherung iwwerholl gëtt, bezuelen. Am anere Fall bezilt de Versécherter den integrale Montant un de Prestataire (Honoraire, Fraisen, asw.) a schéckt duerno der Gesondheetskeess d'Rechnungen, fir datt déi him deen Deel, deen him zousteet, rembourséiert.

Opgepasst: Rechnungen, déi méi wéi zwee Joer nom Bezuelen ageschéckt ginn, ginn net méi rembourséiert.

Et ass méiglech, d'Entschieedunge per Scheck oder per Echtzäitiwwerweisung an enger vun den Agencë vun der CNS ze kréien, dofir dierfen déi concernéiert Leeschtungen awer net méi wéi zanter 15 Deeg bezuelt sinn a musse mindestens e Montant vun 100€ pro Haushalt errechen. Scheck kann een ouni Fraisen an all Büro vun der Post aléisen. D'Echtzäitiwwerweisung ass eng nohaltig an ëmweltfrëndlech Alternativ an huet d'Virdeeler, datt se séier (e puer Sekonnen) a sécher ass an datt ee sech net deplacéieren an ustelle muss, fir e Scheck anzuléisen.

D'Öffnungszäite vun den Agencë vun der CNS fannt Dir op hirem Site ënnert www.cns.lu > Agences et contact. D'Agencë sinn op folgende Plazen ze fannen:

Beetebuerg, Maarnech, Dikrech, Déifferdeng, Diddeleng, Esch-Uelzecht, Gréiwemaacher, Cité de la sécurité sociale (Lëtzebuerg Gare), Lëtzebuerg Stad, Miersch, Réiden un der Atert, Munref, Rëmeleng a Wolz.

TIPP: Rechnungen, déi een op d'CNS schéckt, musse keen Timber kréien, wann se hei am Land verschéckt ginn. Recommandéé sinn awer ëmmer zu Laaschte vun dem Versécherter.

D'Krankeversécherung online via MyGuichet.lu

De Versécherter ka verschidden Dokumenter, déi d'Krankeversécherung betreffen, iwwer den Onlineportal fir déi administrativ Demarchë vum Lëtzebuurger Staat, MyGuichet.lu, ufroen an zur Verfügung gestallt kréien.

D'eDelivery-Fonctioun

D'Aktivatioun vun eDelivery an Ärem private Beräich op MyGuichet.lu erméiglecht et der CNS, eDocumenter am PDF-Format online ze hannerleeën.

Andeems eDelivery aktivéiert gëtt, verzicht Dir drop, d'Dokumenter a Pabeierform a per Post zougestallt ze kréien. Dëst kann zu all Moment réckgängig gemaach ginn, andeems Dir d'eDelivery-Fonctioun desaktivéiert.

Konkret kann een:

- eDokumenter a sengem private Beräich op MyGuichet.lu ofruffen (déi Dokumenter, déi iwwer eDelivery kënnen deposéiert a consultéiert ginn, fannt Dir ënner www.cns.public.lu/fr/assure/cns-goes-digital/edelivery-myguichet.html;

- perséinlech Donnéeë consultéieren;

oder folgend Demarchë maachen:

- en provisoereschen Ersatzzertifikat vun der Europäescher Krankeversécherungskarta ufroen;
- eng Attestatioun ufroen déi bescheinigt datt ee Recht op Prestatiounen huet déi während engem temporären Openthalt a Kap Verde, Marokko, Québec (Studenten:innen), Bosni-

en a Herzegowina, Tunesien oder der Tierkei kéinten néideg sinn;

- en Zertifikat datt ee matverséichert ass;
- Bankdonnéeën änneren.

Virdeeler

Et ginn etlech Virdeeler. Et kann een d'Demarchë vun iwverall an der Welt 24 Stonnen am Dag, 7 Deeg an der Woch maachen. D'Donnéeën si sécher, d'Demarchë gi séier traitéiert an d'Receptioun vun den Dokumenter geschitt am private Sécherheetsberäich. Well d'Lagerung vun den elektronischen Dokumenter einfach ass, brauch een net méi d'Pabeier-Versioun vun der Keess, well d'Dokument kann iwverall an zu all Ablack consultéiert a gedréckt ginn.

Sécherheetsaspekter

D'Authentifizéierung mat engem LuxTrust Produkt oder enger elektronischer Identitéitskaart (eID) suert fir e grouse Sécherheetsniveau bei der Umeldung am private Sécherheetsberäich op MyGuichet. Et erlaabt der Keess de Versécherter kloer ze identifizéieren.

Dës Authentifizéierung ass obligatoresch fir den Detail du remboursement am MyGuichet Beräich gesat ze kréien.

Dofir, einfach den eDelivery aktivéieren. Duerno informéiert eng E-Mail Notifikatioun de Versécherter iwwer den Depot vum Detail du remboursement am private Sécherheetsberäich MyGuichet, wou en dann am PDF-Format consultéiert ka ginn.

D'Authentifizéierung erméiglecht et och, d'Donnéeë vun der Krankekeess fir d'Virbereedung vun de Prozeduren ze benotzen an déi perséinlech Donnéeë bei der Krankekeess ze consultéieren.

Dës online Servicer refletéieren de Wëllen, d'Informatiounsservicer ze moderniséieren an d'Bezéiung tëschent de Versécherter an der Keess ze vereinfachen. Weider Demarchë wäerten no a no op Guichet.lu bäigesat ginn.

Site

De Versécherter kann sech aloggen iwwer de Link:

<https://cns.public.lu/fr.html>

CMCM (CAISSE MÉDICO-COMPLÉMENTAIRE MUTUALISTE)

Aktualiséierung 2024

Déi gréisst Mutuelle zu Lëtzebuerg, déi keng Assurancégesellschaft per se ass, ass d'Caisse Médico-Complémentaire Mutualiste (CMCM). D'CMCM gëllt als Zousaz zu der gesetzlech virgeschriwwener Krankeversécherung an trëtt bei wichtege medezineschen Agrëffer, Zänn Dokter:esch a bei Openthalter am Spidol zu Lëtzebuerg souwéi am Ausland a Kraaft.

D'CMCM-Assistance ass gratis am Basispackage mat dran a bitt e Service am Fall vun enger Erkrankung oder engem Accident am Ausland. Bei engem Spidolopenthalt iwwer eis Grenzen eraus ass ee bis zu 100.000€ weltwäit ofgeséichert. De Rapatriement op Lëtzebuerg souwéi d'Birgungskäschtchen sinn illimitéiert mat abegraff. Souguer eng Reesrécktrëttsversécherung ass mat dran.

Wann een d'Garantie PRESTAPLUS ofgeschloss huet, iwwerhëlt d'CMCM d'Éischt-Klass-Zëmmer esouwéi de Supplement vum: vun der Dokter:esch an d'präventiv Medezin. Zousätzlech gëtt och nach d'Garantie DENTA- an OPTIPLUS ugebue-

den. Dës iwwerhëlt een Deel vun de Käscht vum: vun der Zänn Dokter:esch, vun Zännimplanten an Zanspangen, esouwéi och bei Brëller, Kontaktlësen an der Chirurgie réfractive.

Student:innen, déi während hirem Schouljoer am Ausland ambulante musse behandelt ginn, kënnen der CMCM fir e Remboursement eng Kopie vun der bezuelter Rechnung mat der Ofrechnung vun der Gesondheitskeess eraschécken. Fir dem:der Student:in onnéideg administrativ Demarchen ze erspueren, kënnen dës Dokumenter och ganz bequeem an direkt iwwer d'CMCM-App eragereecht ginn. D'Bedelegung un de Fraisen, déi de Student doduerch huet missen droen, gi vun der CMCM iwwerholl.

All Jobstarter:in, deen "deen:déi" iwwer sengen Elteren affiliéiert war a sech elo individuell bei der CMCM umellt, kritt dat lafend Joer an dat Joer drop vun der CMCM geschenkt.

PENSIOUN

Aktualiséierung 2024

D'Caisse nationale d'assurance pension (CNAP) këmmert sech zu Lëtzebuerg ëm d'Pensiounsversécherung vun de Leit, déi am Privatsektor schaffen a geschafft hunn.

Mir bezéien eis an dësem Kapitel nëmmen op d'Alterspensioun. Informatiounen zur Invalidepensioun oder der Hannerbliwwenepensioun fënns du um Site vun der Pensiounskeess (www.cnap.lu).

» Wéi eng Assurancen ginn et?

Am Lëtzebuurger Sozialversécherungsgesetz ginn et fir d'Pensiounsversécherung verschidden Zorte vu Versécherungszäiten. Déi wichtegst Zäit ass déi vun der obligatorescher Versécherung.

Wann een net méi obligatoresch verséichert ass, kann een sech nach fräiwëlleg oder fakultativ beim Centre commun de la sécurité sociale versécheren. Et kann een och Zäite bei der Pensiounskeess nokafen, wann een z. B. weinst familiäre Grënn seng Aarbecht reduzéiert oder ganz ofgehalen huet.

Zum Zäitpunkt vun der Pensiounsdemande kënnen dann och nach eventuell komplementär Versécherungszäite berécksiichtegt ginn.

Assurance obligatoire a wie fält dorënner?

D'Assurance obligatoire ass un eng Beschäftegung gebonnen. D'Cotisatione fir d'Pensiounsversécherung (8% fir e Salarié:e) ginn direkt vum Bruttoloun ofgehalen.

Als Salarié:e ass een automatesch obligatoresch verséichert. Als Net-Salarié:e (Indépendant) muss een sech selwer ëm seng Versécherung këmmern. Dës Umeldung muss beim Centre commun de la sécurité sociale gemaach ginn.

Pensiounsalter

Den normale Pensiounsalter läit aktuell bei 65 Joer, wann ee minimum 10 Joer obligatoresch abezuelt huet.

De Pensiounsalter kann, ënnert verschiddene Konditiounen, no vir verréckelt ginn:

- Ab 57 Joer, wann ee minimum 40 Joer obligatoresch abezuelt huet
- Ab 60 Joer, wann ee minimum 40 Joer verséichert war an dovunner 10 Joer obligatoresch abezuelt huet.

Bei de genannten Zäiten zielen am Prinzip och Versécherungszäiten aus der EU a Länner, mat deene Lëtzebuerg eng Konvention a Saache Sozialversécherung huet, mat.

Gi Studien ugereecht?

Jo, d'Studien, déi een am Alter vun 18-27 Joer mécht, ginn als komplementär Zäiten ugereecht. Dat heescht, se hunn net esou eng grouss Valeur, wéi déi Joren, wou een abezilt, a kënnen vun

anere Versécherungszäite verdrängt ginn (z. B. wann ee während de Studien en Niewenjob huet an obligatoresch verséichert ass).

Fir d'Studienzäiten ugereecht ze kréien, muss du zu deem Moment, wou s de deng Pensiounsdemande méchs, der Pensiounskeess entweder en Diplom oder e Certificat d'études vun denger Studienzäit erareechen.

Wéi gëtt meng Pensioun gerechent?

De Montant vun der Pensioun ergëtt sech aus Majoration-forfaitairen a Majoration-proportionellen.

D'Majoration-forfaitaire kritt een opgrond vun de Méint, déi een ugereecht kritt, an d'Majoration-proportionellen ergin sech aus de Kotisatiounen, déi een abezuelt huet.

D'Lëtzebuurger Gesetz gesäit ënner verschiddene Konditiounen eng Mindestpensioun vir.

Wat gëtt vu menger Pensioun ofgehalen?

Vun der Pensioun ginn nach e puer Montanten ofgehalen, éier s du se op däi Konto iwwerwise kriss:

- D'Kotisatione fir d'Krankekeess
- D'Kotisatione vun der Fleegeversécherung
- Steieren

Brauch ech eng Zousazpensioun?

Dat muss jidderee fir sech decidéieren. D'Assurancen an d'Banke bidde verschidde Produiten un. Wann dech dat intresséiert, huet dir einfach e Rendez-vous bei denger Bank oder denger Assurance, a looss der d'Produite genee erklären.

Kontakt

Caisse nationale d'assurance pension

L-2096 Lëtzebuerg

Tel.: (+352) 22 41 41 - 1

E-Mail: <https://cnap.public.lu/fr/support/contact.html>

Liens et sites internet / Links and websites:

www.cnap.lu

STEIEREN

Aktualiséierung 2024

» Wéi, wou, wat, firwat?

Firwat bezuelen ech Steieren?

D'Steieren zielen zu de Recettë vum Staat an droen zum gudde Fonctionnement vum Land bäi.

Wéini bezuelen ech Steieren? - Lounsteuer (RTS)

Zu Lëtzebuerg ginn d'Steieren direkt vun dengem Salaire ofgehalen. Den Employeur gëtt déi Suen direkt un d'Steierverwaltung (Administration des contributions directes) weider. Dat nennt een „Lounsteuer“. Als Employé kriss du vun der Steierverwaltung deng Steierkaart geschéckt. Du brauchst se net un däi:deng Patron:ne weiderzeginn. Dee kritt se iwwer Guichet.lu

elektronesch zur Verfügung gestallt a muss se do ofruffen. Du kanns och de Courrier vun der Steierverwaltung op Guichet.lu abonéieren, da kriss du deng Steuerkaart do elektronesch zur Verfügung gestallt. D'Steuerkaart (*fiche de retenue d'impôt*) ass en Dokument, dat festhält, a wat fir enger Steuerklass du bass oder mat wéi engem Taux däi Salaire besteiert gëtt. Et ass e wichtegt Dokument fir de Patron, fir d'Lounsteuer vun denger Pai ofzerechnen.

Fir d'éischt solls du kontrolléieren, ob all d'Informatiounen - virun allem d'Steuerklass oder den Taux - op der Steuerkaart richtig sinn. Wann alles korrekt ass, kanns du se doheem bei deng Dokumenter klasséieren.

Fräiberuffler a Geschäftsleit bezuele keng Lounsteuer op hirem Revenu als Independant. Dofir mussen si eng Steuererklärung maachen a bezuelen all dräi Méint eng Avance.

Wéi kréien ech meng Steuerkaart?

Deng Steuerkaart kriss du automatesch heem geschéckt, wann däi:deng Patron:ne dech beim Centre commun de la sécurité sociale (www.ccss.lu) umellt.

Wann s du zum Beispill bestuet gëss oder plënners, muss du däin État civil oder deng Adress op denger Gemeng änneren. Déi Informatioun gëtt dann vun der Gemeng un d'Steierverwaltung weidergeleet an du kriss dann automatesch eng nei Steuerkaart heemgeschéckt.

Wéi gi meng Steiere gerechent?

De Montant vu Steieren, déi ee bezuele muss, hänkt haaptsächlech vun zwou Saachen of:

- Dem Bruttosalaire an deene jeeweilegen Deductiounen (Frais-de-déplacements, Iwwerstonnen, Cotisatiounen, asw.),
- Der familiärer Situatioun

Et ginn dräi Steuerklassen, déi de Steiersaz matbestëmmen:

- Klass 1: Fir onbestuete Leit ouni Kanner, déi manner wéi 65 Joer hunn
- Klass 1a: Fir Wittfraen a Wittmänner, onbestuete Leit mat Kanner zu Laaschten an onbestuete Leit, déi iwwer 65 Joer hunn
- Klass 2: Fir Persounen, déi zesumme besteiert ginn, entweder duerch Bestietnis, PACS, mat oder ouni Kanner zu Laaschten

Onofhängeg vun der Steuerklass gi Steieren no der Methode progressive gerechent. Dat heescht: Wat ee méi verdéngt, wat ee méi Steiere bezuele muss. Den Taux variéiert tëschent 0 an 42%.

Um Site vun der Steierverwaltung (impotsdirects.public.lu), ënnert der Rubrik „Barèmes“ kanns du online deng Steieren ausrechnen.

» Steuererklärung an Décompte annuel

D'Lounsteuer ass ewéi eng Avance ze betruechten a kann duerch d'Ausfëlle vun engem Décompte annuel oder enger Steuererklärung definitiv regulariséiert ginn. Et kann een ënner gewëssen Ëmstänn d'Lounsteuer ganz oder zu engem Deel zeréckkréien. Eréischt ab engem Joresakommes vun 12.438€ (Stand 2024) fänkt een un, Steieren ze bezuelen.

Muss ech eng Steuererklärung oder en Décompte annuel maachen?

Jee no Familljen- a Berufsstand, muss du entweder en Décompte annuel oder eng Steuererklärung maachen. Eng Steuererklärung muss de zum Beispill maachen:

- wann däin Akommes (Revenu imposable) méi héich wéi 100.000€ ass
- wann s du méi wéi eng Aarbechtsplaz hues, dat heescht wann s du fir méi Patrone gläichzäiteg schaffts
- wann s du nach aner Revenue kriss ewéi zum Beispill Dividenden oder Loyeren

Wann däi:deng Patron:ne deng Steieren direkt vum Salaire ofhält, hues du am Prinzip deng Steiere bezuelt.

A verschiddene Fäll hues du awer Interêt, en Décompte annuel unzufroen, zum Beispill:

- Wann s du Zënsen op engem Prêt bezuelt hues (zum Beispill um Studentepêt)
- Wann s du eng Zousazpensioun bezils
- Wann s du eng Liewensversécherung, eng Krankeversécherung oder eng Haftpflicht bezils (dozou gehéiert och d'Haftpflicht fir den Auto, awer net d'Kasko)
- Wann s du Kotisatiounen bei enger unerkannter Mutuelle bezils
- Wann s du an e Bauspuervertrag abezils

An dese Fäll kriss du héchstwahrscheinlech Steiere vum Steieramt zrëck.

Bis wéini muss ech en Décompte annuel eraschécken?

Den Delai fir en Décompte annuel vum Joer X eranzeschécken, ass den 31. Dezember vum Joer X+1.

Ech hu matzen am Joer ugefaange mat schaffen, muss ech en Décompte annuel maachen?

D'Steieren, déi däi:deng Patron:ne vun dengem Salaire ofhält, sinn op engem Revenu mensuel gerechent. Wann de Salaire net iwwer déi zwielef Méint vum Joer bezuelt gouf, kann et sinn, datt s du ze vill Steiere bezuelt hues well beim Décompte annuel de Revenu nom Barème annuel besteiert gëtt. Et ass deemno unzeroden, en Décompte annuel auszufëllen. Du kriss dee Moment déi Steieren zeréckbezuelt, déi s du ze vill ofgehale krus.

Weider Informatiounen fënns du am A bis Z um Site vun der Steierverwaltung an op Guichet.lu ënnert: www.guichet.public.lu/fr/citoyens/impots-taxes/patrimoine-financier/declaration-revenu-non-resident/obligation-fiscale.html

oder

www.guichet.public.lu/fr/citoyens/impots-taxes/activite-salariee-resident/declaration-resident/decompte-annuel.html

» Jäerlechen Erhuelungscongé

Wéi vill Congé hunn ech zegutt?

D'Gesetz gesäit e Jäerlechen Erhuelungscongé („Congé annuel de récréation“) vu minimum 26 Schaffdeeg vir.

Fir Salariéen, déi Deelzäit schaffen, gëllen aner Reegelen. Déi Salariéë kréien undeeleg Congé op Basis vun hirer Wochenaarbechtszäit.

Wat ass e Schaffdag?

Ënner Schaffdag versteet een all Dag vum Kalenner, ausser sonndes a gesetzlech Feierdeeg.

Wisou minimum 26 Deeg?

26 Deeg Congé sinn de Minimum, deen all Salarié:e zegutt huet. Duerch Kollektivverträg oder Einzelverträg mam Employeur kann een awer méi Congésdeeg kréien.

Ab wéini kann ee Congé huelen?

Am Prinzip kann de:d'Salarié:e ab dem 1. Januar vum Joer säi Congé fir d'ganzt Joer huelen.

Mee! Wann een nei agestallt gouf, muss een dem Gesetz no dräi Méint waarden, éier ee ka Congé huelen. An der Praxis hänkt dat vill vum Employeur of. Dofir rode mir dir, am beschten direkt beim Chef nozefroen, wéi dat an der Firma gehandhaabt gëtt.

Wéi huelen ech Congé?

D'Prozedur ass an all Firma e bëssen anescht. Am Prinzip freet de:d'Salarié:e säi Congé bei sengem Employeur oder engem Virgesetzten un. Wann deen näischt dogéint seet, ass de Congé acceptéiert. Wann s du mat anere Leit zesummeschaffs, soll de Congé am beschten openeen ofgestëmmt ginn, fir dass ëmmer ee present ass. Schwätz am beschte mat dengem neien Aarbechtskollegen, fir gewuer ze ginn, wéi dat an ärer Firma gehandhaabt gëtt.

E Congé ka refuséiert ginn, wann een op der Aarbecht gebraucht gëtt (Besoin vum Service) oder wéinst begrënnete Wënsch vun anere Salariéen (Prioritéit fir Salariéen, déi Kanner zu Laaschten hunn).

Ka mäin Employeur mäi Congé zeréckhuelen?

Wann de Congé bis accordéiert ass, muss e vum:vun der Salarié:e a vum Employeur agehale ginn, et sief dann, si sinn sech eens fir en ze annulléieren.

Kann ech mäi Congé an dat nächst Joer mat eriwuerhuelen?

Congé, deen am Laf vum Kalennerjoer wéinst Motif-de-refusen (Besoin vum Service, Wënsch vun anere Salariéen) net konnt geholl ginn, ka bis den 31. März dat Joer drop reportéiert ginn.

Och wann ee krank war, an dofir kee Congé huele konnt, kann een déi Deeg mat an d'nächst Joer huelen. Dat gëtt am Prinzip bis den 31. März vun deem Joer.

Congé vum éischte Schaffjoer, deen net geholl gouf, kann op Demande um:vun der Salarié:e onlimitéiert op dat ganzt nächst Joer reportéiert ginn.

» Extra Congéen

Fir bei den:d' Dokter:esch ze goen

D'Gesetz gesäit kee Congé vir, deen et dem:der Salarié:e erméiglecht, bei den:d'Dokter:esch ze goen. De:D'Salarié:e muss also den Employeur froen, ob hie während der Aarbechtszäit ka bei den:d'Dokter:esch goen, ouni Congé ze huelen.

A verschiddene Kollektivverträg kréien d'Salariéen d'Recht, während der Aarbechtszäit bei den:d' Dokter:esch ze goen, ouni Congé ze huelen.

Aner Congéen

Et ginn nach eng ganz Rëtsch aner Grënn, fir déi ee ka Congé accordéiert kréien. Dorënner falen:

- Congéen, déi un déi perséinlech Situatioun gebonne sinn:
  - o Ausseruerdentleche Congé aus perséinleche Grënn (*congé extraordinaire pour motifs personnels*)
  - o Maternitéscongé (*congé de maternité*)
  - o Papepcongé
  - o Adoptiounscongé (*congé d'accueil*)
  - o Congé parental
  - o Congé aus familiäre Grënn (*congé pour raisons familiales*)
  - o Congé fir eng Persoun um Enn vun hirem Liewen ze betreien (*congé pour l'accompagnement d'une personne en fin de vie*)
- Congéen fir Formatiounen:
  - o Individuelle Formatiounscongé (*congé individuel de formation*)
  - o Onbezuelt Formatiounscongé (*congé sans solde pour formation*)
  - o Congé fir sproochlech Weiterbildung (*congé linguistique*)
- Congé, déi un e Mandat gebonne sinn:
  - o Politesche Congé (*congé politique pour élus communaux*)
  - o Congé fir d'Ausféiere vun engem Mandat (*congé pour mandat social*)
- Congé fir extra-professionell Aktivitéiten:
  - o Congé fir Leeschtungssport (*congé sportif*)
  - o Spezialcongé fir fräiwëlleg Pompjeen (*congé spécial des pompiers volontaires*)
  - o Congé fir Entwécklungshëllef (*congé de coopération au développement*)
  - o Congé fir Jugendarbecht (*congé-jeunesse*)
- Congé fir während dem Préavis eng nei Aarbecht ze sichen.

Informatiounen heizou fënns du:

- um Site www.guichet.lu, ënnert der Rubrik „Emploi/Travail“ – „Congés et jours fériés“. <https://guichet.public.lu/de/citoyens/travail/conges-jours-feries.html>

- um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits“ – „Salariés“ – „Congés légaux“ an „Jours fériés légaux“.

KRANKHEET

» Wéi, wou, wat, firwat?

Wéini muss ech dem Employeur Bescheid soen?

Am Fall wou de:d' Salarié:e krank ass, muss en dem Employeur den éischten Dag, wou en net schaffe kënt, Bescheid soen.

Wéi muss ech dem Employeur Bescheid soen?

Et kann een entweder perséinlech Bescheid soen oder eng Drëttpersoun froen. Dat Ganzt ka per Telefon oder E-Mail/Fax geschéien, woubäi E-Mail a Fax et erlaben, duerno e schrëftleche Beweis ze hunn. Mä opgepasst: am Sträitfall ass et um Salarié ze beweisen dat den Patron d'Informatioun iwwert seng

Krankmeldung kritt huet. Et geet also net duer nëmmen een E-mail oder Fax ze schécken et muss een och eng Äntwert kréien, datt de Patron dovun Kenntnis geholl huet.

Ab wéini brauch ech e Certificat vum:vun der Dokter:esch?

Spéitstens den drëtten Dag, wou een net ka schaffe goen, muss een e Certificat vum:vun der Dokter:esch erareeche. Virdu kann een dat awer och scho maachen. Den Employeur muss de Certificat spéitstens um Enn vum drëtten Aarbechtsdag kritt hunn.

Firwat muss ech e Certificat vum:vun der Dokter:esch erschécken?

Wann een dem Employeur direkt den éischten Dag Bescheid gesot an de Certificat vum:vun der Dokter:esch spéitstens den 3. Dag vu senger Absence eraginn huet, ass ee per Gesetz géint Kënnegung geschützt. Fir dass de Kënnegungsschutz gräift, mussen déi zwou Konditiounen erfëllt sinn, an d'Protektioun duerch d'Gesetz ass och zäitlech limitéiert. Si spillt nëmme 26 Wochen ab dem éischten Dag vun der Krankheet.

Hei ginn et e puer Ausnamen. Et besteet kee Kënnegungsschutz wann:

- De Salarié kee Certificat vum:vun der Dokter:esch no dräi Deeg ofginn huet
- De Salarié duerch e Verbriechen oder e Verstooss, un deem hien absichtlech deelgeholl huet, krank ginn ass
- De Salarié dem Employeur net Bescheid gesot huet an de Certificat vum:vun der Dokter:esch eréischt ofgëtt, no-deems hie gekënnegt ginn ass
- D'Schutzperiod vu 26 Wochen ofgelaf ass.

Ginn ech während dem Krankeschäi bezuelt?

Jo.

Wat geschitt, wann ech während mengem Congé krank ginn?

Wann de:d'Salarié:e virun oder während sengem Congé krank gëtt, en doduerch net vu sengem Congé profitéiere kann an en e Certificat vum:vun der Dokter:esch ofginn huet, ginn déi Deeg, déi e krankgeschriwwen ass, net als Congé gerechent.

Kann heefegt Feelen duerch Krankheet zur Kënnegung féieren?

Jo, wann een oft oder länger wéinst Krankheet feelt, kann dat e Grond fir eng Kënnegung sinn. Dëst, well villt Feelen och zu Problemer an der Organisatioun vun der Firma féiere kann, an den Employeur net méi kann op säi Salarié zielen. Den Employeur kann dem:der Salarié:e bei sengem Retour oder beim Auslafe vun der Schutzperiod vu 26 Woche kënnegen, an als Grond eng schwéier Désorganisatioun vun der Entreprise wéinst längerem, bezéiungswies widderhueltem Fortbleiwe vum:vun der Salarié:e uféieren.

Wann s du op 104 Woche réckwierkend gekuckt méi wéi 78 Woche krank bass, da féiert dëst zu enger automatescher Opléisung vum Aarbechtskontrakt. Bei dësen 78 Wochen ass et ganz egal, ob s du wéinst verschidde Krankheete gefeelt hues oder ëmmer nees wéinst där selwechter.

Kann den Employeur mech bei en:eng Dokter:esch schécken?

Den Employeur kann de:d' Salarié:e während dem Krankeschäi bei en:eng Dokter:esch schécken, deen hien erausgesicht huet. De:D'Salarié:e kann dëst net ouni gutt Grënn refuséieren.

Am Fall wou de:d'Salarié:e soll refuséiere bei den:d' Dokter:esch ze goen, kann dat als Faute grave gewäert ginn. En plus fällt doduerch de Kënnegungsschutz.

Wat gëllt als Aarbechtsaccident?

D'Gesetz definéiert en Aarbechtsaccident als en Accident, deen engem Assuréierten duerch seng Aarbecht oder bei der Ausféierung vu senger Aarbecht geschitt.

Als Aarbechtsaccident gëllt awer och den Trajetsaccident. Dat ass en Accident, deen um Wee fir op d'Aarbecht oder um Retour geschitt:

- Tëschent dem Hauptwunnsätz, dem Zweetwunnsätz oder all anerer Plaz, déi den Assuréierte reegelméisseg fir familiär Zwecker besicht an der Aarbechtsplaz
- Tëschent der Aarbechtsplaz an dem Restaurant, der Kantin, oder – méi generell gesinn – der Plaz wou den Assuréierte gewéinlech iesse geet a senger Mëttespaus.

Ausser am Fall vun „ausseruerdentlechen Ëmstänn“ muss de:d'Salarié:e direkt sengem Employeur iwwer den Aarbechts- oder Trajetsaccident Bescheid soen.

Den Employeur deklaréiert den Accident bei der Association d'assurance accident (AAA) an deelt hir sämtlech Informatioun mat. D'Association d'assurance accident (AAA) ass en Etablissement public, dat sech ëm d'Präventioun an d'Indemnisation vun Aarbechtsaccidenter a Berufskrankheete këmmert.

Kontakt

Association d'assurance accident
125, route d'Esch
L-2976 Lëtzebuerg

Öffnungszäite vun de Guicheten: 8:00 bis 16:00 Auer

Tel.: (+352) 26 19 15 - 1

Fax: (+352) 49 53 35

E-Mail:

- Service vun de Prestatiounen: prestation@secu.lu
- Service vun der Präventioun: prevention@secu.lu

Liens et sites internet / Links and websites:

www.aaa.lu

Méi Informatiounen iwwert d'Krankheet vum:vun der Salarié:e fënns du um Site vun der Chambre des salariés: www.csl.lu/fr/vos-droits/salaries/sante-et-securite-au-travail

FORMATIOUN

Aktualiséierung 2024

Lifelong Learning ass haut méi wéi jee en Thema fir Salariéen an Employeuren. Fir sech weiderzëntwéckelen an nei Kompetenzen ze léieren, muss een ëmmer erëm a Formatiounen goen.

» Individuelle Formatiounscongé (Congé individuel de formation)

Fir wien ass den individuelle Formatiounscongé?

Den individuelle Formatiounscongé (CIF) riicht sech u Salariéen aus dem Privatsektor, mee och u Selbstständigen a Fräibe-ruffler.

Wéini kann ech vum CIF profitéieren?

Fir vum CIF profitéieren ze kënnen, muss een:

- Zu Lëtzebuerg schaffen
- Duerch en Aarbechtskontrakt un eng zu Lëtzebuerg registréiert Entreprise gebonne sinn
- Zum Zäitpunkt, wou een de CIF ufreet, op d'mannst säit sechs Méint beim Employeur beschäftegt sinn (fir Selbststänneger a Fräiberuffler: säit mindestens zwee Joer zu Lëtzebuerg sozialverséichert sinn)

Wéi vill individuelle Formationscongé hunn ech zegutt?

All Salariaé huet am Laf vu senger Carrière 80 Deeg CIF zegutt. Während enger Period vun zwee Joer kann ee maximal 20 Deeg huelen an all Congé muss minimum een Dag daueren.

Dës Deeg kënnen, ënner verschiddene Konditiounen, op verschidde Formatioune verdeelt ginn.

Opgepasst! Een Dag CIF entsprécht net engem Schaffdag.

Ëmfro dech am beschten an denger Entreprise, wann et bis esou wäit ass.

Méi Informatiounen heizou fënns du:

- um Site [www.guichet.lu](https://guichet.public.lu/de/citoyens/travail/conges-jours-feries/formation-professionnelle.html): <https://guichet.public.lu/de/citoyens/travail/conges-jours-feries/formation-professionnelle.html>

- um Site vun der Chambre des salariés www.csl.lu: www.csl.lu/fr/vos-droits/salaries/conges-legaux/conges-lies-a-la-formation

Ginn ech während dem CIF bezuelt?

Jo.

» Congé sans solde pour formation

De Congé sans solde pour formation riicht sech u Salariaéen aus dem Privatsecteur. E gëtt hinnen d'Méiglechkeet, sech fir eng limitéiert a festgeluechten Zäit onbezuelte Congé ze huelen, fir eng Formatioun ze maachen.

Wéini kann ech vum Congé sans solde pour formation profitéieren?

Fir vum Congé sans solde pour formation profitéieren ze kënnen, muss een:

- Am Privatsecteur schaffen
- Op d'mannst zwee Joer beim Employeur agestallt sinn

Wéi laang kann ech Congé sans solde pour formation huelen?

D'Dauer vum Congé sans solde pour formation ass:

- Minimum véier Wochen um Stéck
- Maximum sechs Méint um Stéck

Pro Employeur kann ee souguer Congésperiodë cumuléieren bis zu engem Maximum vun zwee Joer.

Liens et sites internet / Links and websites:

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/formulaires/travail-emploi/conge-individuel-formation.html>

<https://guichet.public.lu/de/citoyens/travail/conges-jours-feries/formation-professionnelle/conge-sans-solde-formation.html>

<https://guichet.public.lu/de/citoyens/travail/conges-jours-feries/formation-professionnelle/conge-linguistique.html>

Institut National des Langues & Centre de langues

Internetsäit: www.inll.lu

Chambre de Commerce

Internetsäit: www.cc.lu

House of Training

Internetsäit: www.houseoftraining.lu

Chambre des Salariés

Internetsäit: www.csl.lu

Luxembourg Lifelong Learning Centre

Internetsäit: www.lllc.lu

CHÔMAGE

Aktualiséierung 2024

Wéi scho virdrun erkläert, soll een sech als Jonken, wann ee mat der Uni fäerdeg ass, direkt bei der ADEM umellen. Dëst gëllt awer och, soubal ee säi Job verléiert.

All d'Informatiounen zur ADEM fënns du op hirem Site www.adem.lu.

» Wéini kann ech mech bei der ADEM mellen?

Bei der ADEM kann een sech mellen, wann:

- Ee gekënnegt krut
- D'Aarbechtsverhältnis op en Enn gaangen ass (Ofrafe vum CDD, Kënnegung, asw.)
- Ee mat senger Tätigkeet als Fräiberuffler ophält oder am Fall vun enger Insolvenz
- Ee mat sengem Studium fäerdeg ass
- Een zwar nach schafft, mee d'Aarbecht wëllt wiesselen.

Wéi leeft d'Umeldung bei der ADEM of?

Déi einfachst Method, fir sech unzemellen, ass, iwwert MyGuichet ze fueren. www.adem.public.lu/fr/demandeurs-emploi/sinscrire-a-ladem/comment-sinscrire.html

Wat si meng Virdeeler, wann ech mech bei der ADEM mellen?

Eng Umeldung bei der ADEM erméiglecht dir:

- Ënnerstëtzung an Orientéierung duerch d'ADEM bei der Sich no enger Aarbecht ze kréien
- Vun de Servicer vun der ADEM ze profitéieren
- Reegelméisseg Hëllef vun engem:enger Beroder:in vun der ADEM ze kréien
- Chômage ze kréien, falls du d'Konditiounen erfëlls, an doduerch och weiderhi sozialverséichert ze sinn.

Wéini kréien ech Chômage?

Am Fall wou d'Aarbechtsverhältnis ouni Schold vum:vun der Salaria:eop en Enn geet, huet dësen, ënner verschiddene Konditiounen, d'Recht op Chômage. Och als frësch Diploméierte kanns du heivunner profitéieren.

Fir Chômage kënnen ze kréien, muss du:

- Ouni eege Schold deng Aarbecht verluer hunn
- Zu Lëtzebuerg wunnen
- Tëschent 16 a 64 Joer al sinn
- Aarbechtsfäeg a prett fir ze schaffe sinn
- Op der ADEM als Demandeur d'emploi ageschriwwen sinn
- Minimum 26 Woche vun deene leschten zwoelf Méint geschafft hunn.

Liens et sites internet / Links and websites:

www.adem.lu

www.adem.public.lu/fr/demandeurs-demploi/demander-indemnite-chomage/residents/jeunes-sortant-de-lecole.html

www.guichet.public.lu/fr/citoyens/travail-emploi/chomage/indemnite-chomage/indemnite-chomage-salarie.html

CHAMBRE DES SALARIÉS
LUXEMBOURG

UNE INSTITUTION QUI DÉFEND LES INTÉRÊTS DES ÉTUDIANTS ET DES APPRENTIS

La **Chambre des salariés** est ta voix dans la procédure législative et dans de nombreuses commissions consultatives dans le domaine de l'éducation et de la formation professionnelle.

1.

Télécharge gratuitement des publications

dédiées aux aides financières pour **les études supérieures**, aux contrats et stages d'étudiants, au droit du travail et de la sécurité sociale...

2.

Abonne-toi à nos newsletters

pour rester informé sur l'évolution de tes **droits** et sur l'évolution socio-économique du pays.

3.

Participe à des formations continues

en complément de ta formation initiale via le Luxembourg Lifelong Learning Centre (**LLLC**).

Pour obtenir plus d'informations, scanne les codes QR
ou visite nos pages www.CSL.lu | www.LLLC.lu

**YOU'LL
NEVER
WORK
ALONE.**

05 ECH HUELEN MÄI LIEWEN SELWER AN D'HAND

» De Secteur vun den Assurancen zu Lëtzebuerg

Den Assurancësecteur besteet aus zwou Branchen:

- D'Liewensversécherungen (*assurances-vie*): Se wierke bei engem Stierffall oder engem Invalidefall. Och d'Assurancë fir Zousazpensioune falen an dës Branche. Lëtzebuerger Assurancë bidden esou Kontrakter och Leit un, déi net zu Lëtzebuerg, mee an engem aneren EU-Land wunnen.
- D'Net-Liewensversécherungen (*assurances non-vie*): Dorënner falen ënnert anerem Assurancen am Fall vun engem Brand, engem Accident oder engem Schued. Och d'Krankeversécherung an d'Haftpflicht falen an dës Beräich.

Dës Produit sinn am Prinzip nëmme fir Persounen, déi zu Lëtzebuerg wunnen, mee verschidde Gesellschaften hu sech och op Leit aus dem internationale Raum spezialiséiert.

» Haftpflicht

Muss ech eng Haftpflicht hunn?

Dës Assurance ass zu Lëtzebuerg net obligatoresch. Trotzdem soll een onbedéngt eng Haftpflicht hunn.

Firwat brauch ech eng Haftpflicht?

Am deegleche Liewe geschéien ëmmer erëm Accidenter, déi d'Haftpflicht spille loosse. D'Haftpflicht kënn fir all materiellen a kierperleche Schued op, deen ee selwer oder eng Persoun, fir déi ee responsabel ass (z. B. e Kand), un engem **Drëtte** verursacht huet.

D'Haftpflicht ass hirersäits nees an zwou Branchen opgedeelt:

- Privatliwen: Hei trëtt d'Assurance zum Beispill a Kraaft, wann een eng Persoun am Stroosseverkéier (z. B. mam Vélo, als Foussgänger, mam Pedelec, mat der Trottinett, asw.) oder beim Sport sollt verletzen, oder wann een e materielle Géigendstand vun enger anerer Persoun iertemlech beschiedegt (z. B. Schued um Haus). Et soll een onbedéngt beim Assureur nofroen, wann een déi nei elektresch Gefierer (Pedelec, Trottinett, asw.) benotzt. Meeschtens sinn déi nëmme matverséichert, wa se net méi séier wéi 25 km/h fueren.
- Aarbechtswelt:
  - o Salariéen: Op der Aarbecht gëtt d'Haftpflicht am Prinzip vum: vun der Patron:ne iwwerholl.
  - o Fräiberuffler: Fir Persounen, déi selbstänneg sinn, zum Beispill Dokter:eschen oder Architekten ass et wichteg, an fir verschidden Beruffer obligatoresch, eng eegen Haftpflicht ze hunn, déi si an hir Salariéë géint eventuelle materiellen oder kierperleche Schied verséichert, déi op der Aarbecht kënnen virkommen oder Schied déi hir Aarbecht Drëttpersounen zoufüügt.

» Assurancen um Auto

Soubal ee sech en Auto uschaaft, muss een deen och assuréieren. Heifir ginn et vill verschidde Produiten, déi vun enger einfacher Haftpflicht (obligatoresch) bis zur Vollkasko (net obligatoresch) ginn. Looss dech am beschte vun engem Agent beroden, fir ze kucken, wat fir dech ubruucht ass.

Den Automobil Club Lëtzebuerg (ACL)

Den Automobil Club Lëtzebuerg (ACL) bitt senge Memberen eng Rei Servicer ronderëm den Auto un. Dobäi kann een tëschent verschiddene Produite wielen, jee nodeem, ob ee just zu Lëtzebuerg oder och am Ausland vun de Servicer Gebrauch maache wëllt.

Zu dës Servicer ziele beispillsweis d'Ofschleefe vum Auto an d'Heembréng vum de Persounen am Fall vun enger Pann,

d'Bereetstellung vun engem Ersatzauto an déi juristesche Ënnersetzung. Op internationalem Niveau këmmert sech den ACL och ëm gesondheetlech Servicer am Ausland.

ËNNERSTÛTZUNG

» Chambre-professionnelle

Zu Lëtzebuerg gëtt de:d'Salarié:e op zwee Niveaue representéiert: de fräiwëllegen an den obligatoreschen.

Wat ass eng Chambre professionnelle?

D'Chambre-professionnellë sinn ëffentlech Institutiounen, déi vum Gesetz virgesi sinn. Si setze sech fir d'Erhalen an d'Verbesserung vun den Interesse vun hirer jeeweileger Berufsgrupp an. Se sinn aus zwou Zorte Memberen zesummegesat, déi all fënnef Joer bei de Sozialwahlen gewielt ginn:

- D'Membre-effectif
- D'Membre-suppléant

Si hunn d'Recht, der Regierung Virschléi ze maachen zu Beräicher, déi an hirer Kompetenz leien. D'Regierung muss am Géigenzuch d'Chambre professionnelle ëm hir Meenung froen, wann si e Gesetz oder e Règlement grand-ducal, dat haaptsächlech dës Berufsgrupp betrëfft, duerchsetze wëllt.

Zënter dem 4. Abrëll 1924 ginn et zu Lëtzebuerg fënnef Chambre-professionnelle, dorënner dräi fir d'Patronen an zwou fir d'Salariéen.

Kontakt

Chambre des salariés

18, rue Auguste Lumière

L-1950 Lëtzebuerg

B.P. 1263

L-1012 Lëtzebuerg

Tel.: (+352) 27 49 42 00

Fax: (+352) 27 49 42 50

E-Mail: csl@csl.lu

Internetsäit: www.csl.lu

Chambre des Métiers du Grand-Duché de Luxembourg

2, Circuit de la Foire Internationale

Lëtzebuerg-Kierchbierg

B.P. 1604

L-1016 Lëtzebuerg

Tel.: (+352) 42 67 67 – 1

Fax: (+352) 42 67 87

E-Mail: contact@cdm.lu

Internetsäit: www.cdm.lu

Chambre des fonctionnaires et employés publics

26, boulevard Royal

L-2449 Luxembourg

Tel.: (+352) 47 22 24 – 1

Fax: (+352) 47 23 74

E-Mail: chfep@chfep.lu

Internetsäit: www.chfep.lu

Chambre de Commerce

7, rue Alcide de Gasperi,

L-2981 Lëtzebuerg

Tel.: (+352) 42 39 39 – 1

Fax: (+352) 43 83 26

E-Mail: chamcom@cc.lu

Internetsäit: www.cc.lu

Chambre de l'agriculture

261, route d'Arlon
B.P. 81
L-8001 Stroossen
Tel.: (+352) 31 38 76 – 1
Fax: (+352) 31 38 75
E-Mail: info@lwk.lu
Internetsäit: www.lwk.lu

» Gewerkschaften

Zu Lëtzebuerg sinn d'Syndicaten op fräiwëlleger Basis. Déi wichtegst Confederatioune sinn d'CGFP, d'FNCTTFEL, den OGB-L, den LCGB, d'FGFC an d'ALEBA.

Gewerkschaften a Kollektivverträg

D'Gewerkschaften hunn d'Recht, e Kollektivvertrag ofzeschléissen. Et handelt sech hei ëm e Kontrakt iwwert d'Aarbechtskonditiounen an d'Relatiounen, deen tëschent de Vertrieeder vun de Salariéen an de Patronen, oder de Vertrieeder vun de Patronen, ënnerschriwwen gëtt.

All Konventioun, Aarbechtsvertrag, internt Reglement oder aner Bestëmmung, déi ofgeschloss gëtt an net mam Gesetz oder de besteende Konventiounen iwwertenee stëmmt, ass net gültig, ausser se ass favorabel fir d'Salariéen.

Muss ech an eng Gewerkschaft goen?

Nee, zu Lëtzebuerg ass d'Affiliatioun bei enger Gewerkschaft fräiwëlleg.

Kontakt

ALEBA

29, av. Monterey
L-2163 Lëtzebuerg
B.P. 325
L-2013 Lëtzebuerg
Tel.: (+352) 22 32 28 – 1
Fax: (+352) 223203
E-Mail: info@aleba.lu
Internetsäit: www.aleba.lu

CGFP

488, route de Longwy
L-1940 Luxembourg
Tel.: (+352) 26 48 27 27
Fax: (+352) 26 48 29 29
E-Mail: cgfp@cgfp.lu
Internetsäit: www.cgfp.lu

FGFC

66, rue Baudouin
L-1218 Luxembourg
Tel.: (+352) 40 77 20 – 1
Fax: (+352) 40 77 20 – 40
E-Mail: fgfc@fgfc.lu
Internetsäit: www.fgfc.lu

OGBL/FNCTTFEL

63, rue de Bonnevoie
L-1260 Lëtzebuerg
Tel.: (+352) 48 70 44 – 1
Fax: (+352) 48 85 25
E-Mail: info@landesverband.lu
Internetsäit: www.landesverband.lu

LCGB

11, rue du Commerce
B.P. 1208
L-1012 Lëtzebuerg
Tel.: (+352) 49 94 24 – 222
Fax: (+352) 49 94 24 – 249
E-Mail: infocenter@lcgb.lu
Internetsäit: www.lcgb.lu

OGB-L

B.P. 149
L-4002 Esch-Uelzecht
Tel.: (+352) 54 05 45 – 1
Fax: (+352) 54 16 20
E-Mail: ogbl@ogbl.lu
Internetsäit: www.ogbl.lu

LOGEMENT

Aktualiséierung 2024

» Eng Wunneng fannen

1. Abordabel Wunnengen

Jonk Leit mat engem méi niddregen Akommes hunn d'Méiglechkeet, eng Wunneng iwwert e Partner, dee vum Ministère fir Wunnengsbau konventionéiert ass, ewéi z.B. d'ALS, d'Wunnengshëllef etc. ze lounen. De Partner stellt d'Wunneng, zu engem abordabele Präis zur Verfügung. Déi konventionéiert Partner fënns du ënnert <https://logement.public.lu/fr/locataire/gestion-locative-sociale.html>

De Fonds du Logement an d'Société nationale des Habitations à Bon Marché (SNHBM) sinn ëffentlech Promoteure vum Marché vun den abordabele Wunnengen, déi ee lounen oder kafe kann, wann ee verschidde Konditiounen erfëllt. Méi Informatiounen fir eng abordable Wunneng ze kafe, fënns du hei: <https://logement.public.lu/fr/actualites/2024/05/27-campagne-eligibilite-accession-logabo.html>

2. Wunnengen um Privatmarché

D'Sich no enger Wunneng um private Marché geet meeschtens iwwert Annoncen (Verkauf a Locatioun), déi an der Zeitung an op bestëmmten Internetsitte publizéiert ginn, z.B. op www.athome.lu. Du kanns awer och direkt iwwert eng Immobilienagence fueren.

D'Informatiounen vum Observatoire de l'Habitat kënnen dir heibäi och ganz nützlich sinn. Dee sammelt all d'Donnéeeën iwwert de Wunnengsmaart an analyséiert d'Offeren an d'Präisser vun de Wunnengen an de Bauterrainen. (<https://logement.public.lu/fr/observatoire-habitat.html>)

» Eng Wunneng lounen

Wann s du iwwert eng Immobilienagence fiers, fir eng Wunneng ze lounen, muss du dir bewusst sinn, dass an der Reegel d'Fraise fir d'Agence bei engem Mount Loyer leien, wou dann nach eng Kéier 17% TVA dobäi kommen. Och d'Garantie locative fir de Propriétaire vun der Wunneng ka bis zu 3 Méint Loyer ausmaachen. Ganz wichteg: De Loyer vun der Wunneng dierf net iwwert 5% vum Kapital leien, dat de Propriétaire an d'Wunneng investéiert huet.

Maximale Loyer = investéiert Kapital * 0,05:12

Kuck och um Site vum Guichet unique, fir dech iwwert d'Demarché fir d'Locatioun vun enger Wunneng an iwwert déi verschidde Bähëllefzen ze informéieren:

- d'Subvention de Loyer (Déi Hëllef kann ugefrot ginn wann de Loyer iwwert 25% vum Netto-Akomes ausmécht)
- d'Garantie locative (www.logement.public.lu/fr/locataire.html)

Informatiounen dozou ginn et beim Guichet unique des aides au logement:

Tel.: (+352) 8002 10 10

Fax: (+352) 45 88 44

E-Mail: info@ml.etat.lu

» Eng Wunneng kafen

Kuck um Site vum Guichet.lu oder Logement.lu, fir dech iwwert d'Demarché fir d'Acquisitioun vun enger Wunneng an déi verschidde Hëllefzen ze informéieren: <https://guichet.public.lu/de/citoyens/logement.html>

Wann s du eng Wunneng wëlls kafen, besteet d'Méiglechkeet, fir finanziell Hëllefzen ze kréien:

- Garantie de l'État
- Prime d'accession à la propriété
- Prime d'épargne
- Subvention d'intérêt
- Subvention d'intérêt pour prêts climatiques
- Garantie d'État pour un prêt climatique
- Aide financière pour le certificat LENOZ
- Klimabonus
- Primes d'amélioration pour assainissement énergétique

Informatiounen dozou ginn et beim Guichet unique des aides au logement an op logement.lu (www.logement.public.lu/fr/proprietaire.html).

Tel.: (+352) 8002 10 10

Fax: (+352) 45 88 44

E-Mail: info@ml.etat.lu

» Wunnengsbähëllefzen

De Guichet unique des aides au logement vum Ministère fir Wunnengsbau a Landesplanung bitt dir Informatiounen zu follgenden Themen:

- D'Wunnen op gesetzlech, administrativem an technischem Plang
- Individuell Hëllef fir de Logement
- Bautechniken a Gesetzer
- Ekologesch a performant Bauen op Basis vum Energieplang

Denk och un de Crédit d'impôt op den Akte vum Notaire bzw. d'Zréckbezuele vun der TVA um Logement, Mesuren, déi vun der Administration de l'enregistrement et des domaines proposéiert ginn.

» Abordabel Wunnengen an d'Gestion locative sociale

Leit mat engem niddregen Akomes hunn d'Méiglechkeet, eng Wunneng iwwert ee vum Ministère fir Wunnengsbau a Landesplanung konventionéierte Partner ewéi z. B d'ALS, d'Wunnengshëllef etc. ze lounen. De Partner stellt d'Wunneng, zu engem abordabele Präis zur Verfügung. Déi konventionéiert Partner fënns du ënnert <https://logement.public.lu/fr/locataire/gestion-locative-sociale.html>

De Fonds du Logement an d'Société Nationale des Habitations à Bon Marché (SNHBM) sinn öffentlech Promoteure vum Marché vun den abordabele Wunnengen, déi ee kafen oder loune kann, wann ee verschidde Konditiounen erfëllt.

Méi heizou op <https://logement.public.lu/fr/actualites/2024/05/27-campagne-eligibilite-accession-logabo.html> oder www.guichet.lu.

Internet:

www.guichet.lu (Rubrik „Logement“)

www.logement.lu

www.snhbm.lu

www.fondsdulogement.lu

ZRÉCKBEZUELE VUM STUDENTEPRËT

Aktualiséierung 2024

» De Studentepret vum « Service Aides financières » bei der Spuerkeess

Hei zu Lëtzebuerg studéieren oder an d'Ausland goen: Egal wéi s du dech entscheet hues, du hues e Recht op eng Studentebourse an och op e Studentepret! Wann s du dech frees, wéi dat genau mam Prêt funktionéiert, ab wéini a wéi een en zréckbezilt an zu wéi engem Taux, dann ass dësen Artikel fir dech.

De Prêt zréckbezuelen

- De Prêt besteet aus 6.500 € (3.250 € pro Semester). D'Taux variéieren oft, mee de Lëtzebuenger Staat garantéiert dir en Taux vu maximum 2%. Dat heescht, wann z. B den Taux op 3% sollt klammen iwwerhëlt de Staat d'Differenz.
- D'Zëns ginn op de Montant vum Prêt gerechent a sinn all Semester fälleg. Du fänks un, däi Studentepret zwee Joer nom Schluss vun denge Studien zréckbezuelen, an du hues am Ganzen zéng Joer Zäit, fir déi ganz Zomm zréckbezuelen. Du kanns awer och schonn éischer ufänken, wann s du wëlls a kanns!
- Méi Infoen an Tipps fënns du op eisem Blog www.spuerkeess.lu/blog.

Du kanns och:

- E Rendez-vous op enger Agence ufroen,
- Mat *Spuerkeess Direct* per Telefon ënnert der Nummer (+352) 4015-1, respektiv per E-Mail iwwer d'Adress sdi@spuerkeess.lu kontaktéieren.

WÉI KANNS DU ENG WUNNENG ODER EN AUTO FINANZÉIEREN?

Deng Studie ginn op en Enn an en neit Liewe waart op dech. Et ass Zäit, dech ganz dem beruffleche Liewe ze widmen an déi nächst Etapp vun dengem Liewen virzebereeden. D'Spuerkeess steet dir dobäi gären zur Säit.

De Prêt personnel

Du muss deemnächst Ausgaben aplangen, fir en Auto, Ëmbauaarbechten oder Miwwel ze kafen? Mam Prêt personnel léins du dir eng fix Zomm iwwer eng definéiert Period vun engem bis fënnef Joer. Als Axxess-Member profitéiers du och nach vun engem reduzéierten Zënssaz!

Mat S-Net, eisem Internet-Banking, kënnst du deng Ufro fir e Prêt personnel selwer online maachen. Du brauchst deng Donnéeën net all unzeginn, well se schonn am System sinn. D'Analyse gëtt direkt gemaach, sou kriss du séier eng Äntwert an d'Liqidatioun vum Prêt geschitt direkt op däi Compte courant.

Maach eng Simulatioun op eisem Site www.spuerkeess.lu/pretplus, fir deng Mensualitéit ze rechnen!

De Leasing

Wann s du e Prêt fir en Auto ophëls, bezils du all Mount den Akafspräis zeréck a hues nach eng ganz Partie zousätzlech Käschten. Firwat net Lease Plus wíelen, den operationelle Leasing vun der Spuerkeess, bei deem all d'Käschten abegraff sinn?

Wat sinn d'Virdeeler an d'Facilitéite vun der Offer Lease Plus?

1. All d'Käschten, déi mam Entretien, de Pneuen, der Assurance an der Assistance zesummenhänken, sinn am Präis mat dran. Et gi keng schlecht Iwwerraschungen!
2. Mat Lease Plus sinn all déi administrativ Demarchë vum Autokaf abegraff. D'Umelle vum Gefier, d'Taxe de circulation, d'Assurance an d'technesch Kontroll gi fir dech en Charge geholl!
3. Am Fall vun engem Schued oder enger Pann, geréiert d'Assistance zu all Ament d'Situatioun an offréiert dir, falls du an engem anere Land an Europa eng Pann hues, eng Iwwernuechtung an engem Hotel an en Ersatzwon.

Wann de Kontrakt ausleeft, brauchst du dech weder ëm de Wäert vun der Reprise nach ëm d'Demarchë fir de Verkaf vum Gefier ze këmmern; du wiels ganz einfach en neien Auto.

Du fënns all d'Detailer op www.spuerkeess.lu/leaseplus.

Den Immobilieprêt

Och wann de Kaf vun enger Wunneng nach net fir direkt ass, bereet dech fréi genuch vir!

Eng Simulatioun op eisem Site www.spuerkeess.lu/logement hëlleft dir an enger éischter Phas, dir eng Iddi vun denge Mensualitéiten ze maachen.

Mir roden dir, uschléissend e Rendez-vous mat engem Conseiller Logement vun der Spuerkeess auszemaachen. Hie kann dir op all deng Froen äntweren an all d'Detailer ginn, fir dës Acquisitioun virzebereeden.

An all Fall ass e Basiskapital kruzial. Mam Bauspuervertrag BHW bass du bei all Etapp op der gewonnener Säit:

www.bit.ly/WohnBausparenPlus

1. Du spuere reegelméisseg

Wiel e garantéierte Kreditzënssaz mam Kontrakt BHW KomfortBausparen.

Du profitéiers och vun engem Bonus fir déi Jonk vun 0,6% um souscrivéierte Montant wann s du bei der Souscriptioun, manner ewéi 25 Joer hues (d'Konditiounen fënns du op www.bhw.lu).

2. Du profitéiers vun de steierleche Virdeeler ab denger éischter Pai

Du kënnst vu bis zu 1.344€ ab dem éischte Besteerungsjoer profitéieren (d'Konditiounen fënns du op www.guichet.lu).

3. Du fänks däin Immobiliëprojet méi fréi u mat der Garantie vum Staat

Falls du kee Basiskapital hues fir e Prêt Logement opzעהuelen, kann de Staat fir däi Prêt biergen, ënnert der Bedéngung, dass du folgend Krittären erfëlls:

- Du hues e Bauspuervertrag oder e Spuerkont bei enger an der selwechter Bank zanter op d'mannst dräi Joer.
- Du hues e Startkapital vun op d'mannst 240€ op dësem Kont.
- Esoubal s du dës Mindestzomm erreecht hues, muss du all Joer während dräi Joer op d'mannst 1000€ op dëse Kont setzen.
- D'Mensualitéit däerf net méi wéi 40% vun dengem „Revenu disponible“ ausmaachen.

06

**ECH MAACHE MECH
SELBSTÄNNEG**

MENG EEGEN ENTREPRISE GRËNNEN

Aktualiséierung 2023

Du hues eng gutt Iddi a wëlls gär däin:deng eegen:e Patron:ne ginn? Oder du wëlls eng Entreprise, déi et scho gëtt, iwwerhuelen? Da kommen nei Erausforderung an Onkloerheeten op dech zou. Et gëllt, wichteg juristesche, finanziell a steuerlech Aspekter an Uecht ze huelen, ouni awer seng eegen Ambitiounen an Iddien dobäi ze vergiessen.

An dësem Kapitel fënns du vill Informatiounen, déi dir op dem Wee kënnen weiderhëllefen.

CHAMBRE DE COMMERCE – BEGLEEDUNG AM PARCOURS VUN DER SELBSTSTÄNNEGKEET MAM HOUSE OF ENTREPRENEURSHIP AN DER HOUSE OF STARTUPS

Aktualiséierung 2023

D'Chambre de Commerce steet mat sengen zwee Haiser:

House of Entrepreneurship an House of Startups all zukünftegen wéi och schon etabléierten Entrepreneuren während hirer Aventure entrepreneuriale zur Säit a bitt eng ëmfangräich Pallétt vu Servicer un.

» **Vun der Iddi bis zur Selbstännegkeet**

All Firmegrënnung fänkt mat enger Iddi un.

Fir datt aus där Iddi eng Kéier e konkrete Projet gëtt, ass et fir d'alleréischt mol wichteg, datt den:déi zukünfteg:en Entrepreneur:in seng Iddi festhält.

Den éischte Schrëtt ass d'Definitioun vun der sougenannter „*Value proposition*“. Verschidde Methoden an Approchen, wéi z.B. de *Business Model Canvas*, erméiglechen et, de Geschäftsmodell ze entwéckelen, a gläichzäiteg den ekonomesche Potential vum Projet schon um Stadium vun der Iddi ze analyséieren, an idealerweis ze beweisen, datt effektiv Potential do ass.

Bei der Etappe vun der Strukturéierung vum Projet a vum Businessmodell kann nyuko hëllefen. nyuko ass eng ASBL, déi do ass fir Entrepreneur:innen an der Phase virun der Kreatioun, ze ënnerstëtzen. Et kann een nyuko iwwert d' Websäit www.nyuko.lu kontaktéieren.

Déi zweet Etapp ass deemno de Business-Plang. Bei dësem Dokument handelt et sech ëm eng präzis an detailléiert Analys, déi engem dobäi hëlleft, Struktur a säi Projet ze bréngen an eventuell Schwächen ze erkennen.

Dobäi ass et wichteg, datt ee sech Zäit hëlt a Gedanke mécht, well dës Phas vun der Firmegrënnung ass net nëmme wichteg, fir seng Iddien ze konkretiséieren, de Business-Plang kann och zu engem spéidere Moment dozou déngen, Anerer vu sengem Projet ze iwwerzeegen (z. B. Fir eng finanziell Ënnerstëtzung vum Staat oder eng Finanzéierung vun der Bank).

D'House of Entrepreneurship organiséiert reegelméisseg Workshops iwwer de Business-Plang, fir lech an all de Schrëttler ze ënnerstëtzen, déi fir seng Realisatioun néideg sinn. Dës Atelierien, déi all zwou Wochen an digitaler Form stattfannen, sinn entwéckelt ginn, fir lech ze hëllefen, Ären Entrepreneurprojet virzubereeden, dat och mat enger Partie, déi op de finanziellen Deel vun Ärem Geschäftsplang spezialiséiert ass. Niewent de franséischen Online-Ateliere gëtt et och eng englesch Versioun.

» **Meng Iddi ass innovativ, d'HoST gëtt mäin Doheem**

D'House of Startups (HoST) gouf 2017 vun der Chambre de Commerce gegrënnt, mat der Ambitioun, eng driiwend Kraaft handert dem Startup- an Innovatiouns-Ökosystem zu Lëtzebuerg ze ginn. D'Hauptmissioun ass et, de Startup-Ökosystem ze federéieren, ze promoten an ze ënnerstëtzen awer och d'Innovatiounsbedürfnisser vun Entrepreneuren an aneren Organisatiounen ze begleeden. D'HoST ënnerstëtzt a férdert d'Innovatioun, d'Schafung vun innovativen Startups an de wirtschaftleche Wuesstem.

D'HoST ass och e Campus vu bal 6.000 Meterkaree, verdeelt iwwer fënnf Stäck, an huet eng divers Gemeinschaft als Heem fir verschidden Innovatiounshubben (Luxembourg House of Financial Technology - LHoFT, Luxembourg-City Incubator, Hub @ Luxembourg an International Climate Finance Accelerator - ICFA) am Häerze vun der Stad ënnerbruecht.

» **Accès zu reglementéierte Beruffer: Autorisation d'établissement**

Wann ee säi Konzept bis kloer definéiert huet, stellt sech d'Fro, wéi eng Autorisatioun(en) een elo brauch, fir de Projet och effektiv lancéieren ze kënnen.

De lëtzebuergesche Legislatuer gesäit am Prinzip fir all kommerziell, handwierklech an industriell Aktivitéit eng obligatoresch Autorisatioun am Kader vum „Droit d'établissement“ vir.

Soubal eng Aktivitéit dauerhaft op lëtzebuergeschem Territoire ausgeübt gëtt, muss déi betraffe Firma sech op lëtzebuergeschem Staatsgebitt néierloossen an hir Aktivitéit vun engem feste Standuert aus ausüben.

Déi sougenannten „Autorisation d'établissement“ muss vun där Persoun, déi spéider fir d'Gestioun vun der Entreprise zoustänneg wäert sinn, bei der Direction générale des Classes moyennes vum Wirtschaftsministère ugefrot ginn.

Fir déi Autorisatioun ze kréien, muss den:d' Demandeur:se verschidde Voraussetzungen erfëllen:

- E feste Sëtz zu Lëtzebuerg: Der Demandeur muss e Beweis vun engem dauerhafte Firmsëtz zu Lëtzebuerg bäileien. Dobäi ass et och nach wichteg, datt de Firmsëtz mat där Adress iwwerteneestëmmt, vun där aus den:d' Demandeur:se vun der Autorisation d'établissement effektiv a reegelméisseg d'Gestioun vun der Entreprise aus assuréiert
- Iwwert déi adequat Qualifikatiounen verfügen. Déi hänke vun der Aktivitéit of. D'Aktivitéiten am kommerzielle Beräich brauche kee Qualifikatiounsnöweis. Aner Aktivitéiten verlaangen spezifesche berufflech Qualifikatiounen, bis hin zum Universitëitsofs
- Seng berufflech Integritéit noweisen: Déi berufflech Integritéit gëtt unhand vun dem:der Demandeur:se senger juristescher Virgeschicht beurteelt.

» **Wéi eng Rechtsform (forme juridique) auswielen?**

Nieft der Fro iwwert déi néideg Autorisatioun(en), muss e sech och Gedanken driwwer maachen, wat fir eng Rechtsform am beschten zu senger Aktivitéit an der perséinlecher Situatioun passt.

Dës Decisioun soll gutt iwwerluecht sinn, well d'Rechtsform huet spéiderhin e signifikativen Impakt op de Fonctionnement vun där frësch gegrënnter Struktur.

Den:D' Entrepreneur:in muss sech fir d'éischt tëschen der „Entreprise am eegenen Numm“ an der Handelsgesellschaft entscheeden.

» **Entreprise am eegenen Numm**

D' **Entreprise am eegenen Numm** ass eng Rechtsform ënnert där den:d' **Entrepreneur:in**, den:d' **Handwierker:in** oder de:d' **Geschäfts:mann:fra** selwer decidéiert a seng **Aktivitéite** selwer finanziert.

Des Weideren ass et wichteg ze wëssen, dass d' **Entreprise am eegenen Numm** keng eegen **Entitéit** ass. Dat bedeit, dass d' **Entreprise an den:d' Entrepreneur:in** net vuneneen ënnerscheedbar sinn. Dëst dréit mat sech, dass dem:der **Entrepreneur:in** seng **Responsabilitéit vis-à-vis** vun Drëttparteien (Scholde vun der **Entreprise**) net limitéiert ass, an e mat sengem perséinleche **Besëtz** haft.

De **Virdeel** vun der **Entreprise am eegenen Numm** läit an der einfacher **Gestioun**, respektiv de wéinege **Formalitéiten**, déi néideg sinn, fir esou eng **Entreprise** ze grënnen an ze leeden.

Den:D' **Entrepreneur:in** ass net obligéiert, e **Mindestkapital** ze hunn, a brauch och keng **Statute** fir seng **Aktivitéit** ze lancéieren.

» **Handelsgesellschaften**

D' **Handelsgesellschaft** sinn an dräi **Gruppen** opgedeelt:

1) **Kapitalgesellschaften**

2) **Persounengesellschaften** (Beispill: d' **Société en nom collectif** – Se gëtt an dësem **Text** net behandelt, well se relativ rar ass. Op www.guichet.lu féint een interessant **Informationen** zu de **Persounengesellschaften**. Op **Nofro** kann d' **House of Entrepreneurship** hei och beroden.)

3) **Hybrid Gesellschaften**

Mir **konzentrieren** ons an dësem **Text** an éischer **Linn** op d' **Kapitalgesellschaften** an op d' **hybrid Gesellschaften**, well déi **Rechtsformen** zu **Lëtzebuerg am meeschte** verbreet sinn.

» **Kapitalgesellschaften**

Bei de **Kapitalgesellschaften** ass déi **meescht** verbreete **Gesellschaftsform** d' **Société anonyme (S.A.)**. Heibäi handelt et sech ëm eng **Rechtsform**, déi oft vu gréisserer **Firme** gewielt gëtt. Mee doduerch, dass d' **Undeeler** einfach kënne verkaf ginn, kann d' **Société anonyme** och fir méi kleng **Strukturen** interessant sinn.

De gréisste **Virdeel** vun dëser **Gesellschaftsform** ass, dass d' **Responsabilitéit** vun den **Aktionäre** sech just op d' **Kapital** limitéiert. **Zousätzlech** erméiglecht dësen **Typ** vu **Gesellschaft** en einfachen **Accès** op den **Aktiemaart**.

Eng **S.A.** ka just duerch en:eng **Notaire**, deen zu **Lëtzebuerg** etabléiert ass, gegrënnt ginn. Des Weideren ass e **Kapital** vu mindestens **30.000€** néideg an et brauch een op d' **mannst** eng **natierlech Persoun** (*personne physique*) oder eng **juristesches Persoun** (*personne morale*), fir d' **Gesellschaft** kënne ze grënnen.

» **Hybrid Gesellschaften**

An der **Kategorie** vun den **hybride Gesellschaften** gëtt et d' **S.à r.l.** an d' **S.à r.l.-S.**

D' **Société à responsabilité limitée (S.à r.l.)** ass déi **meescht** verbreet **Rechtsform** zu **Lëtzebuerg**. Ongeféier d' **Hallschent** vun all de **Gesellschaften** zu **Lëtzebuerg** si **Société-à-responsabilité-limitéeën**.

Genau wéi bei der **S.A.** geet d' **Responsabilitéit** vun den **Associé** vun enger **S.à r.l.** bis maximal de **Montant** vum **Kapital**. Bei der **Grënnung** vun enger **S.à r.l.** muss den:d' **Entrepreneur:in** iwwert e **Kapital** vu mindestens **12.000€** verfügen. Wann d' **Gesellschaft** bis gerënnt ass, kann den:d' **Entrepreneur:in** déi **12.000€** fir seng **Aktivitéit** benotzen.

Eng **S.à r.l.** ka mat engem **eenzegen Associé (S.à r.l. unipersonnelle)** bis hin zu maximal **100 Associé** gegrënnt ginn. Dës **Rechtsform** ka just vun engem:enger **Notaire**, deen:de: zu **Lëtzebuerg** etabléiert ass, gegrënnt ginn. Des Weidere brauch een op d' **mannst** eng **natierlech Persoun** oder eng **juristesches Persoun**, fir d' **Gesellschaft** kënne ze grënnen.

Mam **Zil**, méi **Wuesstem**, **Aarbechtsplazen** an **Innovatioun** ze schafen, gëtt et zu **Lëtzebuerg** zënter dem **16. Januar 2017** eng nei **Rechtsform**. Rieds ass vun der **Société à responsabilité limitée simplifiée (S.à r.l.-S.)**.

De gréissten **Ënnerschied** zu der **klassescher S.à r.l.** läit beim **Mindestkapital** a bei de **Grënnungsformalitéiten**. Fir eng **S.à r.l.-S.** ze grënnen, ass mindestens **1€ Kapital** néideg. Den:D' **Entrepreneur:in** kann seng **Statute** selwer schreiwen an d' **Gesellschaft** beim **Registre de Commerce et des Sociétés – Luxembourg (RCSL)** ouni **Hëllef** vun engem:enger **Notaire** selwer grënnen.

D' **Voraussetzung** fir eng **S.à r.l.-S.** kënne ze grënnen, muss een eng **Demande d'autorisation d'établissement** beim **Wirtschaftsministerium** areeche. Deemno kann ee just eng **S.à r.l.-S.** grënnen, wann een am **Virus** eng **Autorisatioun** ugefrot huet, an d' **Aktivitéit**, déi een **envisagéiert**, och **effektiv** vum „**Droit d'établissement**“ reglementéiert ass.

Well ee just **1€ Kapital** brauch, fir eng **S.à r.l.-S.** ze grënnen, huet de **Legislateur** virgesinn, dass all **S.à r.l.-S.** um **Enn** vum **Joer**, en **Zwanzegstel (5%)** vum **Nettobenefice** als **Reserv** op der **Säit** hale muss. Dës **Reserv** ass eng **Obligatioun**, bis dass dat **initiaalt Kapital**, zesumme mat der **Reserv** e **Montant** vun **12.000€** errechen.

» **Administratiounen**

Wann den:d' **Entrepreneur:in** seng **Autorisatioun** bis huet, muss e sech nach bei enger **Rei** vun **Administratiounen** umellen, éier e mat senger **Aktivitéit** ufänke kann.

» **Administratiounen**

Wann den:d' **Entrepreneur:in** seng **Autorisatioun** bis huet, muss e sech nach bei enger **Rei** vun **Administratiounen** umellen, éier e mat senger **Aktivitéit** ufänke kann.

Luxembourg Business Register – LBR (Handelsregister)

- **Bei enger **Entreprise am eegenen Numm**** muss den:d' **Entrepreneur:in** sech, nodeems en seng **Autorisation d'établissement** bei de **Centre Commun de la Sécurité Sociale (CCSS)** siche war, iwwert en **elektronesch Depot** als **natierlech Persoun** beim **Luxembourg Business Register (LBR)** immatrikuléieren. Dës **Obligatioun** betrëfft awer just **Entrepreneur:innen**, déi eng **kommerziell**, **industriell** oder **handwierklech** **Aktivitéit** ausüben. **Fräiberuffer** müssen sech net beim **Handelsregister** umellen.
- **Bei enger **Handelsgesellschaft (S.A., S.à r.l., asw.)**** müssen d' **Statute** vun engem **Notaire** opgestallt ginn. Den:D' **Notaire** këmmert sech ëm d' **Areche** vun de **Statute** beim **LBR**.
- **Bei enger **Société à responsabilité limitée simplifiée (S.à r.l.-S.)**** muss den:d' **Entrepreneur:in**, nodeems en seng **Autorisation d'établissement** vum **Wirtschaftsministerium** krut, iwwert en **elektronesch Depot** oder **andeems** en e **Rendez-vous** hëlt, seng **Statute** beim **Luxembourg Business Register (LBR)** areeche fir seng **Gesellschaft** ze grënnen.

Centre Commun de la Sécurité Sociale (CCSS): Fir seng **Sozialbäitrag** ze bezuelen, muss den:d' **Entrepreneur:in** sech beim **CCSS** affiliéieren. Am **Fall**, wou den:d' **Entrepreneur:in** **Personal** astelle wëll, muss en nach **zousätzlech** eng „**Déclaration d'exploitation**“ areeche. Jee nodeems, wéi héich dem:der **Entrepreneur:in** säin:hiert säin **Akommes** pro **Mount** ass, kann hie beim **CCSS** speziell **Regimenter** ufroen, déi u säi **Revenu** adaptéiert sinn.

Administration de l'Enregistrement et des Domaines (AED): Fir kënne **Rechnungen** auszustellen, muss den:d' **Entrepreneur:in** sech bei der **AED** aschreiwen an eng **TVA-Nummer** ufroen. Jeenodeem wéi héich den **Ëmsatz** pro **Joer** ass, kann den:d' **Entrepreneur:in** eng **TVA-Befreiung** ufroen a soumat och ouni **TVA** fakturéieren, wat de **Gewënn** an / oder d' **Kompetitivitéit** vun der **Entreprise** erhéicht.

Administration des contributions directes (ACD): Am Prinzip gëtt den/d' Entrepreneur:in automatesch vun der Steierverwaltung (ACD) kontaktéiert, fir seng steierleche Verflüchtungen nozekommen. Falls deem net sou wier, muss dee:déi Betreffende selwer eng sougenannten „Déclaration initiale“ bei der ACD areechechen.

Jiddereen, deen sech fir den Entreprenariat zu Lëtzebuerg interesséiert oder einfach nëmme virwëtzege ass, ka ganz gären d'House of Entrepreneurship besiche kommen. Hei geet e Beroder mat deene Persounen duerch déi verschidden Etappen vun der Iddi an der Kreatioun bis zur Entwécklung a guidéiert se duerch den Ekosystem vum Entreprenariat.

Kontakt

House of Entrepreneurship / Chambre de Commerce

14, rue Erasme

L-1468 Lëtzebuerg-Kierchbierg

Tel.: (+352) 42 39 39 - 330

E-Mail: info@houseofentrepreneurship.lu

Internetsäit: www.houseofentrepreneurship.lu

House of Startups / Chambre de Commerce

9, rue du Laboratoire

L-1911 Luxembourg

Tel.: (+352) 28 81 00 01

E-Mail: host@host.lu

Internetsäit: www.host.lu

LUXINNOVATION

Aktualiséierung 2023

Et ginn och nach eng Rei aner Partner, déi dir hëllef, dech selbstänneg ze maachen, wéi zum Beispill Luxinnovation (Agence nationale pour la promotion de l'innovation et de la recherche). Si hëlleft dir dobäi, däi Projet op Häerz an Nieren ze préiwen, an dat vun der Iddi bis zur Grënnung vun denger Entreprise an dono de Suivi.

Luxinnovation GIE

5, Avenue des Hauts-Fourneaux

L-4362 Esch-sur-Alzette

Tel.: (+352) 43 62 63 - 1

E-Mail: info@luxinnovation.lu

Internetsäit: www.luxinnovation.lu

07

**RECHERCHE A
GEESCHTEGEN EEGENTUM**

DEI EISCHT SCHRËTT A RICHTUNG CHERCHEUR

Aktualiséierung 2024

Du bass u Fuerschung interesséiert? Du wëlls nei Sachen entdecken, nei Wëssen schaafen? Du bass passionéiert iwwert eng bestëmmten Thematik? Dann ass en Doktorat dat Richteg fir dech. En Doktorat dauert an der Reegel 3-4 Joer, während deenen een un engem wëssenschaftlechen Thema schafft, ënnert der Leedung vun engem erfuerenen Fuerscher (Supervisor). Um Enn gëtt dat nei Wëssen an enger Dokterthees zesummegeschriwwen a bewäert.

En Doktorat ass e langzäitegen Engagement a soll gutt iwwerleucht sinn. Beim Choix vun der Dokteraarbecht soll ee sech ni op eng eenzeg Recommandatioun baséieren. Vill Studente:innen froen hir Professeren ëm Rot, wéi eng Recherche-Aarbecht se wiele sollen. Esou een Avis ass natierlech wichteg, mee fir de Choix vun der Dokteraarbecht an der spéiderer Carrière soll ee sech op alle Fall och nach op anere Plazen informéieren, wéi zum Beispill um Internet, op de sozialen Netzwierker, oder bei aneren Doktorand:innen, déi schonns eng gewëssen Erfahrung an dësem Beräich gesammelt hunn. Eier een sech op en Thema festleest ass et ugeroden sech d'Fachliteratur unzekucken an sech e Bild ze maachen iwwert aktuell Fuerschungsfroen an dësem Beräich an iwwert die international Fuerschungsakteuren di doru schaffen.

» Wie muss ech kontaktéieren?

D'europäesch Associatioun Eurodoc (www.eurodoc.net/eurodoc-members) huet national Memberassociatiounen an de meeschten EU-Länner. An dëse Reseau vum den Doktorand:innen fënnt ee vill Informatiounen zur Recherche a si maachen engem d'Dieren op, wat Kontakter an der Recherche ugeet. LUXDOC ass déi lëtzebuergesch Memberassociatioun vun Eurodoc (luxdoc.uni.lu/). Et ass och gutt, am Viraus bei senger Universitët nozefroen, well si sécherlech Kontakter an hirem internationalen akademesche Reseau huet, mat deenen si dech a Verbindung bréngen kann.

» Déi verschidde Méiglechkeeten, fir e Posten an der Recherche ze fannen

„Euraxess“ ass en internationale Reseau, dee vill Informatiounen fir jonk Chercheure bitt. Dëse Portal proposéiert Chercheurposten a Bourssen oder Financementprogrammer fir déi verschidden europäesch Länner: euraxess.ec.europa.eu/

» Finanziell Ënnerstëtzung während dem Doktorat?

Verschieden Doktorandenposten gin ugebueden mat engem Finanzement vun 3-4 Joer, a Form vun enger Bourse oder als Arbechtsvertrag. Fir aner Doktoratsprojeten muss de Finanzement fir d'éischt nach ugefrot gin.

Fir en Doktorat zu Lëtzebuerg kann een sech bei der Uni.lu (www.uni.lu), oder an enger vun den ëffentlech Fuerschungsinstitutiounen, wéi dem LIST (www.list.lu), dem LIH (www.lih.lu) oder dem LISER (www.liser.lu/) bewerben. All Doktoranteposten zu Lëtzebuerg sinn publizéiert ënnert der Sektioon „Jobs“ op dem Site vun Euraxess Lëtzebuerg (www.euraxess.lu). Allgemeng Informatiounen

nen iwwert den Doktorat zu Lëtzebuerg fënnt een och um Site vun Research Luxembourg (www.researchluxembourg.lu).

De Fonds National de la Recherche offrëiert all Joer individuell finanziell Ënnerstëtzung fir eng limitéiert Unzuel vun Doktoranden iwwert folgend Programmer:

- „AFR Individual“ fir en Doktorat zu Lëtzebuerg di en Doktorat am Ausland wëllen maachen
- „Industrial Fellowships“, fir en Doktorat an Zesummenaarbescht mat enger Entreprise zu Lëtzebuerg.

Dës verschidde Méiglechkeeten, fir säin Doktorat ze finanzéieren sinn natierlech jeeeweils u spezifesch Konditiounen gebonnen. Du fënns dës um Site vum FNR (www.fnr.lu), ënnert der Rubrik „Funding Instruments“ (www.fnr.lu/funding/). Reegelméisseg Informatiounen zu den Appeller ginn et och an der FNR Newsletter an an de soziale Medien vum FNR (*FB, Twitter, Instagram a LinkedIn*).

» Wat fir Precautiounen muss ech huelen?

Fir dei spéider Carrière ass et interessant; en Doktorat ze sichen an engem Domaine, an deem et nach vill Nofro vun der Industrie gëtt, wéi zum Beispill an de STEM-Domänen (Wëssenschaft, Technologie, Ingenierie a Mathematik). Et ass ëmmer gutt e Choix ze treffen, deen dech aus der Mass eraushiewe wäert. Et ginn och ëmmer méi interdisziplinär Rechercheprogrammer, ugebueden. Déi bréngen spannend Opportunitéiten fir Neiheeten z'entdecken, mee kënnen awer och Aschränkungen fir deng spéider Carrièreentwicklung mat sech bréngen, zumools wann een an der akademescher Fuerschung well bleiwen.

En Doktorat soll net méi wéi 4 Joer daueren (Défense vun der These inclus). Hei ass et wichteg, dass du an där Zäit eng gutt Relatioun souwuel mam Supervisor ewéi och mat den Aarbechtskollegen häls an deem s du mat hinnen a reegelméissegem Kontakt bleifs. Et wier och gutt, wann s du géings envisagéieren, déi eng oder aner Artikelen an den relevanten Fachzeitingen ze verëffentlechen. Probéier och, duerch wëssenschaftlech Reseauen eng gewësse Visibilitéit ze erreechen, zum Beispill duerch d'Präsentatioun vun denger Aarbecht op wëssenschaftlech Konferenzen, duerch wëssenschaftlech Präisser an duerch Evaluatiouns- oder Editionsarbeitsposten, an eng gewëssen Expérience am universitären Enseignement ze kréien, ouni däi Projet aus den Aen ze verléieren.

Zu gudder lescht, envisagéier och net-wëssenschaftlech Formatiounen en vue vun denger zukünftiger Carrière (z.Bsp. Project Management, Kommunikatioun, etc.) Je no Méiglechkeet wier et och sënnvoll e Stage während dem Doktorat ze maachen, fir deng Perspektiven ausserhalb vum Secteur vun der akademescher Fuerschung ze erhéijen.

Allgemeng ass et nach interessant ze wëssen:

- dass all Doktorand:innen zu Lëtzebuerg (an déi meescht vum FNR finanziert am Ausland) en Arbechtsvertrag hunn an domat sozial ofgeséichert sinn während hiner Dokteraarbecht (z.Bsp. och Urecht hunn op Congé de maternité/Congé parental)
- dass Doktorand:innen zu a vu Lëtzebuerg och Urecht op die staatlech Studienbäihëlleg vum Héichschulministère hunn.

BERUFFER A KARRIÄREN AM BERÄICH VUM GEESCHTEGEN EAGENTUM

Aktualiséierung 2024

Innovatiounen a kreativ Geschafftes brauchen Experten am Beräich vum geschtegen Eegentum.

D'geeschtegt Eegentum ëmfaasst folgend Themen:

- Patenter (och Breveten genannt), fir technesch Erfindungen ze schützen déi am Beräich Recherche an Innovatioun wichteg sinn
- Marken, fir Nimm oder Logoën ze schützen, déi am Beräich Marketing wichteg sinn
- Design, fir originell Formen am industriellen oder handwierkleche Beräich ze schützen
- Droits d'auteur, fir Wierker aus dem Beräich vun der Literatur, der Musek, der moderner Konscht, der Architektur, dem Theater, dem Film, asw. an doriwwer eraus och Computerprogrammen ze schützen

» **Viraussetzung fir am Beräich vum geeschtegen Eegentum ze schaffen**

D'Viraussetzung, fir am Beräich **vum geeschtegen Eegentum** ze schaffen ass en Ofschloss vun engem techneschen, naturwëssenschaftlechen oder juristesche Studium.

Weider gefrot si Grëndlechkeet am Schaffen, gutt redaktionell a rhetoresch Kompetenzen, souwéi analytescht Denken a Flexibilitéit fir Themen aus verschidde Beräicher interdisziplinär ze behandelen.

Mat engem techneschen, naturwëssenschaftleche Studium ...

... kann een zum Beispill Patentaffekot ginn:

Nom Studium fänkt een an engem Cabinet de conseil en propriété industrielle un ze schaffen. Et beréit een Entreprises an Erfinder iwwer Patenter, Marken an Design. Während dräi Joer kann ee parallel zur Aarbecht eng Zousazausbildung beim Europäesche Patentamt maachen, fir en Ofschloss als europäesche Patentaffekot ze kréien.

Mat engem juristesche Studium ...

... kann een, am beschte mat enger Spezialisatioun am Beräich vum geeschtegen Eegentum, och bei engem Cabinet de conseil en propriété industrielle schaffen, an enger Affekotenetude, oder an enger Entreprise. Hei ass een dann zoustänneg fir déi juristesche Aspekter (Kontrakten, Contentieuxen, asw.) vu Breveten, Marken, Design an Droits d'Auteur.

Weider Beruffer sinn op folgender Internetsäit beschriwwen:

www.ipil.lu/fr/apprendre/metiers-pi/

Wat mécht een op der Schaff?

D'Aarbecht vun engem Patentaffekot besteet doranner, Betriber iwwer Patenter ze beroden, technesch Erfindungen vum Client a Konzepter ze verfaassen an dorausser eng Patentumeldung ze maachen. Am Beruff muss ee kënne wëssenschaftlech an technesch Kenntniss mat Kenntniss am Patentrecht verbannen.

E.Eng Jurist.in mat enger Spezialiséierung am Beräich vum geeschtegen Eegentum beréit Clienten a juristesche Froen, déi dat geeschtegt Eegentum betreffen, e schafft z. B. Kontrakter aus. Mat der Qualifikatioun als Avocat à la Cour kann den Affekot zousätzlech d'Rechter vu senger Clientë viru Geriicht verdeeden.

Méi Detailler zu Beruffer, déi et zu Lëtzebuerg ginn:

Op der Internetsäit vum IPIL GIE (www.ipil.lu/fr/apprendre/metiers-pi/) fannt dir d'Fichen zu allméigleche Beruffsbiller op Franséisch an op Englesch. Den IPIL kann iech och méi detail-

léiert Informatiounen ginn an iech gegebenenfalls weider Kontakter zu Spezialisten ginn.

www.ipil.lu/fr/apprendre/metiers-pi/

Am Ausland ginn et och d'Beruffer als

- Patentpräifer beim Europäesche Patentamt (München oder Den Haag) oder
- Markepräifer beim BeNeLux-Amt fir d'geeschtegt Eegentum (BOIP zu den Haag) oder beim Europäeschen Amt fir d'geeschtegt Eegentum (EUIPO zu Alicante)

Als Marken- oder Patentpräifer iwwerpréift een all Dag déi allerneist kreativ an technesch usprochsvoll Innovatiounen, déi een deelweis eréischt Joren duerno um Marché als Produit oder Service gesäit.

NOTES

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

» Weider Informatiounen:

Hues du nach eng aner Fro, déi net an dësem Guide beäntwert ginn ass?

Kee Problem! Schreif eis einfach eng Mail a mir kucken, fir dir sou séier wéi méiglech deng Fro ze beäntweren oder dech un déi richteg Persoun weiderzeleeden.

contact@acel.lu

www.acel.lu

ACEL - De Studentevertrieder

acelluxembourg

ACEL - De Studentevertrieder

acelluxembourg

Seuls les textes légaux font foi (Mémorial A, Code du Travail).

Les informations contenues dans la présente publication ne préjudicient en aucun cas à une interprétation et application des textes légaux par les administrations étatiques ou les juridictions compétentes.

Le plus grand soin a été apporté à la rédaction de cette brochure. L'éditeur ou l'auteur ne peuvent être tenus responsables d'éventuelles omissions ou erreurs dans le présent ouvrage ou de toute conséquence découlant de l'utilisation des informations contenues dans la présente publication.

The bridge to your freedom

SPUERKEESS.LU/axxess

Ta carte
Ton compte
Tes avantages

JOB

Pour les jeunes actifs de 18 à 30 ans

